

รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง
การพัฒนาอาชีพศึกษาเอกชน
ตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลง
คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

รายงานการพิจารณาศึกษา
เรื่อง
การพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชนตามสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

ของ
คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา

นายดวง อันทะไชย
ประธานคณะกรรมการ

นายปรีชา บัววิรัตน์เลิศ
รองประธานคณะกรรมการ
คนที่หนึ่ง

พลเอก ประสาท สุขเกษตร
รองประธานคณะกรรมการ
คนที่สอง

นายทรงเดช เสมอคำ
รองประธานคณะกรรมการ
คนที่สาม

นายอน กาจกระโทก
เลขานุการคณะกรรมการ

นายเจลา พวงมาลัย
โฆษกคณะกรรมการ

นายพีระศักดิ์ พอจิต
ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ

พลเอก ู้ด เบื้องบน
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายวีระศักดิ์ พุทธะกุล
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน
กรรมการ

พลเอก สลีน ทองกัถิ
กรรมการ

นางสุนี จึงวิโรจน์
กรรมการ

รองศาสตราจารย์ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร
กรรมการ

นายรณวิทธิ ปรียฉัตรตระกูล
กรรมการ

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา

ที่ สว ๐๐๑๙.๑๙/(ร ๖)

วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชนตามสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภาครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันอังคารที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๑๙) ซึ่งคณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภาเป็นคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะหนึ่ง มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกระทำกิจการ พิเคราะห์ข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษา การพัฒนาการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบของชาติแต่ไม่รวมถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกระทรวงศึกษาธิการ การให้บริการทางการศึกษาสำหรับประชาชนโดยคำนึงถึงความเป็นมาตรฐาน เป็นธรรมและทั่วถึงเน้นความเป็นเลิศทางปัญญา วินัย คุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ ความเป็นไทยบนพื้นฐานการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พิจารณาศึกษา ติดตามเสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปัจจุบันคณะกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายตวง อันทะไชย	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายปรีชา บัววิรัตน์เลิศ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก ประสาท สุขเกษตร	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายทรงเดช เสมอคำ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายออน กาจกระโทก	เลขานุการคณะกรรมการ
๖. นายเฉลา พวงมาลัย	โฆษกคณะกรรมการ
๗. นายพีระศักดิ์ พอจิต	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๘. พลเอก อู๊ด เบื้องบน	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๙. นายวีระศักดิ์ พุทธระกูล	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๐. พลเอก สสสิน ทองภักดี	กรรมการ
๑๑. นางสุนี จึงวิโรจน์	กรรมการ
๑๒. นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน	กรรมการ
๑๓. รองศาสตราจารย์ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร	กรรมการ
๑๔. นายรณวรินทร์ ปรียฉัตรตระกูล	กรรมการ

บัดนี้...

บัดนี้ คณะกรรมการได้ดำเนินการพิจารณาและจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง การพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชนตามสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าว ต่อวุฒิสภาตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๘

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบและนำเสนอรายงานของคณะกรรมการต่อที่ประชุมวุฒิสภาต่อไป

(ลงชื่อ) ตวง อันทะไชย

(นายตวง อันทะไชย)

ประธานคณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

(นางอำพรณีย์ ปินตาวงศ์)

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการการศึกษา คนที่หนึ่ง

สำเนาถูกต้อง

(นายพนรินทร์ ไทยถาวร)

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการการศึกษา คนที่สอง

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการศึกษา

สำนักกรรมการ ๓ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๑๗ - ๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : edu.senateth@gmail.com

นพรินทร์ พิมพ์

อำพรณีย์/เจตจำนงค์ ทาน

รายงานการพิจารณาศึกษา
เรื่อง
การพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชนตามสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลง
ของคณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภาครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันอังคารที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๑๙) ซึ่งคณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภาเป็นคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะหนึ่ง มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกระทำกิจการ พิเคราะห์ข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษา การพัฒนาการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบของชาติแต่ไม่รวมถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกระทรวงศึกษาธิการ การให้บริการทางการศึกษาสำหรับประชาชนโดยคำนึงถึงความเป็นมาตรฐาน เป็นธรรมและทั่วถึงเน้นความเป็นเลิศทางปัญญา วินัย คุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ ความเป็นไทยบนพื้นฐานการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พิจารณาศึกษา ติดตามเสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษา เรื่อง “การพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชนตามสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลง” และได้จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการพิจารณาต่อวุฒิสภา ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ซึ่งปรากฏผล ดังนี้

๑. การดำเนินงานของคณะกรรมการ

คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา ได้ตั้งคณะอนุกรรมการการอาชีวศึกษาตามคำสั่งที่ ๑/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๗ ประกอบด้วย

๑. รองศาสตราจารย์ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒. นายทรงเดช เสมอคำ	รองประธานคณะอนุกรรมการ
คนที่หนึ่ง
๓. นายวีระศักดิ์ พุตระกูล	รองประธานคณะอนุกรรมการ
คนที่สอง
๔. นายสัมพันธ์ เย็นสำราญ	อนุกรรมการ
๕. นายสถิต สำราญสุข	อนุกรรมการ
๖. นายทิวา แจ่มสุข	อนุกรรมการ
๗. นางสาวชมพูนุช บัวบังศรี	อนุกรรมการ
๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อารีย์ วชิรวรการ	อนุกรรมการ
๙. รองศาสตราจารย์อนุชัย รามวงษ์กูร	อนุกรรมการ
๑๐. นางอร่ามศรี อาภาอดุล	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๑. นายนพรินทร์ ไทยถาวร	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒. นายเฉลา พวงมาลัย	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

๑๓. นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๔. นายวีระศักดิ์ วงษ์สมบัติ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๕. นายคม แร่งสูงเนิน	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๖. นายกมล พิณรัตน์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๗. พลตรีหญิง อุษณีย์ เกษมสันต์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรพล พุฒคำ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๙. นายทวีศักดิ์ คิ้วทอง	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๒๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรัตน์ อัครวานุวัตร	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

โดยให้คณะอนุกรรมการนี้มีอำนาจหน้าที่

๑. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์การจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา สภาพปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการแก้ไขปัญหาการอาชีวศึกษา ทั้งสถานศึกษาอาชีวศึกษา ของรัฐ และสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

๒. ศึกษาและติดตามการดำเนินนโยบาย งบประมาณ แนวทางและกระบวนการ ในการส่งเสริมการสนับสนุน การยกระดับมาตรฐานคุณภาพการอาชีวศึกษา และการพัฒนาอาชีวศึกษา ทั้งสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐ และสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

๓. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลกฎหมายด้านการอาชีวศึกษา วิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศึกษาผลกระทบที่อาจเกิดจากการบังคับใช้ กฎหมาย ทั้งสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐ และสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

๔. ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการการศึกษามอบหมาย เพื่อนำผล การพิจารณาศึกษาเสนอต่อคณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา ต่อไป

๒. วิธีการพิจารณาศึกษา

๒.๑ การประชุม

คณะอนุกรรมการการอาชีวศึกษาได้รับทราบข้อมูลข้อเท็จจริงและสภาพปัญหา ที่เกิดขึ้นจริง การเดินทางไปศึกษาดูงาน การสะท้อนประเด็นปัญหาจากผู้ที่เกี่ยวข้อง คณะอนุกรรมการ เชิญเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็น ดังนั้น จึงได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาศึกษา ในประเด็นดังกล่าว รวม ๕ ครั้ง ดังนี้

- การประชุม ครั้งที่ ๑๗/๒๕๖๖ วันพุธที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๖
- การประชุม ครั้งที่ ๑๘/๒๕๖๖ วันพุธที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖
- การประชุม ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๖ วันพุธที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๖
- การประชุม ครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๖ วันพุธที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๖
- การประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ วันอังคารที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๗

๒.๒ การเดินทางไปศึกษาดูงาน

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาและการบูรณาการ หลักสูตรการเรียนการสอน ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาและการบูรณาการ หลักสูตรการเรียนการสอน ณ วิทยาลัยพัฒนวิชาการเซตุน เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร

(ค)

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา
ณ วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา
ณ วิทยาลัยเทคโนโลยีพังโคนพาณิชย์การ อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา
ณ วิทยาลัยเทคโนโลยีการโรงแรมและการท่องเที่ยวไทย อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา
ณ วิทยาลัยเทคนิคมินบุรี เขตมินบุรี กรุงเทพมหานคร

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา
และความร่วมมือในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีกับสถานประกอบการ ณ บริษัท อาซาฮีแมชชีน จำกัด
อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา
และการน้อมนำศาสตร์พระราชามาปรับใช้ในการจัดการศึกษา ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา
และการน้อมนำศาสตร์พระราชามาปรับใช้ในการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสว่างแดนดิน
อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา
และการน้อมนำศาสตร์พระราชามาปรับใช้ในการจัดการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยนครพนม อำเภอเมือง
จังหวัดนครพนม

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา
และการน้อมนำศาสตร์พระราชามาปรับใช้ในการจัดการศึกษา ณ วิทยาลัยเทคนิคบึงกาฬ อำเภอเมือง
จังหวัดบึงกาฬ

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา
และการน้อมนำศาสตร์พระราชามาปรับใช้ในการจัดการศึกษา ณ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม
การต่อเรือนครศรีธรรมราช อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา
และการน้อมนำศาสตร์พระราชามาปรับใช้ในการจัดการศึกษา ณ วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมนครศรีธรรมราช
อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา
และการน้อมนำศาสตร์พระราชามาปรับใช้ในการจัดการศึกษา ณ สถาบันการอาชีวศึกษาเกษตรภาคใต้
อำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา
และการน้อมนำศาสตร์พระราชามาปรับใช้ในการจัดการศึกษา ณ วิทยาลัยเทคนิคตรัง อำเภอเมือง
จังหวัดตรัง

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อเข้าสู่อาชีพ
และการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ณ ศูนย์การเรียนรู้ บริษัทกลุ่มสมบุญ แอ็ดวานซ์เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)

(Somboon Learning Academy) และสถานประกอบการในเครือข่ายฯ นิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ ตำบลมาบยางพร อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการพัฒนาทักษะและการจัดการเรียนรู้สู่อาชีพใหม่ ณ ศูนย์การเรียนรู้ True Digital Academy โครงการ ทรุติจีทีลพาร์ค ทรุติจีทีล อคาเดมี แคมป์ส ถนนสุขุมวิท เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการพัฒนาทักษะและการจัดการเรียนรู้สู่อาชีพใหม่ ณ วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวันดี แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการพัฒนาทักษะและการจัดการเรียนรู้สู่อาชีพใหม่ ณ วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้สู่อาชีพใหม่ ณ บริษัท ภูพานเฮ 2021 (ไทยแลนด์) จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการพัฒนาทักษะและการจัดการเรียนรู้สู่อาชีพใหม่ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการพัฒนาบุคลากรและการพัฒนาองค์กรนักวิชาชีพ และการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการพัฒนาบุคลากรและการพัฒนาองค์กรนักวิชาชีพ และการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ณ วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการพัฒนาบุคลากรและการพัฒนาองค์กรนักวิชาชีพ ณ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและ ปัญญาประดิษฐ์เพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ณ อาคารสำนักงาน บริษัท เลิศวิลัยแอนด์ซันส์ จำกัด เขตบางแค กรุงเทพมหานคร และศูนย์บูรณาการระบบอัตโนมัติ ถนนเศรษฐกิจ ๑ ตำบลอ้อมน้อย อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้สู่อาชีพใหม่ ณ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ตำบลบางตลาด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา ภายใต้สถาบันการศึกษา ณ สถาบันการศึกษากรุงเทพมหานคร แขวงบางบอนใต้ เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ณ วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชราม แขวงบางบอนใต้ เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร

- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนรูปแบบเรียนคู่งาน – งานคู่เรียน และการจัดหลักสูตรการเรียนรู้อิงการทำงานโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ณ สถาบันเทคโนโลยี จิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิวุฒิ และ การพัฒนาศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา (CVM) ณ วิทยาลัย ผลิตกรรมการธนบุรี เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการพัฒนาศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิต และพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา (CVM) ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร
- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับแนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนา อาชีวศึกษาเอกชนตามสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ณ วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม (สยามเทค) แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร
- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับแนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนา อาชีวศึกษาเอกชนตามสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ณ วิทยาลัยเทคโนโลยีผลิตการราชดำเนิน แขวงวัดอรุณ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร
- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับแนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนา อาชีวศึกษาเอกชนตามสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ณ วิทยาลัยเทคโนโลยีดอนบอสโก แขวงมักกะสัน เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร
- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับแนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนา อาชีวศึกษาเอกชนตามสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษาแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย
- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับรูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษา ระบบทวิศึกษา และความร่วมมือในการจัดสอนวิชาชีพให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา ณ โรงเรียน ราชประชานุเคราะห์ ๑๕ (เวียงเก่าแสนภูวิทยาประสาธ) ตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย
- การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิวุฒิ กองทุนในการพัฒนาและส่งเสริมการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา และการพัฒนาศูนย์บริหารเครือข่าย การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา (CVM) ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

๒.๓ การจัดการเสวนา

- การจัดการเสวนาเกี่ยวกับการรับฟังข้อสรุปว่าด้วยการติดตาม เสนอแนะ และ เร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาศาตามยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ (๔ ภูมิภาค) ณ โรงเรียนวัดป่าประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
- การจัดการเสวนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับทิศทางและกระบวนการ บริหารจัดการอาชีวศึกษา (แบบออนไลน์ผ่านโปรแกรม Cisco Webex Meeting) เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๔
- การจัดการเสวนาเพื่อติดตามและเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญ โดยนำหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชา

ไปสู่การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษากับโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันด้วยศาสตร์พระราชา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ณ โรงแรม บีเค เพลส บึงกาฬ อำเภอเมือง จังหวัดบึงกาฬ

- การจัดการเสวนาเพื่อติดตามและเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษามาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญ โดยนำหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชาไปสู่การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษากับโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันด้วยศาสตร์พระราชา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ณ โรงแรมธรรมรินทร์ ธนา อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

- การจัดการเสวนา เรื่อง การติดตามการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการศึกษา (กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) ณ ห้องประชุมแกรนด์บอลรูม โรงแรมเนวาด้า คอนเวนชั่น ชั้น ๒ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

๒.๔ การพิจารณาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติ/กฎหมาย

- ๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
- ๒) พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อบังคับ /นโยบาย /ยุทธศาสตร์ /ประกาศ /หลักเกณฑ์

- ๑) ข้อบังคับวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒
- ๒) ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐
- ๓) ยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นโยบาย ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ในระยะ ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๖๙)
- ๔) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙
- ๕) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ของคณะกรรมการอิสระเพื่อปฏิรูปการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
- ๖) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓
- ๗) คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี (นายเศรษฐา ทวีสิน)
- ๘) นโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ)

๓. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษา เรื่อง “การพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชนตามสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลง” โดยได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการการอาชีวศึกษาพิจารณาศึกษา โดยแบ่งออกเป็น ๔ บท ดังนี้

บทที่ ๑ บทนำ

บทที่ ๒ ยุทธศาสตร์ แผน นโยบาย กฎหมาย และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

บทที่ ๓ การพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชนตามสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

บทที่ ๔ สรุปผลการพิจารณาศึกษา ข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะ

บรรณานุกรม

(ช)

คณะกรรมการการได้มีมติเห็นชอบรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง “การพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชนตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลง” ซึ่งคณะอนุกรรมการการอาชีวศึกษาได้ดำเนินการจัดทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว ดังนั้น คณะกรรมการจึงขอเสนอรายงานการพิจารณาศึกษาดังกล่าวพร้อมข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ตามรายงานท้ายนี้ เพื่อให้วุฒิสภาได้โปรดพิจารณา หากวุฒิสภาให้ความเห็นชอบด้วยกับผลการพิจารณาศึกษา รวมทั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการแล้ว ขอให้โปรดแจ้งไปยังรัฐบาล คณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาดำเนินการตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนสืบไป

(นายอนัน กาจกระโทก)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา

บทสรุปผู้บริหาร

การพิจารณาศึกษาเพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ การพัฒนาอาชีวศึกษา เอกชนตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เป็นการศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันและปัญหาของอาชีวศึกษา เอกชนภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สภาพความพร้อมของผู้เรียน อาชีวศึกษาเอกชน การให้การส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนอาชีวศึกษาเอกชน หลักสูตรและการจัดการ การเรียนการสอนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน นโยบายและการสนับสนุนส่งเสริมสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชนโดยหน่วยงานต้นสังกัด กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน ความร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน และเพื่อหาแนวทางการพัฒนา สนับสนุนและส่งเสริมอาชีวศึกษาเอกชนให้มี มาตรฐานและมีคุณภาพในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาทุกระดับ ซึ่งสรุปผลการพิจารณาศึกษาได้ ดังนี้

๑) สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน คือ โรงเรียนเอกชนในระบบ ประเภทอาชีวศึกษา เป็นสถานศึกษาที่ถูกจัดตั้งขึ้น ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยอนุโลมให้ใช้คำว่า “วิทยาลัยเทคโนโลยี” หรือ “วิทยาลัยอาชีวศึกษา” นำหน้าชื่อโรงเรียน แต่สถานภาพของสถานศึกษามีสถานะเป็นเพียงโรงเรียนเอกชนเท่านั้น และมีสถานะเป็นนิติบุคคล ตามกฎหมาย แต่เดิมสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา เอกชน (สช.) จนกระทั่ง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๙ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้ออกคำสั่งที่ ๘/๒๕๕๙ เรื่อง “การบริหารจัดการรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐและภาคเอกชน” ควบรวมสถานศึกษา อาชีวศึกษารัฐและเอกชนให้อยู่ภายใต้สังกัดเดียวกัน คือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปัจจุบันสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนอยู่ภายใต้การกำกับของสำนักบริหารการอาชีวศึกษาเอกชน หรือ สอช. ซึ่งเป็นหน่วยงานภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา การจัดการศึกษา ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนนั้น เป็นการแบ่งเบาภาระการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา ของประเทศ อีกทั้งยังช่วยประหยัดงบประมาณด้านการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐเป็นอย่างมาก

๒) จากการควบรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนเข้ามาอยู่ในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษานั้น ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนหลายประการ โดยเฉพาะในเรื่องของความเหลื่อมล้ำในการให้การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา อาชีวศึกษาของรัฐและเอกชน การกำหนดนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่ไม่ได้ คำนึงถึงผลกระทบที่จะมีต่อสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน อีกทั้งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไม่มีความพร้อมในการรองรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนที่ย้ายมาสังกัด ไม่มีศักยภาพเพียงพอที่จะให้ การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาเอกชน ซึ่งทำหน้าที่เป็นเพียงหน่วยงานในการกำกับดูแล ตรวจสอบ ควบคุม และสั่งการเท่านั้น

๓) สภาพปัญหาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน คือ ขาดการสนับสนุนงบประมาณ ในการพัฒนาและฝึกอบรมครูผู้สอนการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี การประสานความร่วมมือในการจัด การศึกษาด้วยตัวเอง การจัดสรรเงินอุดหนุนจากภาครัฐมีความล่าช้า และได้รับงบประมาณไม่ครบ ตามจำนวน ซึ่งต้องรอเบิกจ่ายงบประมาณดังกล่าวในไตรมาสต่อไป เงินอุดหนุนที่สถานศึกษาอาชีวศึกษา เอกชนได้รับไม่เพียงพอต่อการดำเนินการและไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน อีกทั้งการเปิดสอน เพิ่มสาขาวิชาใหม่ ๆ ดำเนินการได้ยาก สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนไม่สามารถขออนุญาตเปิดสอน

ในหลักสูตรระยะสั้นได้ ไม่สามารถเข้าแนะแนวให้แก่นักเรียนที่กำลังจะสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เพื่อเชิญชวนมาเรียนต่อทางด้านวิชาชีพในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ได้

๔) จากการศึกษาเปรียบเทียบหน่วยงานต้นสังกัด ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สังกัดเดิม) และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สังกัดปัจจุบัน) พบว่าสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) กำกับดูแล ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนได้ดีกว่าสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยเฉพาะในการส่งเสริมสนับสนุนหรือเรียกร้องสิทธิให้แก่สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไม่มีการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนเหมือนกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ปัจจุบันการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนเกิดความล่าช้า ในขณะที่โรงเรียนเอกชนอื่นได้รับเงินอุดหนุนครบและตรงเวลา ในด้านการพัฒนาสถานศึกษาเอกชนนั้น สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนมีกองทุนเพื่อการพัฒนาสถานศึกษาเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเอกชนได้กู้ยืมเงินนำไปพัฒนาอาคารสถานที่และจัดซื้อครุภัณฑ์ทางการศึกษาได้ ซึ่งเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในช่วงสภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจที่กำลังเกิดขึ้นในขณะนี้ได้

ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจะต้องเร่งพิจารณาแนวทางที่จะให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนเข้าสังกัดหรืออยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานต่าง ๆ ใด ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลและรายละเอียดต่าง ๆ มีแนวทางในการดำเนินการได้ ๔ แนวทาง ดังนี้

๑) อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยต้องมีการกำหนดให้เพิ่ม "การศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน" เป็นหมวดหนึ่งในพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา

๒) อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีการจัดทำ "พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษาเอกชน" ออกมาบังคับใช้เป็นการเฉพาะ

๓) อยู่ภายใต้กำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยต้องมีการกำหนดให้ “การศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน” เป็นหมวดหนึ่งในพระราชบัญญัติการศึกษาเอกชน

๔) อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยมีการจัดทำ “พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษาเอกชน” ออกมาบังคับใช้เป็นการเฉพาะ

ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนมีความเป็นเอกภาพ เช่นเดียวสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีกฎหมายว่าด้วยการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน คือ พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อเป็นกลไกในการบริหารจัดการในเรื่องต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความคล่องตัว อีกทั้งเพื่อให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนมีกฎหมายรองรับการดำเนินการที่ถูกต้องและเหมาะสม สอดคล้องกับการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาในสภาวะการณ์ปัจจุบัน ซึ่งเป็นทางเลือกในการพัฒนาสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ดังนั้น รัฐบาลควรตระหนักและให้ความสำคัญกับภาระหน้าที่ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน และควรพิจารณาหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ให้เหมาะสมต่อการพัฒนาอาชีวศึกษาตามสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

การศึกษาแนวทางในการพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชนตามสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงครั้งนี้นำมาสู่แนวทางการพัฒนาเพื่อความอยู่รอดอย่างความมั่นคงและยั่งยืนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน คุณภาพของผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ โดยคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในคณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภามีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะอันนำไปสู่การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

๑) ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในระยะเร่งด่วน

๑.๑) รัฐบาลควรออกกฎหมายเพื่อยกเลิกคำสั่ง คสช.ที่ ๘/๒๕๕๙ เรื่อง “การบริหารจัดการรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐและภาคเอกชน” และย้ายสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนกลับไปสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) ดังเดิม หรือให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนอยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แต่ต้องปรับปรุงกฎหมายพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน หรือจัดทำพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษาเอกชน ออกมาบังคับใช้เป็นการเฉพาะ

๑.๒) รัฐบาลควรให้ความสำคัญและให้การสนับสนุนผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน โดยพิจารณาค่าใช้จ่ายรายหัวผู้เรียนอาชีวศึกษาเอกชน และปรับเพิ่มเงินอุดหนุนให้ครบ ๑๐๐ % เพื่อให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์ในปัจจุบัน

๑.๓) นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษา โดยให้เรียนอาชีวศึกษาได้ทุกที่ ทุกเวลา Anytime Anywhere และ Learn to earn เรียนด้วยมีรายได้ระหว่างเรียน ซึ่งสอดคล้องกับสภาพผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในปัจจุบัน ประกอบกับผู้เรียนส่วนใหญ่มากจากครอบครัวที่ฐานะค่อนข้างยากจน ขาดโอกาสในการเรียนในระบบแบบเต็มเวลา ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงควรปรับวิธีการเรียนอาชีวศึกษาแนวใหม่ โดยการนำรูปแบบการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 กลับมาใช้ทั้ง ๕ รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบการเรียนในห้องเรียน (On-Site) รูปแบบการเรียนแบบออนไลน์ (On-line) รูปแบบการเรียนแบบเรียนทางไกล (On-Air) รูปแบบการเรียนแบบเรียนตามความต้องการผ่านแอปพลิเคชัน (On-Demand) และรูปแบบการเรียนแบบการสั่งงานหรือการให้ใบงาน (On-Hand) เพื่อให้ผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สามารถที่จะเลือกเรียนได้ตรงตามความต้องการและสอดคล้อง

ตามบริบทของตน อีกทั้งยังจะได้จัดสรรเวลาส่วนหนึ่งเพื่อไปประกอบอาชีพเสริมหรือหางานทำระหว่างเรียน เพื่อแบ่งเบาภาระของครอบครัวได้อีกด้วย

๑.๔) ตามที่รัฐบาลจะมีการปรับอัตราเงินเดือนของข้าราชการบรรจุใหม่เริ่มต้นที่ ๑๘,๐๐๐ บาท ในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ นั้น ครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนควรได้รับการปรับอัตราเงินเดือนตามการปรับขึ้นเงินเดือนของข้าราชการนี้ด้วย รวมทั้งการพิจารณาปรับแก้ไขในเรื่องสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลของครูและบุคลากรอาชีวศึกษาเอกชนให้สูงขึ้น หรือเพิ่มช้อยกเว้นในระเบียบการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลให้ครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนที่ใช้สิทธิจากกองทุนครบแล้วสามารถย้ายสิทธิรักษาพยาบาลมาสู่สิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าได้

๑.๕) รัฐบาลควรจัดหาแหล่งเงินทุนกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำหรือปลอดดอกเบี้ย เพื่อให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนสามารถกู้ยืมมาเพื่อพัฒนาสถานศึกษา รวมถึงการกู้ยืมเพื่อทำการรีไฟแนนซ์หนี้เดิมได้ด้วย

๑.๖) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรเร่งปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ที่ขัดหรือแย้งกันในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนให้ถูกต้องและมีความชัดเจนในทางปฏิบัติ เพื่อให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการศึกษาทางด้านวิชาชีพที่แตกต่างจากสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐ

๑.๗) การเบิกจ่ายงบประมาณเงินอุดหนุนรายบุคคลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในปัจจุบันใช้ระบบการเบิกจ่ายแบบรายไตรมาส โดยทั่วไประบบการเบิกจ่ายเงินรายไตรมาสนั้นมีการเบิกเพิ่มหลักในส่วนของเงินเดือนและขาดไว้อยู่แล้วในการเบิกรายไตรมาสต่อ ๆ ไป ซึ่งการหักเงินในเดือนที่ ๒ และ ๓ ของแต่ละไตรมาสจึงไม่มีความจำเป็น ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรแก้ไขระบบการเบิกจ่ายเงินนี้ให้เกิดความเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น

๒) ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในระยะกลาง

๒.๑) รัฐบาลควรจัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชนขึ้น เป็นกองทุนให้กู้ยืมที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อการพัฒนาสถานศึกษา การจัดหลักสูตรหรือเปิดสอนในสาขาวิชาใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคประกอบการและผู้เรียน และรองรับการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศในอนาคต

๒.๒) รัฐบาลควรให้ความสำคัญต่อการประกอบวิชาชีพครู โดยไม่ใช่เฉพาะครูผู้สอนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐเท่านั้น การสร้างขวัญกำลังใจและการสร้างความภาคภูมิใจในการประกอบอาชีพครูอาชีวศึกษาเอกชนจึงเป็นเรื่องสำคัญที่รัฐต้องพิจารณาให้ครูอาชีวศึกษาเอกชนได้รับการประเมินวิทยฐานะหรือการประเมินเพื่อให้มีตำแหน่งทางวิชาการ ซึ่งเป็นการยกระดับและพัฒนาคุณภาพครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนด้วย รวมทั้งรัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณเป็นค่าตอบแทนวิทยฐานะให้แก่ครูอาชีวศึกษาเอกชนเช่นเดียวกับการประกอบอาชีพข้าราชการครูด้วยเช่นกัน

๒.๓) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรจัดตั้งหน่วยงานที่มีบุคลากรเพียงพอที่จะสามารถดูแล ให้การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในระยะยาว

๓.๑) รัฐบาลควรปรับภารกิจการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระดับต้น คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนได้ดำเนินการ เพื่อเป็นการประหยัด

งบประมาณแผ่นดินและลดภาระการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐ และให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐจัดการศึกษาโดยเน้นการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในระดับกลาง คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับสูง คือ ระดับปริญญาตรีเทคโนโลยีบัณฑิต (ทล.บ.) ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

๓.๒) รัฐบาลควรเปิดโอกาสให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนที่มีศักยภาพและมีความพร้อมสามารถจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรีได้ด้วย โดยการออกกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนสามารถดำเนินการเปิดสอนในระดับปริญญาตรีนี้ได้ โดยมีกฎหมายรองรับที่ชัดเจน

๓.๓) รัฐบาลควรทบทวนแนวทางการให้เงินอุดหนุนรายหัวกับผู้เรียนใหม่ทั้งระบบ โดยการให้การอุดหนุนตามคุณภาพของผู้เรียน มิใช่อุดหนุนตามปริมาณผู้เรียน นั้นหมายถึง การพัฒนาและสร้างสถานศึกษาทุกแห่งให้มีคุณภาพเท่าเทียมกัน เรียนใกล้บ้าน ลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง สร้างความปลอดภัยในชีวิต สามารถผลิตพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่นและการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง

คำนำ

สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน คือ โรงเรียนเอกชนในระบบ ประเภทอาชีวศึกษา เป็นสถานศึกษาที่ถูกจัดตั้งขึ้น ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยอนุโลมให้ใช้คำว่า “วิทยาลัยเทคโนโลยี” หรือ “วิทยาลัยอาชีวศึกษา” นำหน้าชื่อโรงเรียน ซึ่งภายหลังได้ควบรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษารัฐและเอกชนให้อยู่ภายใต้สังกัดเดียวกัน คือ สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (คำสั่ง คสช. ที่ ๘/๒๕๕๙) แต่ภายหลังการควบรวมกันก่อให้เกิดปัญหาในการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนตามมามากมาย โดยเฉพาะความเหลื่อมล้ำ ในการให้การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐและเอกชน อย่างเด่นชัด อาทิ การให้การส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่มีน้อยมาก การไม่ได้รับการส่งเสริมให้ครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนได้พัฒนาความรู้ความสามารถและได้รับตำแหน่งทางวิชาการหรือวิทยฐานะครู เป็นต้น ในภาพรวม ที่ได้รับการดูแลน้อยกว่าเมื่อสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนเคยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ในช่วงที่ผ่านมา จึงพิจารณาได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไม่มีความพร้อมและไม่มีความเพียงพอในการรองรับ สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนที่เข้าอยู่ในสังกัดให้ขับเคลื่อนการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

คณะอนุกรรมการการอาชีวศึกษา ในคณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา มีความเห็น ร่วมกันว่าการพิจารณาศึกษา เรื่อง การพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชนตามสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลง มีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างมาก ที่จะต้องมีการศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และปัญหา ของอาชีวศึกษาเอกชนภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อหาแนวทาง ในการพัฒนา สนับสนุนและส่งเสริมอาชีวศึกษาเอกชนให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพในการจัดการศึกษา อาชีวศึกษาทุกระดับอย่างเท่าเทียมกัน

ขอขอบคุณอนุกรรมการและที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการการอาชีวศึกษาทุกท่าน ที่ได้ช่วยระดมความคิดเห็น และเสียสละเวลาให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำรายงานฉบับนี้ โดยเฉพาะฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการการอาชีวศึกษาที่ได้พยายามค้นหาข้อมูลต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ศึกษาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด และมีความมุ่งมั่น ตั้งใจ ทุ่มเท เสียสละและมีความอุตสาหะเป็นที่ตั้ง อันส่งผลให้การจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษา ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายอย่างดียิ่ง

(รองศาสตราจารย์ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร)
ประธานคณะอนุกรรมการการอาชีวศึกษา
ในคณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	(๑) - (๕)
คำนำ	(๗)
สารบัญ	(๙)
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและสภาพปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการศึกษา	๓
๑.๓ ขอบเขตของการศึกษา	๓
๑.๔ วิธีการดำเนินการศึกษา	๔
๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๔
๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะ	๕
บทที่ ๒ ยุทธศาสตร์ แผน นโยบาย กฎหมาย และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	๗
๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐	๗
๒.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓	๘
๒.๓ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา	๑๖
๒.๔ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙	๒๒
๒.๕ นโยบายของรัฐบาล (นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี)	๒๕
๒.๖ นโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ)	๒๖
๒.๗ นโยบายการพัฒนาการอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	๒๙
๒.๘ พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑	๓๐
๒.๙ ยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นโยบาย ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ในระยะ ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๙)	๓๔
๒.๑๐ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑	๓๕
๒.๑๑ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๘/๒๕๕๙ เรื่อง การบริหารจัดการ รวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐและภาคเอกชน	๓๗
๒.๑๒ พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๔	๓๘
บทที่ ๓ การพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชนตามสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลง	๔๑
๓.๑ สถานการณ์และสภาพปัญหาในการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน	๔๑
๓.๒ บริบทการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในปัจจุบัน	๔๗
๓.๓ แนวทางขับเคลื่อนและพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชนตามสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลง	๖๗
๓.๔ บทวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน	๖๘
๓.๕ บทวิเคราะห์การพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชนตามสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลง	๗๖

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๔ สรุปผลการพิจารณาศึกษา ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ	๗๙
๔.๑ สรุปผลการพิจารณาศึกษา	๗๙
๔.๒ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ	๘๐
บรรณานุกรม	๘๓
ภาคผนวก	๘๕

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและสภาพปัญหา

สถานศึกษาเอกชน เป็นหน่วยงานที่สำคัญในการแบ่งเบาภาระด้านการจัดการศึกษาของภาครัฐ โดยจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยไปจนถึงระดับอุดมศึกษา มีการจัดการศึกษาของเอกชนในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๗๖ เป็นต้นมา การจัดการศึกษาของเอกชนได้ดำเนินการควบคู่กับการจัดการศึกษาของรัฐบาล อยู่ภายใต้การดูแลของกองโรงเรียนราษฎร์ กรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จากการศึกษาที่เอกชนได้จัดการศึกษาควบคู่มากับการจัดการศึกษาของรัฐบาล ทำให้รัฐบาลเล็งเห็นถึงความสำคัญ จึงได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ขึ้นเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๑ เพื่อเป็นกฎหมายในการกำกับดูแลและช่วยในการปรับปรุงคุณภาพทางการศึกษาทั้งด้านวิชาการและด้านการบริหาร กองโรงเรียนราษฎร์ได้รับการปรับปรุงยกฐานะขึ้นเป็นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ใช้ชื่อย่อว่า สช. มีฐานะเป็นกรมสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๕ ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๗ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๑๕ และในปี ๒๕๔๖ ได้เปลี่ยนเป็นสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงชื่อเป็นสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ซึ่งตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดให้มีเลขาธิการมีฐานะเป็นอธิบดีและเป็นผู้บังคับบัญชา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ดูแลการจัดการศึกษา แบ่งเป็น ๒ รูปแบบ ได้แก่ โรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาในระบบ และนอกระบบ โรงเรียนในระบบแบ่งเป็น ๓ ประเภท คือ สามัญศึกษา อาชีวศึกษา และนานาชาติ ส่วนโรงเรียนนอกระบบ เป็นการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมทักษะให้กับผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ศิลปะ วิชาชีพ เสริมความรู้ และสอนศาสนา อีกทั้งทางรัฐบาลได้มอบหมายให้ สช. กำกับดูแลและส่งเสริมสนับสนุนสถาบันศึกษาปอเนาะ และศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด หรือตาดีกา อีกด้วย

โรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา เป็นสถานศึกษาที่ถูกจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยอนุโลมให้ใช้คำว่า “วิทยาลัยเทคโนโลยี” หรือ “วิทยาลัยอาชีวศึกษา” นำหน้าชื่อโรงเรียน แต่สถานภาพของสถานศึกษา ยังไม่ได้ถูกยกระดับให้มีสถานะเทียบเท่ากับวิทยาลัยจริง ๆ และยังคงมีสถานะเป็นเพียงโรงเรียนเอกชนเท่านั้น แต่เดิมสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) จนกระทั่ง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๙ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้ออกคำสั่งที่ ๘/๒๕๕๙ เรื่อง “การบริหารจัดการรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐและภาคเอกชน” เพื่อให้การปฏิรูปการศึกษาและการบริหารราชการในกระทรวงศึกษาธิการเกิดประสิทธิภาพ และมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการในการรวมการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชนให้มีคุณภาพได้มาตรฐานและมีความคล่องตัวยิ่งขึ้น เป็นกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการปฏิรูปในด้านการศึกษา อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนในระบบประเภทอาชีวศึกษาตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนและของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของ สช. ในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนในระบบ ประเภทอาชีวศึกษา ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) หรือของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของ สอศ. แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของ สช. ในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนในระบบ ประเภทอาชีวศึกษา ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน ไปเป็นของ สอศ. ทั้งนี้ ตามบัญชีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

ข้อ ๓ บรรดาอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (กช.) และพนักงานเจ้าหน้าที่ของ สช. ในการอนุญาต การมอบหมาย หรือการปฏิบัติการอื่นตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนในระบบ ประเภทอาชีวศึกษา ให้โอนไปเป็นอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (กอศ.) หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของ สอศ. แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔ บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติ คณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึง สช. หรือข้าราชการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของ สช. ดังกล่าว ในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนในระบบ ประเภทอาชีวศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน ให้ถือว่าอ้างถึง สอศ. หรือข้าราชการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของ สอศ. ดังกล่าว แล้วแต่กรณี

ข้อ ๕ บรรดาใบอนุญาตที่ผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบประเภทสามัญศึกษา หรืออาชีวศึกษา และได้รับอนุญาตให้จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการอาชีวศึกษา หรือหลักสูตรสามัญศึกษา แล้วแต่กรณีด้วย ให้ผู้รับใบอนุญาตมีสิทธิดำเนินการต่อไปตามที่ได้รับอนุญาตและให้ สอศ. หรือ สช. แล้วแต่กรณี ดำเนินการออกใบอนุญาตให้ใหม่ตามที่จำเป็นโดยเร็ว

ข้อ ๖ บรรดาคำขออนุญาตหรือคำขออื่นใดในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนในระบบประเภทอาชีวศึกษา ที่ได้ยื่นไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนก่อนวันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้ และให้ สช. ส่งมอบให้เลขาธิการ กอศ. เพื่อดำเนินการต่อไป

จากนโยบายการควบรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้การปฏิรูปการศึกษาและการบริหารราชการในกระทรวงศึกษาธิการเกิดประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น แต่ในทางปฏิบัติก่อให้เกิดปัญหาแก่สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนหลายด้าน เช่น การให้การส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนอาชีวศึกษาเอกชน การเบิกจ่ายเงินอุดหนุนผู้เรียนอาชีวศึกษาเอกชน การอุดหนุนเพิ่มเงินเดือนให้แก่ครูอาชีวศึกษาเอกชน การตรวจติดตามการใช้จ่ายเงินอุดหนุนรายบุคคลในแต่ละจังหวัด การเบิกจ่ายเงินกองทุนสงเคราะห์ครูใหญ่และครูโรงเรียนเอกชน การให้การสนับสนุนงบประมาณการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน การจัดโครงการด้านอาชีวศึกษาต่าง ๆ การพัฒนาครูอาชีวศึกษาเอกชน การพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการหรือวิทยฐานะครูอาชีวศึกษาเอกชน การจัดหาแหล่งเงินทุนกู้ยืมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน การเพิ่มสัดส่วนผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาในระบบทวิภาคี ความร่วมมือของสถานประกอบการในการส่งเสริมและจัดกิจกรรมร่วมกับสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน เป็นต้น ดังนั้น เพื่อให้การบริหาร

จัดการอาชีวศึกษาเอกชน มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กำหนด คณะอนุกรรมการการอาชีวศึกษา ในคณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา ได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาการอาชีวศึกษาเอกชนให้สอดคล้องกับสภาวการณ์ในปัจจุบัน ดังนั้น จึงเห็นควรที่จะต้องมีการพิจารณาทบทวนแนวทางและหลักการต่าง ๆ ในการพัฒนาสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน โดยจัดทำเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายว่าด้วยเรื่อง “การพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชนตามสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลง” ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนให้มีศักยภาพในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติและมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาในแต่ละระดับต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการศึกษา

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาสถานการณ์ปัจจุบัน แนวคิด ที่มา สภาพปัญหาในการบริหารจัดการสถานอาชีวศึกษาเอกชนภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนา การสนับสนุนและส่งเสริมอาชีวศึกษาเอกชนให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาทุกระดับ

๑.๒.๓ เพื่อหาแนวทางสร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ซึ่งมีส่วนสำคัญในการแบ่งเบาภาระในการจัดการศึกษาให้กับภาครัฐในการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา

๑.๒.๔ นำข้อมูลที่ได้จากการพิจารณาศึกษา สรุปผล วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลพร้อมจัดทำความเห็น ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ และยกร่างรายงานการพิจารณาศึกษา เพื่อเสนอต่อวุฒิสภา และหน่วยงานทางด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้องไปดำเนินการให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

๑.๓ ขอบเขตของการศึกษา

การพิจารณาศึกษา เรื่อง การพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชนตามสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เป็นการพิจารณาศึกษาแนวคิด ที่มา สภาพปัญหา และอุปสรรคการดำเนินงานของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ซึ่งจะดำเนินการศึกษาตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ สภาพความพร้อมของผู้เรียนอาชีวศึกษาเอกชน การให้การส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนอาชีวศึกษาเอกชน นำไปสู่ปัจจัยทางด้านการบวนการผลิตผู้เรียนอาชีวศึกษาเอกชน (Process) ได้แก่ หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน นโยบายและการสนับสนุนส่งเสริมสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน โดยหน่วยงานต้นสังกัด ระเบียบข้อบังคับและกฎหมายที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน และความร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน จากการศึกษาครั้งนี้จะนำไปสู่ผลผลิต (Output) ได้แก่ แนวทางการพัฒนาเพื่อความคงอยู่และอยู่รอดอย่างมั่นคงและยั่งยืนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน และคุณภาพของผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการการอาชีวศึกษา ในคณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา จะได้นำข้อมูลที่ได้มาทั้งหมดเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์สังเคราะห์ และสรุปผลการพิจารณาศึกษา พร้อมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางและมาตรการต่าง ๆ อันนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายว่าด้วยการพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชนตามสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งจะเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปประยุกต์

ใช้ในการบริหารจัดการให้การส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการผลิตและพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาเอกชนให้มีคุณภาพมาตรฐานและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการต่อไป

๑.๔ วิธีการดำเนินการศึกษา

๑.๔.๑ ศึกษาเอกสารงานวิจัย บทความทางวิชาการ บทวิเคราะห์ บทสัมภาษณ์ และความเห็นของนักวิชาการด้านการศึกษา กฎหมาย กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ในเรื่อง ที่สอดคล้องกัน

๑.๔.๒ ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในปัจจุบัน ในส่วนของสภาพความพร้อมของผู้เรียนอาชีวศึกษาเอกชน การให้การส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนอาชีวศึกษาเอกชน หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน นโยบาย และการสนับสนุนส่งเสริมสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนโดยหน่วยงานต้นสังกัด ระเบียบข้อบังคับและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน และความร่วมมือกับสถานประกอบการ ในการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

๑.๔.๓ วิเคราะห์สถานการณ์และสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้รับทราบผ่านทางสื่อสารมวลชนแขนงต่าง ๆ บทสัมภาษณ์ บทวิเคราะห์ทางวิชาการ และความเห็นของนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งแบบสอบถามออนไลน์ในประเด็นที่ศึกษา

๑.๔.๔ ศึกษาบริบทการลงพื้นที่เพื่อหาข้อมูลเชิงประจักษ์จากสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ต้นแบบ ที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) และจากสถานประกอบการที่ร่วมดำเนินกิจกรรม

๑.๔.๕ เชิญผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ เข้าร่วมประชุมเพื่อนำเสนอข้อมูลในประเด็นที่พิจารณาศึกษา พร้อมขอความอนุเคราะห์ข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานต่าง ๆ

๑.๔.๖ การศึกษาดูงาน และประชุมร่วมกันโดยการเชิญผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาให้ข้อมูล เอกสารเพิ่มเติม และให้ความเห็นในประเด็นที่พิจารณาศึกษา

๑.๔.๗ นำข้อมูลและรายละเอียดทั้งหมดเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประมวลผล และสรุปประเด็นความเห็นในส่วนต่าง ๆ พร้อมดำเนินการจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษา เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการการศึกษา และวุฒิสภา พร้อมนำเสนอไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปขับเคลื่อน และดำเนินการให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๕.๑ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นำผลที่ได้จากสถานการณ์ปัจจุบัน แนวคิด ที่มา สภาพปัญหาในการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สภาพความพร้อมของผู้เรียนอาชีวศึกษาเอกชน การให้การส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนอาชีวศึกษาเอกชน หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน นโยบายและการสนับสนุนส่งเสริมสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนโดยหน่วยงานต้นสังกัด ระเบียบข้อบังคับและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน และความร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ไปใช้ในวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหาในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๑.๕.๒ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดเป็นมาตรการ หรือแนวนโยบายสนับสนุนและการนำนโยบายไปปฏิบัติ อันนำไปสู่การสนับสนุนและส่งเสริมอาชีวศึกษาเอกชนให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาทุกระดับ เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียนอาชีวศึกษา

๑.๕.๓ สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน มีแนวทางในการบริหารจัดการที่เป็นรูปธรรม เพื่อนำไปใช้ในการแบ่งเบาภาระในการจัดการศึกษาให้กับภาครัฐในการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาอย่างมีคุณภาพ

๑.๕.๔ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษาเอกชน สามารถนำหลักการแนวคิดและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ที่จะนำไปสู่แนวทางการส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ทั้งด้านการส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนอาชีวศึกษาเอกชน การบริหารจัดการหลักสูตรอาชีวศึกษา กระบวนการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การผลิตผู้สำเร็จการศึกษา ที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีมาตรฐานและคุณภาพที่สูงขึ้นตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ และสอดคล้องกับสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

๑.๕.๕ ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ได้รับการยอมรับของสถานประกอบการในการเข้าสู่อาชีพ เช่นเดียวกับผู้สำเร็จการศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐ

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะ

สตศ.	หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
สช.	หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
ผู้เรียน	หมายถึง นักเรียนนักศึกษาที่เข้ารับการศึกษานในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
โรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา	หมายถึง สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งใช้คำว่า วิทยาลัยเทคโนโลยี หรือ วิทยาลัยอาชีวศึกษา นำหน้าชื่อ
พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน	หมายถึง กฎหมายที่ใช้ในการกำกับดูแลการดำเนินงานของโรงเรียนเอกชนไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนในระบบ หรือโรงเรียนนอกระบบ แต่ไม่รวมถึงสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน ฉบับปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔
หลักสูตรอาชีวศึกษา	หมายถึง หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษา ทั้งหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
สถานประกอบการ	หมายถึง หน่วยงานภายนอกทั้งรัฐและเอกชน ที่ร่วมกันจัดการศึกษากับสถานศึกษาอาชีวศึกษา ทั้งในรูปแบบการศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของผู้เรียนอาชีวศึกษา

- การศึกษาระบบทวิภาคี** หมายถึง การจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษากับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ในเรื่องการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษา และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ
- คุณลักษณะที่พึงประสงค์** หมายถึง คุณสมบัติหรือพฤติกรรมที่ผู้เรียนอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันพึงมีและถือปฏิบัติในการดำเนินชีวิต
- กองทุนสงเคราะห์** หมายถึง กองทุนเพื่อสงเคราะห์ผู้อำนวยการ ครู และบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน อาทิ เงินค่ารักษาพยาบาล ๑๕๐,๐๐๐ บาทต่อคนต่อปี ค่าการศึกษาของบุตร ค่าช่วยเหลือบุตร เงินทุนเลี้ยงชีพ และสินเชื่อเพื่อสวัสดิการ

บทที่ ๒

ยุทธศาสตร์ แผน นโยบาย กฎหมาย และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่ต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทย บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน ด้วยวิสัยทัศน์ประเทศดังกล่าว เป้าหมายการพัฒนาประเทศที่สำคัญ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนา อย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยประเมินผล การพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ อาทิ ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย ๒) ชีตความสามารถ ในการแข่งขัน ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ และ ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ โดยยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้อง กับการศึกษามี ๕ ยุทธศาสตร์สำคัญ ดังนี้

๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติ มั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับ ภัยคุกคามและ ภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะ เกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล

๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนา ที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด ๓ ประการ ได้แก่ (๑) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่เราเก่งทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศ ในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจ และสังคมโลกสมัยใหม่ (๒) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล การปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (๓) “สร้าง คุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ ปรับรูปแบบธุรกิจเพื่อตอบสนอง ต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคตบนพื้นฐานของการต่อยอดอดีต และปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้ และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่กับการยกระดับรายได้ และการกินดีอยู่ดี การเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในชาติได้ในคราวเดียว

๓) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดีรอบด้าน มีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อุดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม เป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ ๓ และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สูการเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัด

๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่นมาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนเพื่อส่วนรวม กระจายอำนาจ และความรับผิดชอบต่อสังคมไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน การเตรียมความพร้อมของประชากรทั้งในมิติสุขภาพเศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อม ให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ พึ่งพาตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับหรือในการให้บริการ ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์ และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย พร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า ปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส โดยทุกภาคส่วนต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเท่าที่จำเป็น ทันสมัย เป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม

๒.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ มีจุดมุ่งหมายสูงสุดเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้สามารถบรรลุผลตามเป้าหมายการพัฒนาระยะยาวที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ โดยมุ่งหวังให้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ทำหน้าที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อนที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพัฒนาประเทศในระยะ ๕ ปี และเพื่อผลักดันให้ประเทศก้าวข้ามความท้าทายต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนสู่ความเจริญเติบโตที่ทุกภาคส่วนได้รับประโยชน์อย่างเท่าเทียมกัน

วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนา การวางกรอบการพัฒนาประเทศในระยะ ๕ ปี ภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ มีความมุ่งหมายที่จะเร่งเพิ่มศักยภาพของประเทศในการรับมือกับความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อฐานแรงและเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทันทั่วถึง การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓

จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ พลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวหน้าพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูง และคำนึงถึงความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม โดยที่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ได้กำหนดเป้าหมายหลัก ๕ ประการ ประกอบด้วย

๑) การปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม โดยยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการสำคัญให้สูงขึ้น และสามารถตอบโจทย์พัฒนาการของเทคโนโลยีและสังคมยุคใหม่ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เชื่อมโยงเศรษฐกิจท้องถิ่นและผู้ประกอบการรายย่อยกับห่วงโซ่มูลค่าของภาคการผลิตและบริการ รวมถึงพัฒนาระบบนิเวศที่ส่งเสริมการค้าการลงทุนและนวัตกรรม

๒) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ โดยพัฒนาให้คนไทยมีทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ ทั้งทักษะในด้านความรู้ ทักษะทางพฤติกรรม และคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม เตรียมพร้อมกำลังคนที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เอื้อต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ภาคการผลิตและบริการเป้าหมายที่มีศักยภาพและผลิตภาพสูงขึ้น รวมทั้งพัฒนาหลักประกันและความคุ้มครองทางสังคมเพื่อส่งเสริมความมั่นคงในชีวิต

๓) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม โดยลดความเหลื่อมล้ำทั้งในเชิงรายได้ ความมั่งคั่ง และโอกาสในการแข่งขันของภาคธุรกิจ สนับสนุนช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางและผู้ด้อยโอกาสให้มีโอกาสเลื่อนขั้นทางเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงจัดให้มีบริการสาธารณะที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

๔) การเปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืน โดยปรับปรุงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการผลิตและบริการให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ แก้ไขปัญหามลพิษสำคัญด้วยวิธีการที่ยั่งยืน โดยเฉพาะมลพิษทางอากาศ ขยะ และมลพิษทางน้ำ และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อมุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon neutrality)

๕) การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ โดยการสร้างความพร้อมในการรับมือและแสวงหาโอกาสจากการเป็นสังคมสูงวัย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยโรคระบาด และภัยคุกคามทางไซเบอร์ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกลไกทางสถาบันที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล ปรับปรุงโครงสร้างและระบบการบริหารงานของภาครัฐให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีได้อย่างทันเวลา มีประสิทธิภาพ และมีธรรมาภิบาล

หมุดหมายการพัฒนา เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่ภาพของการขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนา (Agenda) ที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงได้กำหนดหมุดหมายการพัฒนา จำนวน ๑๓ ประการ ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ ‘เป็น’ มุ่งหวังจะ ‘มี’ หรือต้องการจะ ‘ขจัด’ เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” และการบรรลุเป้าหมายหลักในช่วงเวลา ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ โดยหมุดหมายการพัฒนาทั้ง ๑๓ ประการ มีที่มาจากการประเมินโอกาสและความเสี่ยงของไทยในการพัฒนาประเทศภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งได้มีการพิจารณาถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระดับโลก สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 รวมถึงผลการพัฒนาประเทศในระยะเวลาที่ผ่านมา

หมุดหมายการพัฒนาที่กำหนดขึ้นเป็นประเด็นเชิงบูรณาการ สามารถนำไปสู่การพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปพร้อมกันทั้ง ๑๓ ประการ แบ่งเป็น ๔ มิติ ดังนี้

๑) มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย

- หมุดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
- หมุดหมายที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน
- หมุดหมายที่ ๓ ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก
- หมุดหมายที่ ๔ ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง
- หมุดหมายที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค
- หมุดหมายที่ ๖ ไทยเป็นฐานการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรมดิจิทัลของอาเซียน

๒) มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม

- หมุดหมายที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้
- หมุดหมายที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน
- หมุดหมายที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม

๓) มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- หมุดหมายที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ
- หมุดหมายที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๔) มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ

- หมุดหมายที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต
- หมุดหมายที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

แผนภาพความเชื่อมโยงระหว่างหมุดหมายการพัฒนา กับเป้าหมายหลัก

โดยหมุดหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษานี้ คือ หมุดหมายที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

เป้าหมายการพัฒนา

๑) ความเชื่อมโยงของหมุดหมายกับเป้าหมายหลักของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ และ ยุทธศาสตร์ชาติ หมุดหมายที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนา แห่งอนาคต ๒ เป้าหมาย ได้แก่ การพัฒนาคนสำหรับยุคใหม่ โดยพัฒนาคนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนา ในทุกมิติ การพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงสอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิต สามารถสร้างงาน อนาคต และสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะที่มีความสามารถในการสร้างและใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งการมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม ด้วยการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งการพัฒนา ระบบนิเวศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและพัฒนาทางเลือกในการเข้าถึงการเรียนรู้สำหรับผู้ที่ไม่สามารถ เรียนในระบบการศึกษาปกติ โดยหมุดหมายที่ ๑๒ ยังสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติใน ๓ ด้าน ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เป้าหมาย ประเทศไทยมีขีดความสามารถ ในการแข่งขันสูงขึ้น ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เป้าหมาย คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ และสังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและ สนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต และด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม เป้าหมาย สร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ และกระจายศูนย์กลางความเจริญ ทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ

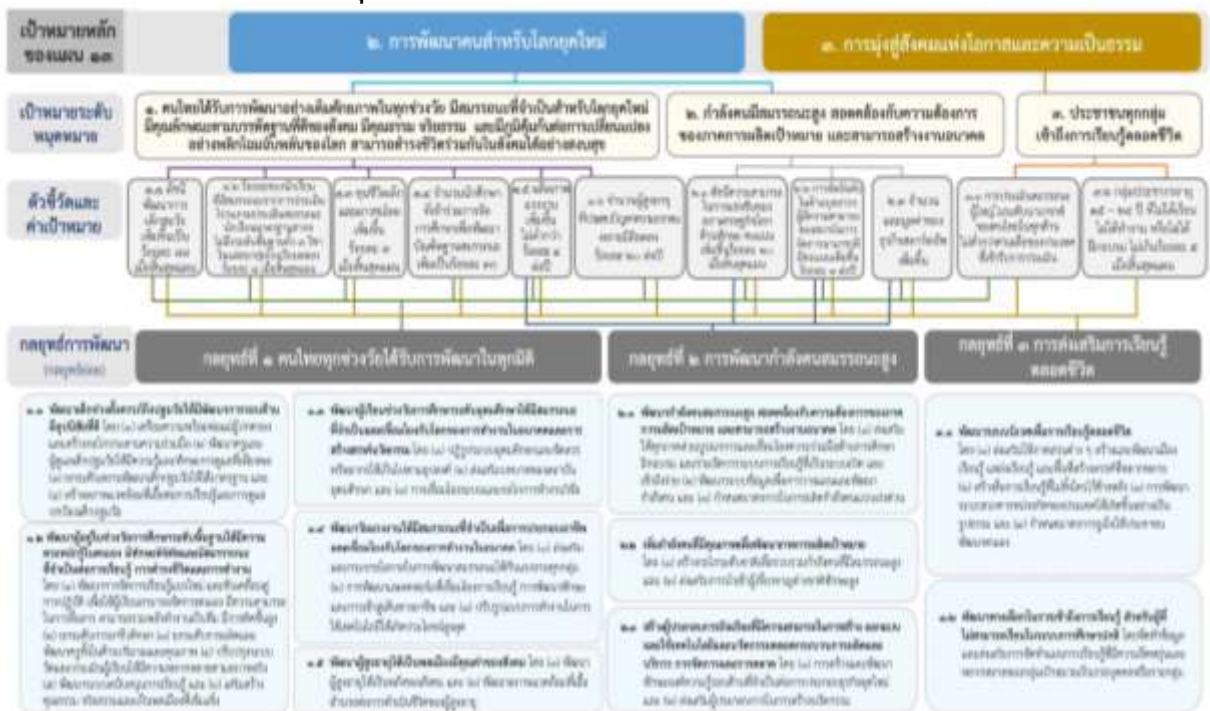
๒) เป้าหมายและผลลัพธ์ของการพัฒนาระดับหมุดหมาย

เป้าหมายที่ ๑ คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะ ที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกัน ต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข

เป้าหมายที่ ๒ กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิต เป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต

เป้าหมายที่ ๓ ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๓) แผนที่กลยุทธ์

๔) กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยในทุกมิติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ พัฒนาเด็กช่วงตั้งครรภ์ถึงปฐมวัย ให้มีพัฒนาการรอบด้าน มีอุปนิสัยที่ดี โดยการเตรียมความพร้อมพ่อแม่ผู้ปกครองและสร้างกลไกประสานความร่วมมือ เพื่อดูแลหญิงตั้งครรภ์ให้ได้รับบริการที่มีคุณภาพ และดูแลเด็กให้มีพัฒนาการสมวัย ตั้งแต่อยู่ในครรภ์ - ๖ ปี การพัฒนาครูและผู้ดูแลเด็กปฐมวัยให้มีความรู้และทักษะการดูแลที่เพียงพอ มีจิตวิทยาการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย สามารถทำงานร่วมกับพ่อแม่ผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการด้านการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ให้มีพัฒนาการสมวัยตามหลักการพัฒนาสมองและกระบวนการเรียนรู้ ควบคู่ไปกับพัฒนาการด้านร่างกาย สาธารณสุขและโภชนาการ เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีรอบด้านก่อนเข้าสู่วัยเรียน การยกระดับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ได้มาตรฐาน จัดสรรทรัพยากรที่เพียงพอสำหรับการดำเนินงาน เพื่อให้เป็นกลไกการพัฒนาเด็กปฐมวัยรายพื้นที่ที่มีคุณภาพ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการดูแลปกป้องเด็กปฐมวัย ให้มีพัฒนาการที่ดีรอบด้าน สติปัญญาสมวัย โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน รวมถึงพัฒนาระบบสารสนเทศเด็กรายบุคคลเพื่อการส่งต่อไปยังสถานศึกษาและการพัฒนาที่ต่อเนื่อง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ พัฒนาผู้เรียนระดับพื้นฐานให้มีความตระหนักรู้ในตนเอง มีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ การดำรงชีวิตและการทำงาน โดย

๑) การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะและขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถรวมพลังทำงานเป็นทีม มีการคิดขั้นสูงด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีคุณธรรม จริยธรรมและเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง และขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ โดยนาร่องกับสถานศึกษาที่มีความพร้อม และมีมหาวิทยาลัยในพื้นที่สนับสนุนความรู้และความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ

๒) การยกระดับการอาชีวศึกษา โดยการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ร่วมกับกลุ่มอาชีพ ผู้ประกอบการ และสถาบันอุดมศึกษาสายปฏิบัติการ เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามความต้องการของตลาดงาน มีงานทำและมีรายได้ตามสมรรถนะ และเป็นผู้ประกอบการใหม่ได้

๓) การยกระดับการผลิตและพัฒนาครูทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ โดยวางแผนจำนวนความต้องการครูในแต่ละสาขา พัฒนาหลักสูตรการผลิตครูที่มีการเตรียมความพร้อมด้านวิชาการและด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ พัฒนาระบบการคัดกรองที่สะท้อนสมรรถนะวิชาชีพครู ปรับบทบาทของครูจาก “ผู้สอน” เป็น “โค้ช” ที่อำนวยความสะดวกการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และมุ่งสู่การยกระดับครูสู่วิชาชีพชั้นสูง

๔) การปรับปรุงระบบวัดและประเมินผู้เรียนให้มีความหลากหลายตามสภาพจริง ตลอดจนมีการประเมินการเรียนรู้เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๕) การพัฒนาระบบสนับสนุนการเรียนรู้ (๑) การแก้ไขภาวะการถดถอยของความรู้ในวัยเรียน โดยสถานศึกษาพัฒนาแนวปฏิบัติและระบบสนับสนุนที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน และการเรียนรู้ที่บ้านในสถานการณ์ฉุกเฉิน (๒) การพัฒนาระบบแนะแนวให้มีประสิทธิภาพ โดยพัฒนาครูและผู้ประกอบอาชีพแนะแนวให้สามารถร่วมวางแผนเส้นทางการเรียนรู้ การประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตของผู้เรียนได้ตามความสนใจ ความถนัด (๓) พัฒนา

สถานศึกษาให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยของผู้เรียนทุกคน โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ สร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้เรียน ถึงแนวทางการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุขบนหลักของการเคารพ ความหลากหลายทั้งทางความคิด มุมมองของคนระหว่างรุ่น และอัตลักษณ์ส่วนบุคคลเพื่อการวางอนาคตในการพัฒนาประเทศร่วมกัน การส่งเสริมการเรียนรู้วิชาชีวิตในโรงเรียน และมีแนวปฏิบัติในการคุ้มครองสวัสดิภาพของผู้เรียน โดยเฉพาะจากการถูกระงับโดยวิธีรุนแรงทั้งกายวาจา และการกลั่นแกล้ง (๔) การปรับปรุงระบบการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ และอยู่บนหลักความเสมอภาคและเป็นธรรม รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีและดิจิทัลให้มีความครอบคลุมในทุกพื้นที่ (๕) การกระจายอำนาจ ไปสู่สถานศึกษาและเพิ่มบทบาทของภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ในการจัดการศึกษา โดยปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ที่เอื้อให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารด้านการจัดการศึกษา ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ และด้านบุคลากร รวมทั้งขับเคลื่อนการสำราญนวัตกรรมทางการศึกษาตามบริบทของโรงเรียนและพื้นที่ ตลอดจนส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคประชาสังคมในการจัดการเรียนรู้ และการร่วมลงทุนเพื่อการศึกษา (๖) การส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษ โดยพัฒนาระบบเสาะหาและกลไกการบริหารจัดการและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษตามแนวคิดพหุปัญญาอย่างเป็นระบบ อาทิ การสนับสนุนทุนการศึกษาต่อ การฝึกประสบการณ์ทำงานวิจัยในองค์กรชั้นนำ ตลอดจนส่งเสริมการทำงานที่ใช้ความสามารถพิเศษอย่างเต็มศักยภาพ (๗) ผู้มีความต้องการพิเศษได้รับโอกาสและเข้าถึงการศึกษาและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยสถานศึกษาจัดการศึกษาที่หลากหลายและเหมาะสมเฉพาะกลุ่ม ให้เป็นทางเลือกแก่ผู้เรียนเพื่อยุติการออกกลางคัน พัฒนากลไกสนับสนุน และการปรับกฎระเบียบให้เอื้อต่อภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และองค์กรที่ไม่แสวงหากำไรในการดูแลกลุ่มผู้มีความต้องการพิเศษ อาทิ การวางแนวทางให้เอกชนสามารถจัดตั้งสถานฝึกอบรมหรือมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาผู้ต้องคำพิพากษา

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ พัฒนาผู้เรียนระดับอุดมศึกษาให้มีสมรรถนะที่จำเป็นและเชื่อมโยงกับโลกของการทำงานในอนาคตและการสร้างสรรค์นวัตกรรม โดยปฏิรูประบบอุดมศึกษา และการจัดสรรทรัพยากรให้เป็นไปตามอุปสงค์ โดยการจัดสรรงบประมาณตรงสู่ผู้เรียน มีการปรับระบบประกันคุณภาพอุดมศึกษา และส่งเสริมการมีส่วนร่วมรับผิดชอบและระดมทรัพยากรจากภาคเอกชน ในการจัดการศึกษา ส่งเสริมบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการแก้ปัญหาภาวะการณ์ถดถอยของการเรียนรู้จากการแพร่ระบาดของ COVID-19 เชื่อมโยงโลกของการเรียนและการทำงานตลอดชีวิต ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามความสนใจรายบุคคล สร้างและขยายความร่วมมือในการจัดการศึกษาระหว่างภาครัฐและเอกชนให้เข้มแข็งและส่งเสริมนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ด้วยกลไกนวัตกรรมการศึกษาขั้นสูง เพื่อผลิตกำลังคนตามความต้องการของประเทศ รวมทั้งส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่พัฒนาคุณภาพ การศึกษาและพัฒนาบุคลากร รองรับการพัฒนาที่เข้าใจบริบทสังคมและชุมชนในท้องถิ่น การเชื่อมโยงระบบและกลไกการทำงานวิจัย ของเครือข่ายวิจัยกับศูนย์ความเป็นเลิศทั้งในต่างประเทศ เพื่อรวมนักวิจัยและนักเทคโนโลยีชั้นนำระดับโลกทำงานพัฒนาและต่อยอดงานวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศ ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาทำงานร่วมกับนักวิจัยและผู้ประกอบการสตาร์ทอัพในรูปแบบบริษัทโฮลดิ้งเพื่อการพัฒนาธุรกิจฐานนวัตกรรม รวมถึงผลักดันให้สถาบันอุดมศึกษาทำงานวิจัยร่วมกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคการผลิตและบริการให้สามารถปรับสู่เศรษฐกิจฐานความรู้ นวัตกรรม และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔ พัฒนาวัยแรงงานให้มีสมรรถนะที่จำเป็นเพื่อการประกอบอาชีพและเชื่อมโยงกับโลกของการทำงานในอนาคต โดยส่งเสริมและกระจายโอกาสในการพัฒนาสมรรถนะให้กับแรงงานทุกกลุ่ม ทั้งการเพิ่มพูนและพัฒนาทักษะความรู้ใหม่ เพื่อให้มีทักษะตรงกับงานและอาชีพที่เปลี่ยนแปลงไป และการพัฒนาทักษะเดิมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการทำงาน โดยให้สถาบันการศึกษาร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และหน่วยงานพัฒนาของรัฐ วางแผนสำรวจข้อมูลและจัดทำหลักสูตรระยะสั้น เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานและทักษะที่จำเป็น โดยมีกรอบปรับกฎ ระเบียบให้มีความยืดหยุ่นเพื่อสนับสนุนการดำเนินการในรูปแบบที่หลากหลายได้ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและรูปแบบการทำงานในอนาคต และประชาชนควรได้รับเครดิตในทักษะอนาคต เพื่อใช้พัฒนาทักษะในหลักสูตรที่ได้รับการรับรองและสนับสนุนจากภาครัฐ การพัฒนาแพลตฟอร์มที่เชื่อมโยงการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะและการเข้าสู่เส้นทางอาชีพเข้าด้วยกันอย่างเบ็ดเสร็จ และมีหน่วยงานรับผิดชอบที่ชัดเจน เพื่อให้เกิดความสะดวกรู้สึกว่าผู้ที่ต้องการพัฒนาทักษะสามารถต่อยอดสู่การทำงานและเชื่อมโยงการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีการรับรองมาตรฐาน ปรับรูปแบบการทำงานในการใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีความคล่องตัวในการทำงานได้ทุกที่ และสร้างวัฒนธรรมการทำงานในทุกองค์กรที่ส่งเสริมให้คนเก่งได้แสดงความสามารถและแข่งขันอย่างเป็นธรรม เพื่อขจัดปัญหาทุจริตคอร์รัปชันและเพิ่มขีดความสามารถขององค์กร

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๕ พัฒนาผู้สูงอายุให้เป็นพลเมืองมีคุณค่าของสังคม โดยพัฒนาผู้สูงอายุให้เป็นพลังของสังคม ให้ผู้สูงอายุเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ภูมิปัญญาที่สั่งสมมาตลอดช่วงชีวิตสู่คนรุ่นหลัง เพื่อให้เกิดการสืบสานและต่อยอดการพัฒนาสังคมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับคนต่างวัย และส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้ทำงานตามศักยภาพ รวมทั้งพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย และหลักสูตรระยะสั้นเพื่อพัฒนาความรู้ สมรรถนะทางดิจิทัล และทักษะทางธุรกิจ และการใช้ชีวิตที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุแต่ละกลุ่ม พัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุให้สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข และการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของผู้สูงอายุแก่คนวัยอื่น ๆ รวมทั้งพัฒนานวัตกรรมรองรับการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ

กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ พัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต โดยส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนบูรณาการและเชื่อมโยงความร่วมมือด้านการศึกษาฝึกอบรม และร่วมจัดการเรียนรู้ตามโลกสมัยใหม่ที่ครอบคลุมทั้งความสามารถในงาน ทักษะในการใช้ชีวิต สมรรถนะดิจิทัลเพื่อการประกอบอาชีพ การดำเนินชีวิตประจำวัน และการใช้สิทธิในการเข้าถึงบริการพื้นฐานภาครัฐและสินค้าบริการได้อย่างเท่าทัน การแก้ปัญหา การมีแนวคิดของผู้ประกอบการ รวมถึงความสามารถในการบริหารตัวเอง และการบริหารคนเพื่อนำทักษะของสมาชิกทีมที่หลากหลายมาประสานพลังรวมกัน ในการปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งกำหนดมาตรการจูงใจและกลไกการสนับสนุนการฝึกอบรมและร่วมจัดการเรียนรู้ พัฒนาระบบข้อมูลเพื่อการวางแผนและพัฒนากำลังคน ทั้งข้อมูลอุปสงค์ อุปทานของแรงงาน และการเชื่อมโยงกับสมรรถนะตลอดห่วงโซ่การผลิตและห่วงโซ่คุณค่าตามรายอุตสาหกรรมของการผลิตและบริการเป้าหมาย รวมถึงการเชื่อมโยงระบบสมรรถนะกับค่าจ้าง กำหนดมาตรการในการผลิตกำลังคนแบบเร่งด่วน โดยจัดการศึกษารูปแบบจำลองในสาขาที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ อาทิ ด้านปัญญาประดิษฐ์ และด้านการวิเคราะห์ข้อมูล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ เพิ่มกำลังคนที่มีคุณภาพเพื่อพัฒนาภาคการผลิตเป้าหมาย
 โดยสร้างกลไกระดับชาติเพื่อรวบรวมกำลังคนที่มีสมรรถนะสูง ทั้งคนไทยและคนต่างชาติที่กำเนิดในประเทศไทย และสนับสนุนให้ได้แสดงศักยภาพและใช้ความสามารถในการทำประโยชน์ให้กับประเทศทั้งในภาครัฐและเอกชน มีรูปแบบการทำงานที่เอื้อให้ทำงานข้ามพรมแดนกับสถาบันชั้นนำทั้งภาครัฐและเอกชนในระดับโลกได้ ควบคู่กับสร้างวัฒนธรรมการทำงาน วัฒนธรรมองค์กร และสภาพแวดล้อมการทำงานที่เอื้อให้กำลังคนคุณภาพทำงานหรือแสดงศักยภาพได้อย่างเต็มที่และทำงานอย่างมีความสุข ส่งเสริมการนำเข้าผู้เชี่ยวชาญต่างชาติทักษะสูง โดยกำหนดมาตรการจูงใจเพื่อดึงดูดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างชาติให้เข้ามาทำงานด้านเทคโนโลยี และนวัตกรรม รวมถึงการดึงนักศึกษาต่างชาติที่จบการศึกษาในไทยให้สามารถอยู่ต่อในประเทศเพื่อพัฒนานวัตกรรม

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะที่มีความสามารถในการสร้างและใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดกระบวนการผลิตและบริการ การจัดการและการตลาด โดยการสร้างและพัฒนาทักษะองค์ความรู้รอบด้านที่จำเป็นต่อการประกอบธุรกิจยุคใหม่ โดยการสร้างความเชื่อใหม่ที่ส่งผลต่อการปรับพฤติกรรม ให้ตระหนักรู้ รับผิดชอบต่อสังคม รับผิดชอบต่อผู้เกี่ยวข้อง และใช้ประโยชน์จากข้อมูลเพื่อการวางแผนธุรกิจ และสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงทางธุรกิจได้ โดยมีรูปแบบการเรียนรู้ที่ง่าย กระชับ และรวดเร็ว ตอบสนองการเรียนรู้ที่แตกต่างของแต่ละบุคคลผ่านการเรียนรู้ในระบบและการเรียนรู้ตามอัธยาศัย ด้วยเทคโนโลยีที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้เป็นเรื่องง่าย รวมถึงการสร้างชุมชนผู้ประกอบการแบ่งปันการเรียนรู้และแรงบันดาลใจเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมผู้ประกอบการในการสร้างนวัตกรรม เพื่อต่อยอดสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมในอนาคต โดยการสร้างพื้นที่ให้ผู้ประกอบการได้แข่งขันทดลองความคิด ส่งเสริมการลงทุนสำหรับการสร้างนวัตกรรม การจับคู่ทางธุรกิจ รวมถึงสนับสนุนด้านเงินทุน

กลยุทธ์ที่ ๓ การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ พัฒนาระบบนิเวศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยส่งเสริมให้ภาคส่วนต่าง ๆ สร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยกำหนดมาตรการจูงใจที่เหมาะสม เพื่อให้สถาบันการศึกษา หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคเอกชนโดยเฉพาะผู้ประกอบการ startup สร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีสาระที่ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนทุกกลุ่ม ครอบคลุมทุกพื้นที่ เข้าถึงได้ง่ายทั้งพื้นที่กายภาพและพื้นที่เสมือนจริง สร้างสื่อการเรียนรู้ที่ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง โดยการสร้างสื่อที่ใช้ภาษาถิ่นเพื่อให้ประชาชนที่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยกลางเป็นภาษาหลักเข้าถึงได้ สื่อทางเลือกสำหรับผู้พิการทางสายตาและผู้พิการทางการได้ยิน รวมถึงสนับสนุนกลุ่มประชากรที่มีข้อจำกัดทางเศรษฐกิจให้เข้าถึงสื่อในราคาที่เข้าถึงได้ การพัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิตของประเทศให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ที่สามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้ในทุกระดับและประเภททั้งในระบบสายสามัญ สายอาชีพ การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย ตั้งแต่มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา และนอกระบบ เพื่อสร้างความคล่องตัว และเปิดทางเลือกในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนทุกระดับ กำหนดมาตรการจูงใจให้ประชาชนพัฒนาตนเองด้วยการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยจัดให้มีแหล่งเงินทุนเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต อาทิ การพัฒนาเครดิต การฝึกอบรมสำหรับคนทุกกลุ่ม การจัดสรรสิทธิพิเศษในการเข้ารับบริการฝึกอบรม การเข้าชมแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ส่งเสริมให้เอกชนที่ผลิตนวัตกรรมทางการศึกษา จัดทำกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร โดยกำหนดเงื่อนไขการใช้ผลิตภัณฑ์โดยไม่มีค่าใช้จ่าย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ พัฒนาทางเลือกในการเข้าถึงการเรียนรู้สำหรับผู้ที่ไม่สามารถเรียนในระบบการศึกษาปกติ โดยจัดทำข้อมูลและส่งเสริมการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่นและหลากหลาย ของกลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวางเส้นทางการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายในอนาคตของตนเอง และสามารถเทียบโอนประสบการณ์ได้ ทั้งนี้ ให้มีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในทุกระดับให้มีความเข้าใจและมีสมรรถนะในการพัฒนาผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายพิเศษที่มีความต้องการที่ซับซ้อน

๒.๓ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๘ จ. บัญญัติให้มีการดำเนินการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ครอบคลุมให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ให้ดำเนินการตรากฎหมายเพื่อจัดตั้งกองทุนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพครูและอาจารย์ให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณ ความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับความสามารถ สมรรถนะ และประสิทธิภาพในการสอน มีกลไกสร้างระบบคุณธรรมการบริหารงานบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู ให้มีการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัด ปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว โดยสอดคล้องกันทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่ การปฏิรูปการศึกษายังเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปประเทศเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุตามยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดไว้ในด้านต่าง ๆ เนื่องด้วยการศึกษาเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ ดังนั้น แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะสนับสนุนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ด้านความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม และด้านขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจและกระจายรายได้ โดยวัตถุประสงค์การปฏิรูปการศึกษา มีดังนี้

๑) ยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษา (enhance quality of education) ครอบคลุม

๑.๑) ผลลัพธ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ (learning outcomes) ทั้งด้านความรู้ ทักษะเจตคติที่ถูกต้อง และรู้จักดูแลสุขภาพ เพื่อการจัดการในเรื่องการดำรงชีวิตของตนเองและการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญมาตรา ๕๔ วรรค ๔

๑.๒) ครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ที่ต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ครุผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู

๑.๓) หลักสูตรและกระบวนการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ (educational core processes) ที่ยืดหยุ่น หลากหลาย ถูกต้อง ทันสมัย ทันเวลา และมุ่งเน้นการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมทางสังคมที่ถูกต้อง

๑.๔) สถานศึกษาและระบบสนับสนุน (educational institutions and support systems) ที่ตอบสนองต่อความต้องการของการจัดการศึกษา ตลอดจนทรัพยากรด้านการศึกษา ที่มีคุณภาพ ได้แก่ งบประมาณและเทคโนโลยี

๒) ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา (reduce disparity in education) เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา (equity in education) ประกอบด้วย

๒.๑) โอกาสในการเข้าถึงการศึกษาและเทคโนโลยีที่สนับสนุนการเรียนรู้ (equity in access)

๒.๒) โอกาสในการได้รับทางเลือกในการศึกษาและการเรียนรู้พัฒนาที่เหมาะสมกับ ศักยภาพของผู้เรียน (equity in choosing Appropriate process in education)

๒.๓) โอกาสในการได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะในการประกอบ อาชีพที่เหมาะสมกับศักยภาพตามความถนัดของผู้เรียน (equity in benefiting from aptitude-based quality of education) ทั้งในและนอกระบบการศึกษา รวมถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ

๓) มุ่งความเป็นเลิศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (leverage excellence and competitiveness) หมายถึง การสร้างสมรรถนะและคุณลักษณะของผู้เรียนที่มี ศักยภาพสูง มีความเป็นผู้นำ ริเริ่มสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ และการผลิตนักวิจัยและนักเทคโนโลยี ชั้นแนวหน้าให้สามารถต่อยอดงานวิจัยที่สามารถตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ การสร้างความร่วมมือ และเชื่อมต่อกับสถาบันวิจัยอื่น ๆ ทั่วโลก สอดคล้องกับทิศทางการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ สังคมและ สิ่งแวดล้อมของประเทศ อีกทั้งสถาบันการศึกษาของไทยและระบบการศึกษาไทยต้องได้รับการยอมรับ ว่าเทียบเคียงได้กับประเทศชั้นนำอื่น ๆ

๔) ปรับปรุงระบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร เพิ่มความคล่องตัว ในการรองรับความหลากหลายของการจัดการศึกษา และสร้างเสริมธรรมาภิบาล (improve Efficiency, agility and good governance) โดยเฉพาะการส่งเสริมและสร้างสมดุลของความคุ้มค่า ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ คุณธรรมและจริยธรรม ทั้งนี้ ระบบการศึกษาของประเทศไทยที่มีธรรมาภิบาลจะเอื้อต่อ การบรรลุวัตถุประสงค์ข้อ ๑) – ๓) อย่างครอบคลุมและสมดุล (balanced and inclusive achievement)

ทั้งนี้ การศึกษาที่จะได้รับการปฏิรูปตามวัตถุประสงค์ที่กล่าวถึงข้างต้นนี้ จะครอบคลุม ถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต มิได้จำกัดเฉพาะการจัดการศึกษาเพื่อคุณวุฒิตามระดับเท่านั้น และเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของการปฏิรูปการศึกษาข้างต้น จึงได้มีการกำหนดประเด็นการปฏิรูปไว้ ๗ เรื่อง ดังนี้

เรื่องที่ ๑ การปฏิรูประบบการศึกษาและการเรียนรู้โดยรวมของประเทศ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่และกฎหมายลำดับรอง โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ

๑) ประเทศไทยมีการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเป็นกลไกสำคัญ ต่อการบริหารและจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.

๒) ภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนมีความร่วมมือในการจัด การศึกษาอย่างสมดุลและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ เพิ่มขึ้น

๓) คนไทยทุกช่วงวัยสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิตได้ตามความต้องการผ่านการจัด การศึกษาเพื่อการพัฒนาตนเองและการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้เป็น คนไทยที่มีศักยภาพ ทักษะ และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามความถนัด และสามารถเทียบมาตรฐาน สมรรถนะได้ตามกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ

๔) การศึกษาไทยมีทิศทางและการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและเป็นเอกภาพ ตามแผนการศึกษาแห่งชาติเพื่อให้สามารถยกระดับคุณภาพ ลดความเหลื่อมล้ำ และสามารถแข่งขันได้

๕) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในระดับสูง เพื่อการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.

เรื่องที่ ๒ การปฏิรูปการพัฒนาเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ

๑) เด็กปฐมวัย ทั้งเด็กกลุ่มทั่วไป และกลุ่มที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สามารถเข้าถึง และได้รับการดูแลและการศึกษาระดับปฐมวัยอย่างเหมาะสม มีคุณภาพ ทัวถึง และเท่าเทียมกัน รวมถึงมีระบบคัดเลือกเด็กเข้าเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับช่วงวัย มีระบบฐานข้อมูลที่เอื้อต่อการดูแลที่เชื่อมโยงกันระหว่างหน่วยงาน และมีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มีกลไกขับเคลื่อนและบูรณาการการทำงานระหว่างกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นเอกภาพ

๒) พ่อ แม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ปรับเปลี่ยนกรอบแนวคิด (Mindset) เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการเตรียมความพร้อมก่อนการตั้งครรรค์ การเลี้ยงดูดูแล และพัฒนาเด็กปฐมวัย

เรื่องที่ ๓ การปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ

๑) เด็ก เยาวชน และประชาชน ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาส ทุกคนมีความเสมอภาคในโอกาสพัฒนาตนเองตามศักยภาพและเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ รวมถึงเสริมสร้างพัฒนาครูและสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพ ตลอดจนวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ที่นำไปใช้ได้จริงเพื่อยกระดับความสามารถของคนไทยได้อย่างยั่งยืน

๒) บุคคลพิการ บุคคลที่มีความสามารถพิเศษ และบุคคลที่มีความต้องการการดูแลเป็นพิเศษ ได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึงเต็มศักยภาพ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและมีศักดิ์ศรี

๓) โรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ห่างไกลและโรงเรียนขนาดกลางที่ต้องการการยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษาอย่างเร่งด่วน ได้รับการแก้ไขปัญหอย่างเป็นระบบ

๔) ครู บุคลากรทางการศึกษาได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์ที่เกื้อกูลอื่นที่เหมาะสม โดยให้คำนึงถึงการปฏิบัติงานที่มีความยากลำบาก หรือการปฏิบัติงานในพื้นที่ที่เสี่ยงภัยหรือห่างไกล

๕) ครูและผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ห่างไกลและโรงเรียนขนาดกลางที่ต้องการการยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษาอย่างเร่งด่วนสามารถเข้าถึงการสนับสนุนทางวิชาการได้อย่างเพียงพอ

เรื่องที่ ๔ การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครู และอาจารย์ โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ

๑) มีแผนการผลิตและพัฒนาครูตามความต้องการของประเทศ (demand-side financing) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคัดกรองผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม สนับสนุนทุนการศึกษา คัดเลือกสถาบันการศึกษาที่มีคุณภาพในการผลิตครูเพื่อให้ผู้รับทุนเข้ารับการศึกษา เพื่อให้ได้ครูที่มีสมรรถนะตรงกับความต้องการของประเทศ

๒) ได้ครูสมรรถนะสูงและตรงตามความต้องการของประเทศ ที่จบการศึกษาจากสถาบันที่ใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะที่ให้นิสิตนักศึกษาครูมีความศรัทธาต่อวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ได้รับประสบการณ์ด้านวิชาชีพครูและการนิเทศที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องตลอดหลักสูตร

๓) ได้ครูอาชีพศึกษาที่มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีสมรรถนะสูง มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอน ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ

๔) ครู บุคลากรทางการศึกษา มีการพัฒนาความรู้และทักษะ และสมรรถนะ ในการปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างต่อเนื่อง เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพด้วยระบบและวิธีการที่หลากหลาย และเหมาะสมในการพัฒนาแต่ละกลุ่ม โดยคำนึงถึงการปฏิบัติงานในพื้นที่ห่างไกล เสี่ยงภัย ยากลำบาก และทุรกันดารให้ได้รับความสะดวกในการพัฒนา

๕) ครู บุคลากรทางการศึกษา มีความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ ได้รับ ค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับความสามารถ ประสิทธิภาพในการสอน และผลลัพธ์ในการพัฒนาผู้เรียน โดยคำนึงถึงผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ห่างไกล เสี่ยงภัย ยากลำบาก และทุรกันดาร

๖) ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณสมบัติ สมรรถนะ และความรู้ความเชี่ยวชาญ ประสพการณ์และจัดหรือสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการพัฒนาความรู้ สมรรถนะ และ ประสพการณ์ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ รวมไปถึงการพัฒนาผู้ที่มีโอกาสจะได้รับการคัดเลือกหรือ สรรหาเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่ไม่ผ่านการประเมิน

๗) ให้ครูสภาเป็นองค์กรวิชาชีพครูที่มีหน้าที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพและ จรรยาบรรณของวิชาชีพ ควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน ยกย่อง และผดุงเกียรติผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา

๘) ให้ระบบงานในการบริหารครูและบุคลากรทางการศึกษาภาครัฐ เป็นระบบ ที่มีการดำเนินการเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีความคล่องตัว มีการกระจายอำนาจที่เหมาะสม เอื้อต่อการบริหารสถานศึกษาที่มีความเป็นอิสระ

เรื่องที่ ๕ การปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลง ในศตวรรษที่ ๒๑ โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ

๑) การจัดการศึกษาทุกระดับใช้หลักสูตรที่เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ และ แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและการวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน

๒) ผู้เรียนได้รับการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อเป็นคนดีของสังคม มีวินัย และภูมิใจในชาติ

๓) มีระบบทดสอบทางการศึกษาระดับชาติที่ได้รับการปรับปรุงให้สามารถ ประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อใช้ประโยชน์ในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างมีสัมฤทธิ์ผล และมีแนวทางในการคัดเลือกผู้เรียนเข้าศึกษาต่อด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ ทางการศึกษา

๔) สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ มีธรรมาภิบาล โดยมีการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องและได้รับการสนับสนุนที่เหมาะสมกับบริบท เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาทุกระดับตามปรัชญาและเป้าหมายของสถานศึกษาและมีระบบ ความรับผิดชอบทางการศึกษา (Educational Accountability) บนพื้นฐานสมรรถนะหลักของผู้เรียน

๕) สถานศึกษาระดับต่าง ๆ มีระบบคุ้มครองด้านความปลอดภัย สุขภาพ และ สวัสดิภาพอย่างเหมาะสม

๖) เพิ่มจำนวนผู้เรียนอาชีวศึกษาในสาขาที่สอดคล้องกับความต้องการ ของภาคเอกชนและประเทศ และผู้จบอาชีวศึกษามีงานทำ

๗) ผู้เรียนอาชีวศึกษามีความรู้ ทักษะ เก่งปฏิบัติ มีสมรรถนะเป็นที่ยอมรับ หรือ ผ่านการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และการฝึกงานในสถานประกอบการ

- ๘) ผู้เรียนที่จบการศึกษาอาชีวศึกษามีความสามารถที่จะเป็นผู้ประกอบการได้เอง
- ๙) บัณฑิตระดับอุดมศึกษามีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เพิ่มการผลิตในสาขาที่ประเทศต้องการ และลดการผลิตในสาขาที่ไม่ตรงกับความต้องการ
- ๑๐) สถาบันอุดมศึกษาไทยสามารถตอบสนองความต้องการของประเทศในอนาคต ทั้งด้านการพัฒนาคน การวิจัยและสร้างสรรค์นวัตกรรม ตลอดจนทำให้สถาบันอุดมศึกษาไทยสามารถปรับตัวและแข่งขันได้ในโลก เป็นสถาบันที่สามารถสนับสนุนการพัฒนาชุมชนและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๑๑) ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำในระดับอุดมศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความศักยภาพในการเรียนในระดับอุดมศึกษา สามารถที่จะเข้าเรียนในสาขาที่ตนถนัดได้อย่างเต็มศักยภาพ
- ๑๒) เพิ่มประสิทธิภาพของการใช้งบประมาณของรัฐในการสนับสนุนการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศ รวมถึงปรับปรุงธรรมาภิบาลในการจัดการระบบอุดมศึกษา และธรรมาภิบาลภายในสถาบันอุดมศึกษา ให้การจัดการมีความรับผิดชอบต่อสังคม โปร่งใส ตรวจสอบได้ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างเหมาะสม
- ๑๓) มีสถาบันหลักสูตรและการเรียนรู้แห่งชาติเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น เป็นหน่วยงานที่ไม่แสวงหาผลกำไร ทำหน้าที่เป็นองค์กรกลางในการพัฒนาหลักสูตร วิธีการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งการจัดทำ ส่งเสริม สนับสนุนการนำหลักสูตรไปใช้ ตลอดจนติดตามผล

เรื่องที่ ๖ การปรับโครงสร้างของหน่วยงานในระบบการศึกษา เพื่อบรรลุเป้าหมายในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน และยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษา มีเป้าหมาย คือ

- ๑) สถานศึกษาของรัฐมีความเป็นอิสระและมีธรรมาภิบาลในการบริหารและจัดการศึกษาครอบคลุมด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคลากร ด้านบริหารงานทั่วไป และมีความรับผิดชอบต่อคุณภาพของการจัดการศึกษา
- ๒) ผู้เรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ เหมาะสม สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของชุมชนและพื้นที่
- ๓) มีการเรียนรู้และขยายผลของนวัตกรรมที่ได้จากพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสู่การจัดการศึกษาในพื้นที่อื่น ๆ
- ๔) กระทรวงศึกษาธิการมีโครงสร้างที่แบ่งแยกหน้าที่และอำนาจเพื่อรองรับรูปแบบใหม่ที่แยกความรับผิดชอบในด้านนโยบาย (Policy) ด้านกำกับดูแลส่งเสริม (Regulator) ด้านการสนับสนุน (Supporter) และด้านการดำเนินการหรือการปฏิบัติการ (Operator) มุ่งเน้นการกระจายอำนาจ ธรรมาภิบาล รับผิดชอบต่อการสนับสนุนสถานศึกษาและมีบทบาท หน้าที่และอำนาจสอดคล้องกับบทบัญญัติในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

เรื่องที่ ๗ การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล (Digitalization for Educational and Learning Reform) โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ

- ๑) เพื่อพัฒนาระบบดิจิทัลแพลตฟอร์มการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform) ในการปรับเปลี่ยนระบบการศึกษา สร้างคุณภาพ ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อให้ก้าวกระโดดทันกับพัฒนาการในโลก ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยมีเป้าหมายจำเพาะ ดังนี้

๑.๑) เพื่อใช้ประโยชน์จากแหล่งข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่และจะมีการสร้างขึ้นต่อไป ทั้งในประเทศและต่างประเทศให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวางและทั่วถึง ทั้งเป็นที่ยอมรับข้อมูลสื่อการเรียนรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว

๑.๒) เป็นกลไกในการรวบรวม คัดกรอง พัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพให้อยู่ในรูปแบบที่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวางและทั่วถึง ตลอดจนมีกลไกในการเข้าถึงและคัดเลือกสิ่งที่ต้องการได้โดยง่าย

๑.๓) เป็นเวทีที่มีการเข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในลักษณะชุมชน นำไปสู่การเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามาเรียนซึ่งจะลดความเหลื่อมล้ำ และนำแหล่งข้อมูลสื่อการเรียนรู้ใหม่เข้ามาได้ และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันตลอด ตลอดจนเป็นเวทีที่ให้บริการเพื่อการเรียนรู้ (service) ต่าง ๆ

๑.๔) เพื่อเร่งรัดแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำและสร้างเสริมคุณภาพการศึกษา ทั้งระบบการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่อยู่ในท้องถิ่นห่างไกล หรือผู้ด้อยโอกาส หรือผู้ที่มีความจำเป็นพิเศษอันเป็นการสร้างพลังให้กับผู้เรียน ครู และโรงเรียน

๑.๕) เพื่อพัฒนาคุณภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถปรับบทบาทให้เป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ (facilitator) โดยเน้นให้ผู้เรียนมีวิธีหาความรู้ในโลกแห่งความรู้ อันมากมายมหาศาลให้เท่าทันกับความเปลี่ยนแปลงของยุคดิจิทัลในศตวรรษที่ ๒๑

๒) มีระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการระบบการศึกษา ครอบคลุมการจัดทำข้อมูลรายบุคคลของผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษา หน่วยงาน และกระบวนการที่เกี่ยวข้องในทุกระดับการศึกษาและทุกระบบการศึกษา

๓) คนไทยมีความฉลาดรู้ มีความเข้าใจ สามารถตัดสินใจและตอบสนองต่อการใช้สื่อและระบบดิจิทัลได้อย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย

การบรรลุผลของการปฏิรูปการศึกษาตามแผนข้างต้น จะแบ่งเป็น ๓ ระยะ คือ (๑) ระยะเร่งด่วน (๒) ระยะสั้น หรือภายใน ๓ ปี และ (๓) ระยะกลาง-ระยะยาว หรือภายใน ๕ - ๑๐ ปี ทั้งนี้ ประเด็นปฏิรูปที่มีลำดับสำคัญสูงสุดและต้องดำเนินการให้บรรลุผลให้ได้ในระยะเร่งด่วน มี ๖ ประเด็น ได้แก่

๑) ยกเครื่องระบบการศึกษาโดยการบังคับใช้ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับใหม่รวมถึงกฎหมายสำคัญอื่น ซึ่งจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. และการจัดตั้งสถาบันหลักสูตรและการเรียนรู้แห่งชาติ

๒) บุกเบิกนวัตกรรมของการจัดการศึกษาระดับโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน หรือการจัดการระดับพื้นที่โดยให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของการยกระดับคุณภาพของการศึกษา ผ่านการขับเคลื่อนเรื่องสถานศึกษาที่มีความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ และระบบนิเวศที่สนับสนุนการดำเนินการของสถานศึกษา

๓) นำเสนอแนวทางการปรับหลักสูตรการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไปสู่หลักสูตรฐานสมรรถนะและรูปแบบการปรับหลักสูตรในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ จัดตั้งสถาบันหลักสูตรและการเรียนรู้แห่งชาติเพื่อเป็นเสมือนศูนย์ความเป็นเลิศในการวิจัย พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการจัดการศึกษาในระดับต่าง ๆ

๔) สร้าง “ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ” ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล นำความรู้และวิธีการเรียนรู้ไปสู่โรงเรียน นักเรียน และครูทั่วประเทศ โดยเฉพาะในท้องถิ่นห่างไกล

๕) จัดระบบการผลิตครูให้มีคุณภาพและสมรรถนะความเป็นครู ผ่านการจัดตั้งกองทุนหรือแผนงานเพื่อการผลิตและพัฒนาครูสำหรับครูรุ่นใหม่ และพัฒนาบัณฑิตครูที่มีอยู่ให้ตรงตามความจำเป็นของประเทศ ในระยะแรกเน้นครูปฐมวัย และครูประถมศึกษา สำหรับท้องถิ่นขาดแคลน

๖) ให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ตามที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ เพื่อเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติและการปฏิรูปการศึกษาให้เริ่มดำเนินการได้ และมีความต่อเนื่องในระยะยาว

๒.๔ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙

แนวคิดการจัดการศึกษา (Conceptual Design) ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) ประเด็นภายในประเทศ (Local Issues) อาทิ คุณภาพของคนทุกช่วงวัย การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศ ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ และวิกฤตทางด้านสิ่งแวดล้อม โดยนำยุทธศาสตร์ชาติ (National Strategy) มาเป็นกรอบในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ

วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย เป้าหมาย ตัวชี้วัด และยุทธศาสตร์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ จากแนวคิดการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) ไว้ดังนี้ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ ๒๑”

โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา ๔ ประการ คือ ๑) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ๒) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ ๓) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ ๔) เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แผนการศึกษาแห่งชาติได้วางเป้าหมายไว้ ๒ ด้าน คือ เป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ (3Rs8Cs) ประกอบด้วย ทักษะและคุณลักษณะต่อไปนี้

❖ 3Rs ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetics)

❖ 8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross – cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership)

ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion)

เป้าหมายของการจัดการศึกษา (Aspirations) ๕ ประการ ประกอบด้วย

- ๑) ประชากรทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานอย่างทั่วถึง (Access)
- ๒) ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานอย่างเท่าเทียม (Equity)
- ๓) ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถเต็มตามศักยภาพ (Quality)
- ๔) ระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการลงทุนทางการศึกษาที่คุ้มค่าและบรรลุเป้าหมาย (Efficiency)
- ๕) ระบบการศึกษาที่สนองตอบและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัตและบริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy)

แผนการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาภายใต้ ๖ ยุทธศาสตร์หลักที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เพื่อให้แผนการศึกษาแห่งชาติบรรลุเป้าหมายตามจุดมุ่งหมายวิสัยทัศน์ และแนวคิดการจัดการศึกษาข้างต้น ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ
มีเป้าหมาย ดังนี้

๑.๑ คนทุกช่วงวัยมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๑.๒ คนทุกช่วงวัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษได้รับการศึกษาและเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

๑.๓ คนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษา การดูแลและป้องกันจากภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่ โดยกำหนดแนวทางการพัฒนา คือ พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ยกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษ ทั้งที่เป็นพื้นที่สูง พื้นที่ตามแนวตะเข็บชายแดนและพื้นที่เกาะแก่ง ชายฝั่งทะเล ทั้งกลุ่มชนต่างเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบ และแรงงานต่างด้าว พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อการจัดระบบการดูแลและป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ อาทิ อาชญากรรมและความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติ ภัยจากโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ เป็นต้น และมีแผนงานและโครงการสำคัญ เช่น โครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษ เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ มีเป้าหมาย ดังนี้

๒.๑ กำลังคนมีทักษะที่สำคัญจำเป็นและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

๒.๒ สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่จัดการศึกษาผลิตบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน

๒.๓ การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

โดยกำหนดแนวทางการพัฒนา คือ ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ มีแผนงานและโครงการสำคัญ เช่น โครงการจัดทำแผนผลิตและพัฒนากำลังคนให้ตรงกับความต้องการของตลาดงานในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
มีเป้าหมาย ดังนี้

๓.๑ ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย และทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑

๓.๒ คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษา และมาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ

๓.๓ สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน

๓.๔ แหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน นวัตกรรม และสื่อการเรียนรู้มีคุณภาพและมาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่

๓.๕ ระบบและกลไกการวัด การติดตาม และประเมินผลมีประสิทธิภาพ

๓.๖ ระบบการผลิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ได้มาตรฐานระดับสากล

๓.๗ ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐาน โดยได้กำหนดแนวทางการพัฒนา คือ ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียนและสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มีคุณภาพ มาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ สร้างเสริมและปรับเปลี่ยนค่านิยมของคนไทยให้มีวินัย จิตสาธารณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และพัฒนาระบบและกลไกการติดตาม การวัด และประเมินผลผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ และมีแผนงานและโครงการที่สำคัญ เช่น โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา
มีเป้าหมาย ดังนี้

๔.๑ ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ

๔.๒ การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย

๔.๓ ระบบข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้องเป็นปัจจุบัน เพื่อการวางแผนการบริหารจัดการศึกษา การติดตามประเมิน และรายงานผล

โดยกำหนดแนวทางการพัฒนา คือ เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย พัฒนาระบบข้อมูลด้านการศึกษาที่มีมาตรฐาน เชื่อมโยงและเข้าถึงได้ มีแผนงานและโครงการสำคัญ เช่น โครงการจัดทำฐานข้อมูลรายบุคคลทุกช่วงวัย ทั้งด้านสาธารณสุข สังคม ภูมิสารสนเทศแรงงาน และการศึกษา เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
มีเป้าหมาย ดังนี้

๕.๑ คนทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

๕.๒ หลักสูตร แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คุณธรรม จริยธรรม และการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

๕.๓ การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

โดยกำหนดแนวทางการพัฒนา คือ ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ และพัฒนาองค์ความรู้ งานวิจัย และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีแผนงานและโครงการสำคัญ เช่น โครงการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพคนทุกช่วงวัย โครงการโรงเรียนคุณธรรม โครงการโรงเรียนสีเขียว เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ : การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา มีเป้าหมาย ดังนี้

๖.๑ โครงสร้าง บทบาทและระบบการบริหารจัดการมีความคล่องตัว ชัดเจน ตรวจสอบได้

๖.๒ ระบบการบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่งผลกระทบต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

๖.๓ ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่

๖.๔ กฎหมายและรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษารองรับลักษณะที่แตกต่างกันของผู้เรียน สถานศึกษา และความต้องการกำลังแรงงานของประเทศ

๖.๕ ระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษามีความเป็นธรรม สร้างขวัญกำลังใจ และส่งเสริมให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มตามศักยภาพ

โดยกำหนดแนวทางการพัฒนา คือ ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับระบบการเงินเพื่อการศึกษา พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และมีแผนงานและโครงการสำคัญ เช่น โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก โครงการพัฒนาระบบจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา และโครงการทดลองนำร่องระบบการจัดสรรเงินผ่านด้านอุปสงค์และอุปทาน เป็นต้น

๒.๕ นโยบายของรัฐบาล (นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี)

นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖ ในส่วนของนโยบายด้านการศึกษา โดยสรุปเนื้อหาสาระที่สำคัญ ดังนี้ รัฐบาลจะดำเนินนโยบายปฏิรูปการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ รวมทั้งเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนตามความถนัด เพื่อสร้างอนาคต สร้างรายได้ กระจายอำนาจการศึกษา ให้ผู้เรียนได้เข้าถึงการเรียนรู้อย่างทั่วถึง มีอุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสมต่อผู้เรียนแต่ละวัย

และใช้ระบบเทคโนโลยีการศึกษาสมัยใหม่ จัดทำหลักสูตรและให้คำแนะนำที่เหมาะสมกับความรู้ ความสนใจของผู้เรียน ส่งเสริมงานวิจัยและพัฒนาทั้งในด้านสังคม ด้านวิทยาศาสตร์ประยุกต์ (Applied Science) และการวิจัยขั้นแนวหน้า (Frontier Research) เพื่อต่อยอดให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยไม่ละเลยการศึกษาประวัติศาสตร์ความเป็นมาของประเทศ และการปลูกฝังความรักในสถาบันหลักของชาติ เพื่อให้มีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของโลกสมัยใหม่อย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม

รัฐบาลจะให้ความสำคัญต่อความมีคุณภาพของครูทั้งประเทศ รวมไปถึงครูแนะแนว เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับคำแนะนำด้านเนื้อหาของวิชาการและการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกเรียนและประกอบอาชีพ รวมไปถึงการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพใจของนักเรียนทุกคน นอกจากนี้ รัฐบาลจะส่งเสริมการสร้างรายได้ให้แก่นักเรียน นักศึกษา ทั้งสายวิชาการและสายอาชีพให้มีรายได้จากวิชาที่เรียน โอกาสฝึกงานระหว่างเรียน เพื่อสร้างบุคลากรที่มีทักษะและความสามารถตรงต่อความต้องการของการจ้างงาน และที่สำคัญที่สุด รัฐบาลจะดำเนินการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่เป็นรากฐานสำคัญของความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในสังคมไทย

๒.๖ นโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ)

พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เข้ารับตำแหน่งอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๖ และนำเสนอแนวนโยบายในการบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ ภายใต้แนวคิด “เรียนดี มีความสุข” การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ และการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชีวิต โดยสรุปสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา ดังนี้

ลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑) ปรับวิธีการประเมินวิทยฐานะครูและบุคลากรทางการศึกษา ลดขั้นตอน มุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

๒) ครูและบุคลากรทางการศึกษาคืนถิ่น

๓) แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา

๔) จัดหาอุปกรณ์การสอนและสวัสดิการ (๑ ครู ๑ Tablet)

ลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

๑) **เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime)** เรียนฟรี มีงานทำ “ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” มีระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้ โดยผู้เรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา (๑ นักเรียน ๑ Tablet)

๑.๑) ส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนและจัดการศึกษา และการให้ค่าตอบแทนที่เหมาะสมในระหว่างการเรียนรู้หรือฝึกอาชีพ สร้างโอกาสการมีงานทำ ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญในการผลักดันแรงงานเข้าสู่ตลาดได้เร็วยิ่งขึ้น

๑.๒) ส่งเสริมการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอย่างจริงจัง ออกแบบระบบการเรียนการสอนในแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เรียนที่ไหนก็ได้ และร่วมกับสถานประกอบการ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและสมรรถนะตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ รวมทั้งสื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็น สถานประกอบการ ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน นักศึกษา ให้เห็นถึงความสำคัญในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

๑.๓) สนับสนุน จัดหาอุปกรณ์ ในการช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

๑.๔) สนับสนุนจัดหาแท็บเล็ต (Tablet) ที่มีประสิทธิภาพ สามารถเชื่อมโยงระบบออนไลน์รองรับการใช้งานให้เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ ๑-๓ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับพัฒนาการของโลกยุคดิจิทัล

๑.๕) บูรณาการความร่วมมือระหว่างภาคเอกชน (ผู้เป็นเจ้าของสัมปทานสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และภาครัฐ ในการพัฒนาเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้ครอบคลุมทุกพื้นที่)

๑.๖) พัฒนาแอปพลิเคชัน เพื่อการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ โดยจัดทำเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ให้ครอบคลุมหลักสูตรการเรียนรู้และวิธีการจัดการเรียนการสอน

๑.๗) จัดทำระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนสามารถเข้าสู่แหล่งความรู้ โดยไม่มีค่าใช้จ่าย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ นำแพลตฟอร์มการเรียนรู้แห่งชาติ มาผสมผสานการเรียนการสอนแบบเดิมในห้องเรียนกับการเรียนการสอนออนไลน์ (Hybrid Education) ผู้เรียนจะมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ และขยายการเรียนรู้ ไปถึงประชาชนทุกช่วงวัยทั่วประเทศ ให้มีโอกาสด้านการศึกษา เข้าถึงเนื้อหาสาระที่มีคุณภาพและมีประโยชน์ อันจะนำไปสู่การเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในภาพรวมของประเทศ

๑.๘) พัฒนาการศึกษาระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและประชาชนได้เรียนและทำงานไปในเวลาเดียวกัน สามารถวางแผนการเรียนรู้ได้ตามความต้องการของผู้เรียน ตามเวลา สถานที่ที่เหมาะสมกับสภาพและความสนใจ โดยสามารถนำความรู้หรือความสามารถที่ได้จากทักษะ ประสบการณ์การทำงาน การฝึกอบรม หรือการเรียนรู้ ทั้งจากสถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษา การเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเทียบโอนเป็นหน่วยกิตมาสะสมไว้สำหรับเทียบคุณวุฒิหรือความสามารถในการทำงานทั้งในระบบการศึกษาและนอกระบบการศึกษาได้

๑.๙) ผู้เรียนสามารถเปลี่ยนสาขาที่เรียนในขณะที่เข้ารับการศึกษแล้ว เพื่อให้ตรงกับ ความถนัดและความต้องการ และตรงตามตลาดแรงงานที่ปรับเปลี่ยนไปตามบริบทของสังคมโดยอิสระ

๒) ๑ อำเภอ ๑ โรงเรียนคุณภาพ

๒.๑) จัดให้มีการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพต้นแบบอย่างน้อย ๑ โรงเรียนในแต่ละอำเภอ หรือเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อนำร่องการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพ สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน สื่อ อุปกรณ์ และงบประมาณในการปรับปรุงสภาพแวดล้อม และบริบทของโรงเรียนให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ปัจจุบัน เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เช่น บ้าน (ครอบครัว) ผู้นำทางศาสนา และโรงเรียนเพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๒.๒) จัดสรรงบประมาณอย่างต่อเนื่องทุกปีงบประมาณ เพื่อให้การดำเนินงานและการวางแผนเกิดความต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

๒.๓) จัดสรรครูและบุคลากรทางการศึกษาเพิ่มเติมโดยใช้เกณฑ์พิเศษหรือมี งบประมาณครูอัตราจ้างเพิ่มเติมในวิชาเอกที่ขาดแคลน

๒.๔) สร้างเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอน

๓) ระบบแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิต

๓.๑) พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงโลก โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกระดับการศึกษาให้มีทักษะที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต และมีหลักสูตร

ที่ตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้มีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

๓.๒) จัดให้มีระบบแนะแนวทางสำหรับผู้เรียน (Coaching) ตั้งแต่ระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นพบแนวทางการเรียนและเป้าหมายชีวิต ที่ตนเองชอบ สามารถปรับเปลี่ยนได้ตลอดระยะเวลาการเรียน

๓.๓) เน้นนวัตกรรมการเรียนรู้แบบ STEM Education (วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์) ให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น มุ่งเน้นทักษะจากการปฏิบัติจริง และเสริมความสามารถด้าน Soft Skill ควบคู่กับการพัฒนา

๓.๔) ประสานความร่วมมือกับกรมสุขภาพจิตและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาสุขภาพจิตของผู้เรียน เพื่อให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนให้สามารถอยู่ในสถานศึกษาได้อย่างมีความสุข

๔) การจัดทำระบบวุฒิรับรองมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่ม เพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ

๔.๑) ผู้เรียนและประชาชนสามารถนำหน่วยกิตที่สะสมมาใช้สำหรับเทียบคุณวุฒิรับรองมาตรฐานวิชาชีพเพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพนำไปใช้ต่อยอดในการเรียนและความก้าวหน้าในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งยื่นข้อเสนอขอรับเงินเดือนที่เหมาะสมกับประสบการณ์ที่มี

๔.๒) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสายอาชีวศึกษา สามารถขอการรับรองมาตรฐานวิชาชีพได้ในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ในระบบ เพื่อให้ผู้เรียนมีทางเลือกที่จะมีรายได้ระหว่างเรียนควบคู่กับการทำงานไปพร้อมกัน และสามารถที่จะขอการรับรองมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อยกระดับศักยภาพของตนเอง รวมทั้งการลดระยะเวลาในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน และเปิดโอกาสทางการศึกษาที่ยืดหยุ่นต่อการประกอบอาชีพ

๕) การจัดทำระบบวุฒิเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบ ประหยัดเวลาประหยัดค่าใช้จ่าย

๕.๑) จัดทำระบบการเทียบเคียงหรือเทียบโอนผลการเรียน ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ หรือสมรรถนะจากระบบเดียวกันแต่ต่างสถานศึกษาหรือจากระบบหนึ่งไปสู่อีกระบบหนึ่ง หรือจากต่างประเทศ เพื่อใช้ประโยชน์ในการเข้าศึกษา หรือการรับรองระดับการศึกษาต่างสถานศึกษาหรือต่างระบบได้ หรือไปสะสมเพื่อประโยชน์ในการได้รับการรับรองคุณวุฒิ หรือเพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ และผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ สามารถเรียนในระดับที่สูงขึ้นโดยไม่ยึดติดกับระยะเวลาในการศึกษา

๕.๒) จัดระบบวัดแววและความถนัดของผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยสามารถปรับเปลี่ยนแผนการเรียนในระหว่างเรียนได้ รวมทั้งการแนะแนวเลือกเรียนตามเส้นทางอาชีพ ความถนัดและความสนใจ เพื่อส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนในอนาคต

๖) มีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

๖.๑) การจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ต่อเนื่อง) เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาสมรรถนะกำลังคนระดับเทคนิค โดยมุ่งเน้นการผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ตรงความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ ด้วยความร่วมมืออย่างเข้มแข็งและต่อเนื่องกับภาคประกอบการ องค์กรวิชาชีพและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นรูปแบบการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ

เพื่อสร้างทักษะอาชีพและทักษะชีวิต ให้ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพ ได้ทันต่อความต้องการกำลังคนของประเทศ และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

๖.๒) จัดหาเงินกองทุน เพิ่มนักเรียนสายอาชีวศึกษานำเข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยประสานกับกระทรวงแรงงาน เพื่อให้ นักเรียนนักศึกษาที่จบมา มีตลาดรองรับ สามารถประกอบอาชีพได้ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

๖.๓) จัดให้มีการเชื่อมโยงหลักสูตรของสายอาชีวศึกษากับมาตรฐานวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อเป็นการเสริมศักยภาพแก่ผู้เรียน (Upskill) หรือเพิ่มพูนทักษะใหม่ (Reskill) โดยได้รับการรับรองตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ และผู้เรียนจะได้รับใบประกาศนียบัตรตามสมรรถนะอาชีพ เพื่อนำไปใช้ประกอบการสมัครงานและการขอขึ้นเงินเดือนและการประกอบวิชาชีพ ทั้งนี้ผู้เรียนอาจเป็นผู้ที่อยู่ในระบบการศึกษาหรือนอกระบบการศึกษาก็ได้

๖.๔) จัดให้มีการอบรมอาชีพเสริมในชุมชน เพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Upskill) หรือทบทวนทักษะ (Reskill) ให้แก่ผู้เรียนและประชาชนทั่วไป เช่น ช่างไฟฟ้า ช่างประปา ช่างแอร์ การค้าขาย การเกษตร ฯลฯ เพื่อเป็นเครื่องมือในการช่วยผู้เรียนและประชาชนลดรายจ่ายในครัวเรือน และอาจสร้างเป็นอาชีพเสริมให้แก่ครอบครัวได้

๒.๗ นโยบายการพัฒนาการอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้กำหนดแนวนโยบายการพัฒนาการอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ใน ๘ วาระงานพัฒนา ด้านอาชีวศึกษา (8 Agenda) ภายใต้นโยบายการศึกษา “เรียนดี มีความสุข” ของกระทรวงศึกษาธิการ และกรอบนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่เน้นการผลิตและพัฒนาากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง เพื่อการพัฒนาประเทศ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

๑) ส่งเสริมการเรียนรู้อาชีวศึกษาทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime)

๑.๑) พัฒนาแพลตฟอร์มและสื่อการเรียนรู้อาชีวศึกษา

๑.๒) ขยายโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาอาชีวศึกษา (Vocational for All)

๒) พัฒนาทักษะวิชาชีพเพื่อลดภาระของผู้เรียนและผู้ปกครอง (Skill Certificate)

๒.๑) พัฒนาทักษะและสมรรถนะวิชาชีพ (Up-Skill, Re-Skill)

๒.๒) พัฒนาระบบวัดผลรับรองมาตรฐานวิชาชีพ

๒.๓) พัฒนาหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ (ปวพ.)

๒.๔) ส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

๓) ยกกระดับคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง

๓.๑) ขยายและยกระดับอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (DVE for All)

๓.๒) ยกกระดับการขับเคลื่อนความร่วมมือกับภาคเอกชน (Active MOU / MOA)

๓.๓) พัฒนาคุณภาพและทักษะชีวิตผู้เรียนอาชีวศึกษาในทุกมิติ

๓.๔) ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning

๓.๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรม การวิจัย และสิ่งประดิษฐ์

๔) พัฒนาระบบการเทียบระดับการศึกษาและคลังหน่วยกิตอาชีวศึกษา (Credit Bank)

- ๔.๑) พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร ปวช./ปวส./ป.ตรี
- ๔.๒) พัฒนาระบบการวัดผล เทียบระดับการศึกษาและประเมินผลการศึกษา
- ๔.๓) พัฒนาระบบคลังหน่วยกิตอาชีวศึกษา
- ๔.๔) ตั้งศูนย์เทียบโอนผลการเรียนในระดับจังหวัด (๗๗ ศูนย์)
- ๔.๕) ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรทวิศึกษา

๕) พัฒนาทักษะทางภาษาเพื่อการศึกษาและทำงาน (Language Skills)

- ๕.๑) พัฒนาทักษะด้านภาษาให้กับผู้เรียน
- ๕.๒) ส่งเสริมทักษะด้านภาษาเพื่อการทำงานให้กับประชาชน
- ๕.๓) พัฒนาหลักสูตร ๒ ภาษา (อังกฤษ/จีน)

๖) สร้างช่างชุมชน เพื่อให้ประชาชนมีอาชีพเสริม (๑ วิทยาลัย ๑ ศูนย์ช่างชุมชน)

- ๖.๑) สร้างศูนย์ช่างชุมชน ๔๓๓ แห่ง
- ๖.๒) พัฒนาทักษะอาชีพช่างและสร้างอาชีพเสริม (หลักสูตรช่างชุมชน)
- ๖.๓) พัฒนา Application ช่างชุมชน

๗) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลและการบริหารจัดการ

- ๗.๑) แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา
- ๗.๒) แก้ไขปัญหาความขาดแคลนครูผู้สอนอาชีวศึกษา (จัดหาครูอัตราจ้าง)
- ๗.๓) ส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานในภูมิลำเนาของตนเองตามแนวทางของ ก.ค.ศ.
- ๗.๔) พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง
- ๗.๕) ส่งเสริมข้าราชการครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีวิทยฐานะและตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้น
- ๗.๖) ขับเคลื่อนและบริหารงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล (Good Governance)
- ๗.๗) ป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๗.๘) นำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีใช้ในการบริหารจัดการ
- ๗.๙) ปรับปรุงกฎ ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง

๘) เสริมสร้างภาพลักษณ์อาชีวศึกษายุคใหม่

- ๘.๑) เสริมสร้างสถานศึกษาอาชีวศึกษาแห่งความสุขและปลอดภัย
- ๘.๒) ยกกระดับการประชาสัมพันธ์และการสื่อสารองค์กร
- ๘.๓) เชิดชูเกียรติศิษย์เก่าดีเด่น / สร้างต้นแบบรุ่นพี่อาชีวะ (Senior Idol)
- ๘.๔) ส่งเสริม Soft Power อาชีวศึกษา (๑ วิทยาลัย ๑ Soft Power/อัตลักษณ์)

๒.๘ พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑

การจัดการศึกษาอาชีวศึกษามีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนภาคเศรษฐกิจของประเทศ ในภาพรวม เนื่องจากการอาชีวศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพและมีสมรรถนะ เข้าสู่ภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม ภาคการท่องเที่ยวและบริการ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นผู้ดำเนินการกิจดังกล่าว โดยจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาในสาขาวิชาชีพอ่าง ๆ

ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติ การอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๐ บัญญัติ ความตอนหนึ่งว่า การอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ ให้จัดในสถานศึกษา ของรัฐ สถานศึกษา ของเอกชน สถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีการบัญญัติรายละเอียดในเรื่องดังกล่าวไว้ในส่วนต่าง ๆ ดังนี้

มาตรา ๔ กำหนดความหมายของการอาชีวศึกษา หมายถึง กระบวนการศึกษาเพื่อผลิต และพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี

มาตรา ๖ บัญญัติเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ ต้องเป็นการจัด การศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษา วิชาชีพให้สูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็น สากล และภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะ จนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือผู้ประกอบการอาชีพโดยอิสระได้

มาตรา ๘ บัญญัติเกี่ยวกับรูปแบบการจัดอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยให้ จัดการศึกษาได้ ๓ รูปแบบ ดังต่อไปนี้

๑) การศึกษาในระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เน้นการศึกษาในสถานศึกษา อาชีวศึกษาหรือสถาบันเป็นหลักโดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมายวิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลา การวัด และการประเมินผล ที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

๒) การศึกษานอกระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่มีความยืดหยุ่น ในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการศึกษา ระยะเวลา การวัดและการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไข ของการสำเร็จการศึกษาโดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพปัญหาและ ความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

๓) การศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลง ระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐในเรื่อง การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษา อาชีวศึกษาหรือสถาบัน และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ

เพื่อประโยชน์ในการผลิตและพัฒนากำลังคน สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือ สถาบันสามารถจัดการศึกษาในหลายรูปแบบรวมกันก็ได้ ทั้งนี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันนั้น ต้องมุ่งเน้นจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเป็นสำคัญ

มาตรา ๙ บัญญัติเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ซึ่งให้จัดได้ ตามหลักสูตรที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด ดังต่อไปนี้

๑) ประกาศนียบัตรวิชาชีพ

๒) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

๓) ปริญญาตรีสาขาสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

โดยที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษาอาจกำหนดหลักสูตรที่จัดขึ้นเพื่อเพิ่มเติมความรู้ หรือทักษะในการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อ ซึ่งจัดขึ้นเป็นโครงการหรือสำหรับเป้าหมายเฉพาะได้

มาตรา ๑๐ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึก
อบรมวิชาชีพต้องคำนึงถึง

- ๑) การมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติโดยมีการ
กระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่สถานศึกษาอาชีวศึกษาและสถาบัน
- ๒) การศึกษาในด้านวิชาชีพสำหรับประชาชนวัยเรียนและวัยทำงานตามความถนัด
และความสนใจอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องจนถึงระดับปริญญาตรี
- ๓) การมีส่วนร่วมของชุมชน สังคม และสถานประกอบการในการกำหนด
นโยบายการผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา
- ๔) การศึกษาที่มีความยืดหยุ่น หลากหลายและมีระบบเทียบโอนผลการเรียนและ
ระบบเทียบประสบการณ์การทำงานของบุคคลเพื่อเข้ารับการศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง
- ๕) การมีระบบจูงใจให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษา
และการฝึกอบรมวิชาชีพ
- ๖) การระดมทรัพยากรทั้งจากภาครัฐและเอกชนในการจัดการอาชีวศึกษาและ
การฝึกอบรมวิชาชีพ โดยคำนึงถึงการประสานประโยชน์อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
- ๗) การมีระบบการพัฒนาครูและคณาจารย์ของการอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่อง
เพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

มาตรา ๑๑ บัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ใน (๔)
กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับลักษณะของสถานประกอบการที่จะเข้าร่วมจัดการอาชีวศึกษาและการฝึก
อบรมวิชาชีพ หลักสูตรการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพในสถานประกอบการ ตลอดจนหลักเกณฑ์
การฝึกงาน และการเทียบโอนผลการเรียนหรือประสบการณ์ทำงานในสถานประกอบการ เพื่อขอรับ
คุณวุฒิการศึกษาจากสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน และใน (๖) บัญญัติเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์
ทางภาษีสำหรับสถานประกอบการที่ร่วมจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไข
เกี่ยวกับการได้รับสิทธิประโยชน์และการเชิดชูเกียรติแก่สถานประกอบการ สมาคมวิชาชีพ หรือองค์กร
อื่น ตลอดจนการส่งเสริมความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพระหว่าง
สถานศึกษาอาชีวศึกษา สถาบัน และสถานประกอบการ

มาตรา ๕๑ ในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีที่เป็นความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา
อาชีวศึกษาหรือสถาบันและสถานประกอบการ ให้เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษา
สถาบันและสถานประกอบการ

มาตรา ๕๒ สถานประกอบการใดที่ประสงค์จะดำเนินการจัดการอาชีวศึกษาและ
การฝึกอบรมวิชาชีพตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ยื่นคำขอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
เพื่อให้ได้รับการรับรองประโยชน์ตามกฎหมาย ทั้งนี้ ให้ถือว่าไม่เป็นการขัดหรือแย้งกับการจัดการศึกษา
ขั้นพื้นฐานรูปแบบศูนย์การเรียน ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ การยื่นคำขอและการพิจารณา
ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การจัดการอาชีวศึกษาในสถานประกอบการ ให้จัดการสอนตามหลักสูตรการอาชีวศึกษา
และการฝึกอบรมวิชาชีพหรือจัดการสอนตามหลักสูตรที่สถานประกอบการร่วมกับสถานศึกษา
อาชีวศึกษาหรือสถาบันจัดทำขึ้นโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

หลักเกณฑ์ และวิธีการดำเนินการตามวรรคสามให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ
การอาชีวศึกษากำหนด

มาตรา ๕๓ สถานประกอบการหรือภาคเอกชนอาจเข้าร่วมดำเนินการจัดตั้งศูนย์วิจัย ห้องทดลองหรือห้องปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพในสถานศึกษา อาชีวศึกษาหรือสถาบันของรัฐหรือเอกชนได้ตามความตกลงของสถานศึกษาหรือสถาบันและ สถานประกอบการนั้น ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ด้านความร่วมมือในการพัฒนากำลังคน การวิจัยและพัฒนา เพื่อเสริมสร้างมาตรฐานการอาชีวศึกษาและเพิ่มพูนประสบการณ์ของครูคณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษาหรือสถาบันให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี รายได้และทรัพย์สินที่เกิด จากการดำเนินการของสถานประกอบการตามวรรคหนึ่งให้เป็นรายได้ของสถานศึกษาหรือสถาบันนั้น

หลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าร่วมดำเนินการของสถานประกอบการหรือภาคเอกชน ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๕๔ สถานประกอบการ สมาคมวิชาชีพหรือองค์กรอื่นที่ให้ความร่วมมือ ในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพอาจได้รับสิทธิและประโยชน์ ดังต่อไปนี้

(๑) การสนับสนุนด้านวิชาการและทรัพยากรตามสมควรแก่กรณี

(๒) การเชิดชูเกียรติแก่สถานประกอบการ สมาคมวิชาชีพหรือองค์กรอื่นที่ให้ความร่วมมือ ในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ

มาตรา ๕๕ ครูฝึกในสถานประกอบการตามมาตรา ๕๒ และมาตรา ๕๓ ต้องมีคุณสมบัติ อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาและผ่านการศึกษา หรือฝึกอบรมวิชา การศึกษาด้านอาชีพ

(๒) เป็นผู้ชำนาญการด้านอาชีพโดยสำเร็จการศึกษาวิชาชีพไม่ต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพหรือผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติหรือมาตรฐานอื่นตามที่คณะกรรมการ การอาชีวศึกษากำหนด

(๓) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพเฉพาะสาขาซึ่งสำเร็จการศึกษาวิชาชีพไม่ต่ำกว่าระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพที่มีประสบการณ์ในสาขาอาชีพนั้น ไม่น้อยกว่าห้าปีหรือสำเร็จการศึกษาวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีประสบการณ์ในสาขาอาชีพนั้นไม่น้อยกว่าสามปีหรือผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติและมีประสบการณ์ในการทำงานในสาขาอาชีพนั้นไม่น้อยกว่าห้าปี

(๔) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์และประสบความสำเร็จในอาชีพเฉพาะสาขามีผลงานเป็นที่ ยอมรับในสังคมและท้องถิ่นและสามารถถ่ายทอดความรู้ได้ หลักเกณฑ์ในการแต่งตั้ง การทดสอบ การฝึกอบรมและการออกใบรับรองการเป็นครูฝึกในสถานประกอบการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

ภายใต้บทบัญญัติดังกล่าวข้างต้น ซึ่งเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติ การอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีหลักการสำคัญในการสร้างความมั่นคงและสร้างความเข้มแข็งให้ การอาชีวศึกษา และการบริหารจัดการสถาบันการอาชีวศึกษา โดยที่มีเป้าหมายสำคัญที่จะยกระดับ คุณภาพและมาตรฐานการอาชีวศึกษาไทย เพื่อเพิ่มผลผลิตและพัฒนาบุคลากรทางด้านอาชีวศึกษาที่มี คุณภาพ พัฒนาศักยภาพการอาชีวศึกษาในการสร้างความรู้และสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มขีด ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๒.๙ ยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นโยบาย ยุทธศาสตร์ การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ในระยะ ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๖๙)

สำหรับยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นโยบาย ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ในระยะ ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๖๙) นั้น สาระสำคัญอยู่ที่การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาของคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านการกำหนดนโยบาย เป้าหมายการผลิตและแผนพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ให้ความสำคัญกับคุณภาพผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเป็นสำคัญ โดยมุ่งปรับปรุงปัจจัยสนับสนุนและกระบวนการจัดอาชีวศึกษาให้เกิดคุณภาพ ทั้งในด้าน

๑) สารสนเทศสำคัญที่จะเป็นตัวบ่งชี้แนวทางการพัฒนากำลังคนในระดับโลก ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ ระดับกลุ่มจังหวัด และระดับจังหวัด

๒) ให้ความสำคัญกับครู และผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จ โดยมุ่งเพิ่มพูนขีดความสามารถของครูในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องและเชื่อมโยงกับสถานประกอบการ โดยเน้นความร่วมมือในการจัดอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี และการฝึกงาน

๔) เตรียมความพร้อมกำลังคนรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในส่วนของ การตั้งรับและเชิงรุก ได้แก่ การเพิ่มขีดความสามารถทางภาษา และสมรรถนะกำลังคนอาชีวศึกษา ให้มีมาตรฐานในระดับสากล

โดยมีประเด็นนโยบายและยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ดังนี้

นโยบายที่ ๑ : มุ่งสร้าง/ผลิตกำลังคนอาชีวศึกษา ให้ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน ผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาภายใต้บริบทความร่วมมือกับสถานประกอบการ ให้ได้ตามเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองและฝึกอบรมวิชาชีพกำลังคนอาชีวศึกษา ที่อยู่นอกระบบให้เพิ่มขึ้น มียุทธศาสตร์ที่สำคัญ คือ มุ่งพัฒนาคุณภาพและปริมาณผู้เรียนให้สัมพันธ์กับความต้องการของตลาดแรงงานในประเทศและระดับสากล ผลิตและพัฒนาคนให้มีสมรรถนะได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงานและสังคม ทั้งในประเทศ ภูมิภาคอาเซียน และระดับสากล รวมถึงส่งเสริมและพัฒนากิจการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาระบบทวิภาคี ส่งเสริม สนับสนุน และเร่งรัดการจัดอาชีวศึกษาด้านความร่วมมือในการผลิตและพัฒนาคนร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ โดยเฉพาะการศึกษาระบบทวิภาคี และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามสาขาวิชาที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงาน และสิ่งสำคัญของการอาชีวศึกษาคือการปรับภาพลักษณ์ ทัศนคติ และสร้างการยอมรับของสังคมที่มีต่อการเรียนสายอาชีพด้วยกระบวนการเชิงคุณภาพให้กับนักเรียนกลุ่มผู้ปกครองและชุมชน ยุทธศาสตร์ต่อมาคือการเพิ่มโอกาสการเรียนรู้และการฝึกอบรมวิชาชีพอาชีวศึกษาให้กับกลุ่มผู้นอกระบบ โดยการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้ผู้นอกระบบการศึกษา ให้สามารถสร้างงาน สร้างรายได้ การส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือพัฒนากิจการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพตลอดชีวิตให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการและผู้นอกระบบ ส่งเสริม สนับสนุน อบรมวิชาชีพเพื่อการพัฒนาต่อยอดอาชีพเดิมหรือสร้างอาชีพใหม่สำหรับผู้ประกอบอาชีพอิสระ และยุทธศาสตร์ที่สำคัญอีกประเด็น คือ พัฒนาระบบการประเมินมาตรฐานวิชาชีพตามระบบคุณวุฒิวิชาชีพ มีกลยุทธ์ที่สำคัญ คือ การพัฒนาหลักสูตรให้มีผลลัพธ์การเรียนรู้ เป็นไปตามสมรรถนะของกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาระบบประเมินมาตรฐานวิชาชีพตรงตามคุณวุฒิวิชาชีพ

นโยบายที่ ๒ : พัฒนาปริมาณและคุณภาพของครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษา มีเป้าหมายสำคัญ คือ มีปริมาณครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษาพอเพียงต่อการจัดการศึกษาระดับ ปวช. ระดับ ปวส. และระดับปริญญาตรี สายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการและการฝึกอบรมวิชาชีพ รวมถึงการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพและได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ มียุทธศาสตร์ที่สำคัญทั้งยุทธศาสตร์ในการสร้างเสริมปริมาณครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษา ยุทธศาสตร์ในการสร้างเสริมสมรรถนะและประสบการณ์เพื่อคุณภาพของครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษา การส่งเสริมการศึกษาต่อ การฝึกอบรมและการปฏิบัติงาน

นโยบายที่ ๓ : พัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้ใหม่ โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ สถานศึกษาของอาชีวศึกษามีมาตรฐานในด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับ ปวช., ปวส. และปริญญาตรี สายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการและเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน โดยความร่วมมือทางวิชาการระหว่างหน่วยงาน สถานศึกษา สถานประกอบการทั้งภายในและต่างประเทศ โดยมียุทธศาสตร์ที่สำคัญ คือ ยุทธศาสตร์ในการยกระดับมาตรฐานสถานศึกษาของอาชีวศึกษาในด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับ ปวช. ปวส. และปริญญาตรี สายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการและเพิ่มศักยภาพให้เป็นแหล่งเรียนรู้ วิชาชีพและฝึกอบรมวิชาชีพของชุมชน ยุทธศาสตร์ความร่วมมือกับสถานประกอบการในการเปิดสอนระดับ ปวช. ปวส. และปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

นโยบายที่ ๔ : การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ เป้าหมาย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษามีทักษะการบริหารอย่างมีคุณภาพโดยการมีส่วนร่วม ยุทธศาสตร์ที่สำคัญ คือ การยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมและพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพผู้บริหาร ยุทธศาสตร์ แผน นโยบาย กฎหมาย และข้อมูลที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นเป็นหลักการและแนวปฏิบัติที่เป็นกลไกสำคัญในการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพที่สามารถนำไปปรับใช้ได้ตามความเหมาะสมในแต่ละบริบทของพื้นที่ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการควบคู่กันไปด้วย

๒.๑๐ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามมติในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๑ จึงให้ยกเลิกประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการอาชีวศึกษา สำหรับการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ในการจัดการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาด้านอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และการฝึกอบรมวิชาชีพ ดังต่อไปนี้คือ

มาตรฐานการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน ๔ ประเด็นการประเมิน ดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ การจัดการอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้สำเร็จการศึกษาด้านอาชีวศึกษาให้มีความรู้ มีทักษะและ

การประยุกต์ใช้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับการศึกษา และมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน ดังนี้

๑.๑) ด้านความรู้ ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง ตามหลักการ ทฤษฎี และแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียนหรือทำงาน โดยเน้นความรู้เชิงทฤษฎี และหรือข้อเท็จจริง เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับการศึกษา

๑.๒) ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้ ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีทักษะที่จำเป็น ในศตวรรษที่ ๒๑ ทักษะวิชาชีพ และทักษะชีวิตเป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ การศึกษา สามารถประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีสุขภาพที่ดี

๑.๓) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้สำเร็จการศึกษา อาชีวศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่ดี ภูมิใจและรักษาเอกลักษณ์ ของชาติไทย เคารพกฎหมาย เคารพสิทธิของผู้อื่น มีความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของตนเองตามระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสาธารณะ และมีจิตสำนึกรักษาสิ่งแวดล้อม

มาตรฐานที่ ๒ การจัดการอาชีวศึกษา สถานศึกษามีครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาและจำนวน ตามเกณฑ์ที่กำหนด ใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ บริหารจัดการทรัพยากรของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสำเร็จในการดำเนินการตามนโยบาย สำคัญของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา โดยมีประเด็นการประเมิน ดังนี้

๒.๑) ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา สถานศึกษาใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สถานประกอบการตลาดแรงงาน มีการปรับปรุงรายวิชาเดิม หรือ กำหนดรายวิชาใหม่ หรือกลุ่มวิชาเพิ่มเติมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและความต้องการ ของตลาดแรงงาน โดยความร่วมมือกับสถานประกอบการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๒) ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา สถานศึกษามีครูที่มีคุณวุฒิการศึกษา และมีจำนวนตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง เพื่อเป็นผู้พร้อมทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรมและความเข้มแข็งทางวิชาการและวิชาชีพ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตอบสนอง ความต้องการของผู้เรียนทั้งวัยเรียนและวัยทำงาน ตามหลักสูตร มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ การศึกษา ตามระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนของแต่ละหลักสูตร ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแลให้ครูจัดการเรียนการสอนรายวิชาให้ถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์

๒.๓) ด้านการบริหารจัดการ สถานศึกษาบริหารจัดการบุคลากร สภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงาน ศูนย์วิทยบริการ สื่อ แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยี สารสนเทศ ครุภัณฑ์ และงบประมาณของสถานศึกษาที่มีอยู่อย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพ

๒.๔) ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ สถานศึกษามีความสำเร็จในการดำเนินการบริหารจัดการ สถานศึกษา ตามนโยบายสำคัญที่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา มอบหมาย โดยความร่วมมือของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้เรียน รวมทั้งการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนจากผู้ปกครอง ชุมชน สถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

มาตรฐานที่ ๓ การสร้างสังคมแห่งความรู้ สถานศึกษาร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กร ต่าง ๆ เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีการจัดทำนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย โดยมี ประเด็นการประเมิน ดังนี้

๓.๑) ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ สถานศึกษามีการสร้างความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กรต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศในการจัดการศึกษา การจัดทรัพยากรทางการศึกษา กระบวนการเรียนรู้ การบริการทางวิชาการและวิชาชีพ โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาผู้เรียนและคนในชุมชนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้

๓.๒) ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดทำนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย โดยผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน หรือร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กรต่างๆ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ตามวัตถุประสงค์และเผยแพร่สู่สาธารณชน

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังกล่าว เป็นการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และการฝึกอบรม วิชาชีพมีคุณภาพและมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ ทั้งในเรื่องของคุณลักษณะของผู้สำเร็จการอาชีวศึกษา ที่พึงประสงค์ การจัดการอาชีวศึกษา รวมทั้งการสร้างสังคมแห่งความรู้ ซึ่งแต่ละประเด็นมีรายละเอียด และสาระสำคัญที่ต้องขับเคลื่อนเพื่อให้การจัดการอาชีวศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน

๒.๑๑ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๘/๒๕๕๙ เรื่อง การบริหารจัดการรวม สถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐและภาคเอกชน

เพื่อให้การปฏิรูปการศึกษาและการบริหารราชการในกระทรวงศึกษาธิการ เกิดประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการในการรวม การบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน และมีความ คล่องตัวยิ่งขึ้นเป็นกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการปฏิรูปในด้านการศึกษา อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ หัวหน้าคณะรักษา ความสงบแห่งชาติโดยความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ ในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนในระบบประเภท อาชีวศึกษาตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน และของข้าราชการ พนักงานราชการและ ลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวง ศึกษาธิการ ในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนในระบบ ประเภทอาชีวศึกษา ตามที่บัญญัติไว้ ในกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ หรือของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิหนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงาน ปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ ในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนในระบบประเภทอาชีวศึกษา ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ ตามบัญชีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

ข้อ ๓ บรรดาอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนและ พนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวง

กระทรวงศึกษาธิการ ในการอนุญาต การมอบหมาย หรือการปฏิบัติการอื่นตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนในระบบ ประเภทอาชีวศึกษา ให้ออนไปเป็นอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ แล้วแต่กรณี

ในการมอบหมายตามวรรคหนึ่ง เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจะมอบหมายให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นแทนการมอบหมายให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาก็ได้

ข้อ ๔ บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติ คณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึงสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ หรือข้าราชการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนดังกล่าว ในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนในระบบ ประเภทอาชีวศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน ให้อ้างถึงสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการหรือข้าราชการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาดังกล่าว แล้วแต่กรณี

ข้อ ๕ บรรดาใบอนุญาตที่ผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบประเภทสามัญศึกษา หรืออาชีวศึกษา และได้รับอนุญาตให้จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการอาชีวศึกษา หรือหลักสูตรสามัญศึกษา แล้วแต่กรณีด้วย ให้ผู้รับใบอนุญาตมีสิทธิดำเนินการต่อไปตามที่ได้รับอนุญาต และให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ หรือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ แล้วแต่กรณี ดำเนินการออกใบอนุญาตให้ใหม่ตามที่จำเป็นโดยเร็ว

ข้อ ๖ บรรดาคำขออนุญาตหรือคำขออื่นใดในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนในระบบประเภทอาชีวศึกษา ที่ได้ยื่นไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนก่อนวันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้และให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการส่งมอบให้เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อดำเนินการต่อไป

๒.๑๒ พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๔

พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้บัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนไว้ สรุปประเด็นสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องได้ ดังนี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“โรงเรียน” หมายความว่า สถานศึกษาของเอกชนที่จัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนในระบบหรือโรงเรียนนอกระบบ ที่มีชื่อเป็นสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

“โรงเรียนในระบบ” หมายความว่า โรงเรียนที่จัดการศึกษาโดยกำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผลซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จ การศึกษาที่แน่นอน

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่

- (๑) สถานศึกษาที่มีนักเรียนรวมกันไม่เกินเจ็ดคน
- (๒) สถานศึกษาที่คณะสงฆ์จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษาอบรมและสั่งสอนพระธรรมวินัย
- (๓) สถานศึกษาอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวงตามข้อเสนอของคณะกรรมการ

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้และกำหนดกิจการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๒ ผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นนิติบุคคลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา เว้นแต่นิติบุคคลที่ขอจัดตั้งนั้นเป็นองค์การของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ

(๒) นิติบุคคลที่เป็นบริษัทมหาชนจำกัด บริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วน ต้องมีจำนวนหุ้นหรือทุนเป็นของผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนที่มีสัญชาติไทยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้นหรือทุนทั้งหมด และจะต้องมีจำนวนผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนที่มีสัญชาติไทยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหมด

(๓) นิติบุคคลที่เป็นมูลนิธิ จะต้องมีการมการที่มีสัญชาติไทยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการบริหารทั้งหมด

(๔) นิติบุคคลที่เป็นสมาคมหรือสหกรณ์ จะต้องมีการมการที่มีสัญชาติไทยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด และสมาชิกของสมาคมหรือสหกรณ์ต้องมีสัญชาติไทยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

(๕) ผู้จัดการของนิติบุคคลหรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๑

มาตรา ๒๔ เมื่อได้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบแล้ว ให้โรงเรียนในระบบเป็นนิติบุคคลนับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาต และให้ผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้แทนของนิติบุคคล

มาตรา ๒๘ ชื่อของโรงเรียนในระบบต้องใช้อักษรไทยขนาดใหญ่พอสมควรติดไว้ที่บริเวณโรงเรียนในระบบ ณ ที่ซึ่งเห็นได้ง่าย โดยต้องมีคำว่า “โรงเรียน” ประกอบชื่อด้วย ในกรณีที่ใช้อักษรต่างประเทศกำกับ ต้องไม่มีขนาดใหญ่กว่าอักษรไทย และสำหรับโรงเรียนในระบบที่จัดการศึกษาประเภทอาชีวศึกษาทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงอาจใช้คำว่า “วิทยาลัยอาชีวศึกษา” หรือ “วิทยาลัยเทคโนโลยี” ประกอบชื่อแทนคำว่า “โรงเรียน” ก็ได้

มาตรา ๔๘ รัฐพึงให้การอุดหนุนและส่งเสริมโรงเรียนในระบบนอกเหนือจากเงินอุดหนุนตามมาตรา ๓๕ ได้ตามที่คณะกรรมการเสนอแนะ โดยเฉพาะในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) จัดบุคลากรทางการศึกษาพร้อมทั้งค่าตอบแทนบุคลากรดังกล่าวไว้ในกรณีขาดแคลนหรือในกรณีมุ่งเน้นวิชาการด้านใดด้านหนึ่ง

(๒) จัดครูพร้อมทั้งค่าตอบแทนครูให้ รวมทั้งจัดหาอุปกรณ์การศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นทางการศึกษา สำหรับนักเรียนพิการ ผู้ด้อยโอกาสและผู้มีความสามารถพิเศษ

(๓) ลดหย่อนหรือยกเว้นอากรขาเข้าสินค้าประเภทครุภัณฑ์และอุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษา ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร

(๔) ลดหย่อนหรือยกเว้นเงินภาษีเงินได้ของผู้รับใบอนุญาต ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในประมวลรัษฎากร

(๕) ลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีโรงเรือนและที่ดิน หรือภาษีอื่นใดในทำนองเดียวกัน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด

บทที่ ๓

การพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชนตามสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

๓.๑ สถานการณ์และสภาพปัญหาในการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน คือ โรงเรียนเอกชนในระบบ ประเภทอาชีวศึกษา เป็นสถานศึกษาที่ถูกต้องตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยอนุโลมให้ใช้คำว่า “วิทยาลัยเทคโนโลยี” หรือ “วิทยาลัยอาชีวศึกษา” นำหน้าชื่อโรงเรียน แต่สภาพของสถานศึกษายังไม่ได้ถูกยกระดับให้มีสถานะเทียบเท่าวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐ มีสถานะเป็นเพียงโรงเรียนเอกชนเท่านั้น และมีสถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย รูปแบบการบริหารงานโดยมีผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนหรือผู้ทำการแทนผู้รับใบอนุญาตเป็นประธานกรรมการบริหารสถานศึกษา มีผู้จัดการ ทำหน้าที่ดูแลงานบริหารทั่วไปและบริหารงานด้านงบประมาณการจัดทำบัญชีและการเงินให้สถานศึกษา และมีผู้อำนวยการ ทำหน้าที่ในการดูแลงานด้านวิชาการ ดูแลครู และการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

แต่เดิมสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) จนกระทั่ง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๙ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้ออกคำสั่งที่ ๘/๒๕๕๙ เรื่อง “การบริหารจัดการรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐและภาคเอกชน” ควบรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐและเอกชนให้อยู่ภายใต้สังกัดเดียวกัน คือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิรูปการศึกษาและการบริหารราชการในกระทรวงศึกษาธิการเกิดประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการในการรวมการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานและมีความคล่องตัวยิ่งขึ้น ดังนั้น เป็นกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการปฏิรูปการศึกษา อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติโดยความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงมีคำสั่งให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนในระบบประเภทอาชีวศึกษา ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน และของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของ สช. ในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนในระบบ ประเภทอาชีวศึกษา ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) หรือของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของ สอศ.แล้วแต่กรณี และให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของ สช. ในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนในระบบประเภทอาชีวศึกษา ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน ไปเป็นของ สอศ. ทั้งนี้ ตามบัญชีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด ส่วนบรรดาอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (กช.) และพนักงานเจ้าหน้าที่ของ สช. ในการอนุเคราะห์การมอบหมาย หรือการปฏิบัติการอื่นตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนในระบบ ประเภทอาชีวศึกษา ให้โอนไปเป็นอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาแล้วแต่กรณี และบรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึง

สช. หรือข้าราชการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของ สช. ดังกล่าว ในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียน ในระบบ ประเภทอาชีวศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน ให้ถือว่าอ้างถึง สอศ.หรือข้าราชการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของ สอศ.ดังกล่าว แล้วแต่กรณี

ปัจจุบันสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนอยู่ภายใต้การกำกับของสำนักบริหารการอาชีวศึกษา เอกชน หรือ สอช. ซึ่งเป็นหน่วยงานภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ที่จัดตั้งขึ้น ตามคำสั่ง คสช. ที่ ๘/๒๕๕๙ โดยรับโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา เอกชน (สช.) ในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนในระบบ ประเภทอาชีวศึกษา มาจากสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) รูปแบบการบริหารงานของสำนักบริหารการอาชีวศึกษา เอกชน มีผู้อำนวยการสำนักบริหารการอาชีวศึกษาเอกชน เป็นผู้บังคับบัญชา มีผู้อำนวยการกลุ่ม แบ่งออกเป็น ๕ กลุ่ม ประกอบด้วย ๑) กลุ่มอุดหนุนการศึกษา ดูแลงานด้านการเบิกจ่ายเงินอุดหนุน สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ๒) กลุ่มสนับสนุนข้อมูลสารสนเทศครูและบุคลากรอาชีวศึกษาเอกชน ดูแลงานด้านการจัดทำระบบสารสนเทศในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ๓) กลุ่มส่งเสริมสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน ดูแลงานด้านการขออนุญาตต่าง ๆ การตรวจติดตามและมาตรฐานการจัดการศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน ๔) กลุ่มพัฒนาคุณภาพการอาชีวศึกษาเอกชน ดูแลงานด้านการสนับสนุนส่งเสริม การจัดอบรมและพัฒนาคู และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาเอกชน และ ๕) กลุ่มทะเบียน และหลักฐานทางการศึกษา ดูแลงานด้านเอกสารหลักฐานผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน การตรวจสอบวุฒิและการออกเอกสารรับรองคุณวุฒิอาชีวศึกษา มีบุคลากรทั้งสิ้นจำนวน ๒๘ คน ดูแล บริหารงบประมาณด้านการจัดการอาชีวศึกษาเอกชนมากกว่าปีละ ๔,๐๐๐ ล้านบาท

โดยที่สำนักบริหารการอาชีวศึกษาเอกชน มีพันธกิจเพื่อให้การส่งเสริม สนับสนุนและ พัฒนาการอาชีวศึกษาเอกชนให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน จัดทำแผนพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาเอกชน สร้างเครือข่ายความร่วมมือให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาเอกชน และ การฝึกอบรมวิชาชีพ ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรอาชีวศึกษาเอกชน และส่งเสริมพัฒนาศักยภาพและ คุณธรรม จริยธรรมนักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน บทบาทหน้าที่ของสำนักบริหาร การอาชีวศึกษาเอกชน ได้แก่ ๑) ศึกษาวิเคราะห์การดำเนินงานกิจการของโรงเรียนเอกชนในระบบ ประเภท อาชีวศึกษา ๒) วางแผนพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการอาชีวศึกษาเอกชน ๓) บริหารจัดการฐานข้อมูล สารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการอาชีวศึกษาเอกชน ๔) กำกับดูแลการจัดการอาชีวศึกษาเอกชนให้มี คุณภาพและมาตรฐาน ๕) เป็นศูนย์บริการข้อมูลและทะเบียนกลางการอาชีวศึกษาเอกชน และ ๖) ควบคุม บังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติการศึกษาเอกชนและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในปีการศึกษา ๒๕๖๖ มีจำนวนทั้งสิ้น ๔๔๔ แห่ง จำแนกได้ตามตารางดังต่อไปนี้

พื้นที่	จำนวนสถานศึกษา (แห่ง)
กรุงเทพมหานคร	๖๓
ภาคกลาง	๓๒
ภาคเหนือ	๔๑
ภาคใต้	๔๓

พื้นที่	จำนวนสถานศึกษา (แห่ง)
ภาคตะวันออก	๖๙
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑๙๖
รวมทั้งสิ้น	๔๔๔

จากตารางข้อมูลจำนวนสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในปีปัจจุบันเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา พบว่า สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน มีการขออนุญาตจัดตั้งใหม่เพิ่มเติมจำนวน ๗ แห่งในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และมีการขออนุญาตปิดกิจการลง จำนวน ๔ แห่งในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน ๓ แห่งในพื้นที่ภาคเหนือ และจำนวน ๑ แห่งในพื้นที่ภาคใต้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าในสถานการณ์ปัจจุบันนั้น สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนจะมีแนวโน้มที่จะทยอยปิดตัวลงไปเรื่อย ๆ อย่างต่อเนื่อง

ในส่วนของจำนวนผู้เรียนอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในปีการศึกษา ๒๕๖๖ ทั้ง ๔๔๔ แห่ง นั้น สามารถจำแนกได้ตามตารางดังต่อไปนี้

ระดับชั้น	จำนวนผู้เรียน
ปวช. ๑	๗๓,๒๐๘
ปวช. ๒	๖๖,๕๕๐
ปวช. ๓	๗๕,๐๓๖
รวมนักเรียน ปวช. ทั้งสิ้น	๒๑๔,๗๙๔
ปวส. ๑	๕๒,๙๓๙
ปวส. ๒	๖๒,๔๕๑
รวมนักศึกษา ปวส. ทั้งสิ้น	๑๑๕,๓๙๐
รวมนักเรียนนักศึกษาทั้งสิ้น	๓๓๐,๑๘๔

จากตาราง จำนวนนักเรียนระดับชั้น ปวช. ปีที่ ๓ เปรียบเทียบกับจำนวนนักเรียนในระดับชั้น ปวช. ปีที่ ๑ และ ปีที่ ๒ พบว่า ผู้เรียน ปวช. ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนมีจำนวนลดลงมาโดยตลอด และเมื่อพิจารณาจำนวนนักศึกษาในระดับชั้น ปวส. ปีที่ ๒ เปรียบเทียบกับจำนวนนักศึกษา ปวส. ชั้นปีที่ ๑ พบว่า จำนวนนักศึกษาระดับ ปวส. ลดลงมากถึง ๙,๕๑๒ คน และยังมีแนวโน้มจะลดลงไปเรื่อย ๆ ในปีการศึกษาถัดไป

จำนวนครูและบุคลากรในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖

ที่	ตำแหน่ง	จำนวน
๑	ผู้รับใบอนุญาต	๓๘๕
๒	ผู้จัดการ	๔๔๔
๓	ผู้อำนวยการ	๔๔๔
๔	ครู	๑๐,๗๐๒
๕	บุคลากรทางการศึกษา	๘๓๗
	รวมทั้งสิ้น	๑๒,๘๑๑

จากนโยบายในการควรวรรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาของภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้การปฏิรูปการศึกษาและการบริหารราชการในกระทรวงศึกษาธิการเกิดประสิทธิภาพ และมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น แต่ในทางปฏิบัติก่อให้เกิดปัญหาแก่สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนหลายด้านด้วยกัน ได้แก่

๑) ความเหลื่อมล้ำการให้การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐและเอกชน พบว่า เมื่อสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนเข้ามาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาแล้ว ในการบริหารอาชีวศึกษาระดับจังหวัดจะมีสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดทุกจังหวัด มีผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคประจำจังหวัด ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด และรองผู้อำนวยการ คนที่หนึ่ง ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐ ส่วนรองผู้อำนวยการ คนที่สอง ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ซึ่งในคราวที่มีการประชุมคณะกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัดแต่ละครั้งนั้น สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนจะไม่มีบทบาทเป็นที่ยอมรับในการแสดงความคิดเห็น เพียงแต่เข้าร่วมประชุมเพื่อให้ครบองค์ประชุมเท่านั้น โดยส่วนใหญ่สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนจะเข้าประชุมเพื่อรับนโยบายให้นำไปปฏิบัติ ไม่สามารถโต้แย้งหรือแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างได้ เพราะผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐจะไม่เปิดโอกาสให้เสนอแนะหรือลงมติในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานอาชีวศึกษาจังหวัด

๒) การให้การส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนอาชีวศึกษาเอกชน พบว่า การจัดกิจกรรมอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนอาชีวศึกษาตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษานั้น ผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนได้รับการส่งเสริมสนับสนุนน้อยมาก เช่น โครงการอาชีวะอาสาหรือโครงการจิตอาสาต่าง ๆ ผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนจะไม่ได้รับเงินงบประมาณให้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนดังกล่าว แตกต่างจากในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐจะได้รับการจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลางมาจัดกิจกรรมและเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่สถานศึกษาได้

๓) การเบิกจ่ายเงินอุดหนุนผู้เรียนอาชีวศึกษาเอกชน พบว่า การเบิกจ่ายเงินอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนนั้น มีความล่าช้าไม่ตรงเวลา จำนวนเงินงบประมาณได้ไม่ครบตามเอกสารหลักฐานที่ได้จัดทำขอเบิก การจัดทำรายการเบิกงบประมาณเงินอุดหนุนต้องได้จัดทำหลายรอบ ซึ่งทำให้เกิดความล่าช้าและสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนขนาดเล็กที่ไม่มีเงินทุนสำรอง จำต้องได้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนภายนอกเข้ามาบริหารจัดการสถานศึกษาของตน เกิดภาระหนี้สินและการจ่ายเงินค่าดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพิ่มเติม เป็นการขาดโอกาสในการนำเงินที่ต้องเสียเปล่าไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และปัญหานี้ยังคงอยู่อย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน โดยไม่ได้รับการแก้ไขให้ดีขึ้น

๔) การอุดหนุนเพิ่มเงินเดือนให้แก่ครูอาชีวศึกษาเอกชน พบว่า เมื่อสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนได้ย้ายเข้ามาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาแล้ว ขาดโอกาสอย่างมากในการได้รับการปรับอัตราเงินอุดหนุนในส่วนของเงินอุดหนุนสมทบเป็นค่าใช้จ่ายเพิ่มเงินเดือนครู ซึ่งโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) ได้รับการปรับเพิ่มอัตราเงินอุดหนุนส่วนนี้ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้นมา แต่ในส่วนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนนั้น เพิ่งจะได้รับการปรับเพิ่มเงินอุดหนุนในส่วนนี้เมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งถือว่าเป็นการขาดโอกาสอย่างร้ายแรงในการได้รับเงินอุดหนุนเพิ่มเงินเดือนครูอาชีวศึกษาเอกชนเป็นระยะเวลายาวนานถึง ๔ ปี

๕) การส่งเสริมพัฒนาศักยภาพครูอาชีวศึกษาเอกชน พบว่า นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาให้การส่งเสริมพัฒนาครูอาชีวศึกษาเอกชนน้อยมาก โครงการพัฒนาศักยภาพครูส่วนใหญ่จะเปิดรับสมัครครูเพื่อเข้ารับการอบรมหรือรับการพัฒนาจำนวนจำกัด ซึ่งในภาพรวมส่วนใหญ่จะมีเฉพาะครูอาชีวศึกษาภาครัฐเข้ารับการอบรมก็เต็มตามจำนวนที่กำหนดไว้แล้ว ในส่วนของโครงการที่จัดขึ้นเฉพาะเพื่อพัฒนาครูอาชีวศึกษาเอกชนนั้นมีจำนวนน้อยมากและไม่เพียงพอต่อการพัฒนาครูอาชีวศึกษาเอกชนได้ทั้งระบบ

๖) การพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการหรือวิทยฐานะครูอาชีวศึกษาเอกชน พบว่า ครูโรงเรียนเอกชนทั้งสายสามัญและอาชีวศึกษาไม่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาตนเองเพื่อรับการประเมินวิทยฐานะเลย ทั้งนี้ การพัฒนาศักยภาพครูให้มีมาตรฐานและคุณภาพที่สูงขึ้นนั้นล้วนเป็นการส่งเสริมครูให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนอาชีวศึกษาเอกชนซึ่งเป็นเยาวชนของชาติเช่นเดียวกันได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่ในการเรียนรู้ ดังนั้น ครูอาชีวศึกษาเอกชนควรได้รับการพิจารณาให้มีตำแหน่งทางวิชาการหรือวิทยฐานะครู เพื่อให้ครูอาชีวศึกษาเอกชนได้พัฒนาตนเองให้มีศักยภาพสูงขึ้นตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินวิทยฐานะ เป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้ครูได้ยึดอาชีพครูและประกอบอาชีพครูด้วยความภาคภูมิใจ ในส่วนของการอุดหนุนค่าตอบแทนนั้น รัฐควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมในส่วนของเงินอุดหนุนค่าวิทยฐานะให้แก่ครูผู้สอนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนด้วย ในห้วงระยะเวลาที่ครูผู้นั้นยังคงปฏิบัติหน้าที่จัดการสอนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนหรือย้ายเข้าบรรจุเป็นข้าราชการแล้ว ตำแหน่งทางวิชาการหรือวิทยฐานะนี้ก็ควรติดตามตัวครูไปด้วย

๗) การตรวจติดตามการใช้จ่ายเงินอุดหนุนรายบุคคลในแต่ละจังหวัด พบว่า แนวทางการตรวจติดตามการใช้จ่ายเงินอุดหนุนรายบุคคลเป็นการตรวจนับตัวตบนักเรียน โดยให้นักเรียนทุกคนที่ได้รับเงินอุดหนุนมาแสดงตัวตนพร้อมบัตรประชาชน และยังมี การตรวจเอกสารหลักฐานการสมัครเรียนทุกภาคเรียน ในหลายจังหวัดไม่มีการอนุมัติให้ผู้เรียนที่เข้าสู่ระบบการเรียนแบบทวิภาคีได้รับการยกเว้นไม่ต้องมาแสดงตัวตน ทำให้เกิดปัญหาและเกิดข้อขัดแย้งขึ้นภายในจังหวัดระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐและเอกชน เนื่องจาก สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนมองว่ามาตรการการตรวจติดตามดังกล่าว เป็นการกีดกันหรือไม่มีความเป็นธรรมกับผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน เพราะสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐไม่มีการตรวจติดตามผู้เรียนดังกล่าว

๘) การเบิกจ่ายเงินกองทุนสงเคราะห์ครูใหญ่และครูโรงเรียนเอกชน พบว่า สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนถูกบังคับโดยพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน ให้ครูอาชีวศึกษาเอกชนต้องเข้าร่วมการจ่ายเงินสมทบกองทุนสงเคราะห์ครูใหญ่และครูโรงเรียนเอกชน โดยหักเงินเดือน ร้อยละ ๓ เข้าสมทบกองทุนสงเคราะห์ เพื่อจะได้รับสิทธิสวัสดิการการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลในวงเงินจำกัด ๑๕๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี ซึ่งเมื่อพิจารณาในส่วนดังกล่าวแล้วพบว่าเป็นสิทธิสวัสดิการที่ถูกจำกัดสิทธิ์ เมื่อใช้สิทธิรักษาพยาบาลครบ ๑๕๐,๐๐๐ บาทแล้ว จะไม่สามารถใช้สิทธิรักษาฟรีได้ จำต้องชำระเงินค่ารักษาพยาบาลด้วยตนเอง ดังนั้น สิทธิสวัสดิการที่ได้รับจึงด้อยกว่าสิทธิประกันสุขภาพแห่งชาติ (บัตรทอง ๓๐ บาทรักษาทุกโรค) และด้อยกว่าสิทธิประกันสังคม

๙) การให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน พบว่า สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนไม่ได้รับเงินงบประมาณสนับสนุนในการจัดการศึกษาอื่น ๆ เลย นอกเหนือจากเงินอุดหนุนรายบุคคลเป็นค่าใช้จ่ายพื้นฐานในการจัดการศึกษา ที่ต้องนำเงินอุดหนุน

ดังกล่าวไปใช้จ่ายเป็นเงินเดือนครู และหากมีเงินเหลือสถานศึกษาจึงสามารถนำไปใช้จ่ายในการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนและพัฒนาอาคารสถานที่ได้ตามความเหมาะสม แต่เงินอุดหนุนรายบุคคลดังกล่าว รัฐจัดสรรให้กับสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนเพียงร้อยละ ๗๐ เท่านั้น ซึ่งก็ไม่เพียงพอต่อการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา

๑๐) การจัดหาแหล่งเงินทุนกู้ยืมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน พบว่า สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไม่มีกองทุนสำหรับให้กู้ยืมเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชนเลย หากสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนมีความประสงค์จะขอกู้ยืมเงินเพื่อพัฒนา จำต้องยื่นขอกู้ยืมผ่านกองทุนส่งเสริมโรงเรียนในระบบ ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ และอยู่ในการกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.)

๑๑) การเพิ่มสัดส่วนผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน พบว่า นโยบายเพิ่มผู้เรียนอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นนโยบายที่ไม่สามารถทำได้จริง แต่นโยบายการเพิ่มผู้เรียนอาชีวศึกษานั้นกลับเป็นการแย่งผู้เรียนอาชีวศึกษาจากสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน จากนโยบายดังกล่าวทำให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐมีข้ออ้างในการเปิดรับสมัครนักเรียนเข้าศึกษาต่อโดยไม่ปฏิบัติตามกำหนดการปิดรับสมัครนักเรียน แต่ยังคงรับต่อเนื่องไปจนกว่าจะได้นักเรียนครบตามเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งไม่คำนึงถึงความอยู่รอดของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่เดียวกัน การเพิ่มผู้เรียนอาชีวศึกษาควรเป็นมาตรการเพื่อดึงดูดผู้เรียนสายสามัญในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๓) ให้เข้าเรียนต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มสัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาต่อผู้เรียนสายสามัญให้ได้ในอัตราส่วน ๖๐ : ๔๐

๑๒) การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาในระบบทวิภาคี พบว่า สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนจัดการศึกษาในระบบทวิภาคี มีจำนวนผู้เรียนน้อยมาก เพียงร้อยละ ๕ เท่านั้น เมื่อเทียบกับสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาในระบบทวิภาคี มีจำนวนผู้เรียนมากถึงร้อยละ ๒๐ ด้วยเหตุผลหลักที่สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนจัดการศึกษาทวิภาคีได้น้อย เนื่องจากต้องปฏิบัติตามระเบียบการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาทวิภาคีอย่างเคร่งครัด ต้องยื่นเรื่องขออนุญาตก่อนจึงจะจัดการศึกษาอาชีวศึกษาในระบบทวิภาคีได้ และเมื่อพิจารณาในส่วนของเกณฑ์ในการยื่นขออนุญาตแล้วพบว่า ประเด็นปัญหาหลักในการประกอบการยื่นขออนุญาตจัดการเรียนการสอนในระบบทวิภาคีสำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนนั้น คือ เรื่องของสัดส่วนจำนวนครูฝึกในสถานประกอบการที่กำหนดไว้ว่า ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ต้องมีครูฝึกหนึ่งคนต่อผู้เรียนไม่เกิน ๑๐ คน และเมื่อพิจารณาที่สถานประกอบการแล้วพบว่าสถานประกอบการไม่มีครูฝึกจำนวนเพียงพอต่อการจัดการศึกษาทวิภาคีได้

๑๓) การสร้างความร่วมมือของสถานประกอบการในการส่งเสริมและจัดกิจกรรมร่วมกับสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน พบว่า สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ทำความร่วมมือกับสถานประกอบการจำนวนมากในการจัดการศึกษาร่วมกัน แต่ในสภาพความเป็นจริงสถานประกอบการโดยส่วนใหญ่จะให้การส่งเสริมและสนับสนุนแก่สถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐเป็นหลัก ในส่วนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนนั้น สถานประกอบการจะนำมาพิจารณาเป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้นในการประสานสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการนั้น สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนส่วนใหญ่จะต้องประสานงานด้วยตนเองไปยังสถานประกอบการ เพื่อให้ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากสถานประกอบการนั้น ๆ

๓.๒ บริบทการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในปัจจุบัน

สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.๒๕๕๐ จะมีสถานะเป็นนิติบุคคล โดยมีผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ทำการแทนผู้รับใบอนุญาตเป็นประธานกรรมการบริหารสถานศึกษา มีผู้จัดการ ทำหน้าที่ดูแลงานบริหารทั่วไปและบริหารงานด้านงบประมาณ การจัดทำบัญชีและการเงินให้สถานศึกษา และมีผู้อำนวยการ ทำหน้าที่ดูแลงานด้านวิชาการ ดูแลครู และการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ส่วนการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษานั้น จะดำเนินการโดยยึดตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ.๒๕๕๒ ซึ่งเลขานุการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้วางระเบียบไว้ โดยในหมวดที่ ๑ หน้าที่และการบริหารงานของสถานศึกษา ข้อ ๘ ได้ระบุให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาแบ่งงานออกเป็นฝ่าย ๔ ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายบริหารทรัพยากร ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา และฝ่ายวิชาการ โดยที่การดูแลกิจการงานแต่ละฝ่ายจะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรองผู้อำนวยการสถานศึกษา แต่สำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนนั้น จะขาดแคลนบุคลากรในส่วนของรองผู้อำนวยการสถานศึกษาซึ่งต้องเป็นบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาเท่านั้น ดังนั้น สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนโดยส่วนใหญ่จึงแต่งตั้งครูให้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งรองผู้อำนวยการแทน

จากการที่คณะอนุกรรมการฯ ได้ลงพื้นที่ไปศึกษาดูงาน และร่วมประชุมกับคณะผู้บริหาร และบุคลากรของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนหลายแห่ง สรุปสาระสำคัญและสภาพปัญหาในแต่ละแห่งเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชน ดังนี้

๑) วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม (สยามเทค) โดยผู้บริหาร คือ รศ.ดร.จอมพงศ์ มงคลวนิช ได้เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา โดยได้นำแนวคิดจากผลงานวิจัยด้านการศึกษาเกี่ยวกับการจัดกระบวนการพัฒนาการศึกษา “อาชีวศึกษาโมเดลใหม่ WISEModel” เพื่อจะนำมาพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพที่เข้มแข็งพร้อมที่จะเข้าสู่การแข่งขันในระดับสากล โดยมีการแบ่งการจัดการเรียนรู้ออกเป็น ๔ สมรรถนะ ดังนี้

(๑) Work-Related Competency เป็นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพพร้อมทั้งมีทักษะและประสบการณ์ทางวิชาชีพ มีความเป็นเลิศในนวัตกรรมและการแข่งขันทักษะวิชาชีพ

(๒) Information Technology เป็นสมรรถนะทางด้านสารสนเทศมีความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

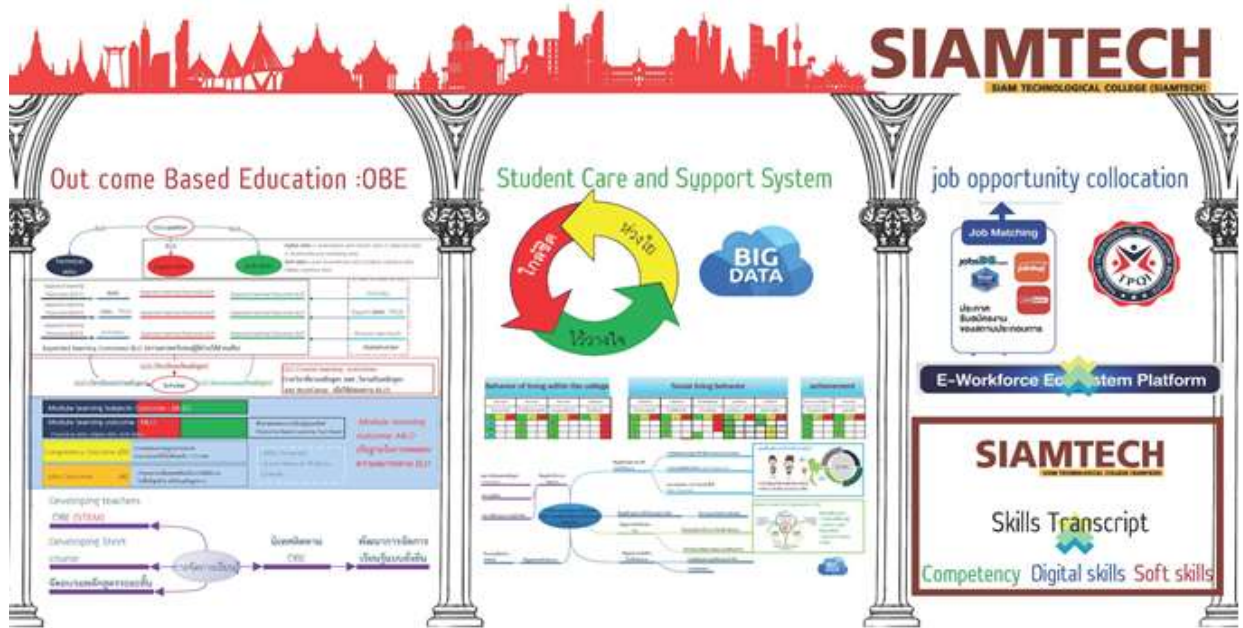
(๓) Social Service and Discipline เป็นสมรรถนะทางด้านคุณธรรม วินัยและการบริการโดยส่งเสริมให้ผู้เรียนยึดมั่นในระเบียบวินัย ปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งยังฝึกให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดี มีศีลธรรม รู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม และประเทศชาติ

(๔) English Language Skills เป็นสมรรถนะทางด้านภาษาอังกฤษ โดยสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งสมรรถนะได้รับการพัฒนาผ่านการทดสอบตามเกณฑ์มาตรฐาน ที่กำหนดและได้รับการรับรองจากองค์กรมาตรฐานที่กำหนดและได้รับการรับรองจากองค์กรภายนอก ภาคอุตสาหกรรม และสังคมโดยทั่วไป

ปัจจุบัน วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม (สยามเทค) จัดการเรียนการสอนในแผนกวิชาต่าง ๆ ประกอบด้วย แผนกเทคโนโลยีเครื่องกล แผนกไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ แผนกแมคคาทรอนิกส์ แผนกเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อดิจิทัล แผนกการโรงแรม แผนกการตลาดดิจิทัล และแผนกการบัญชี ซึ่งแต่ละแผนกวิชา

มีการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษา ทั้งในเรื่อง Robotic และ Mechanic รถยนต์ไฟฟ้า EV ที่รวมทั้งในส่วนของ Computer Graphic และสื่อมัลติมีเดียต่าง ๆ โดยได้รับการสนับสนุนทั้งจากสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (DEPA) สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) (TPQI) และสถานประกอบการต่าง ๆ

สำหรับแนวทางในการจัดการศึกษาของวิทยาลัยฯ มีแนวทางการดำเนินงานใน ๓ ส่วน ประกอบด้วย

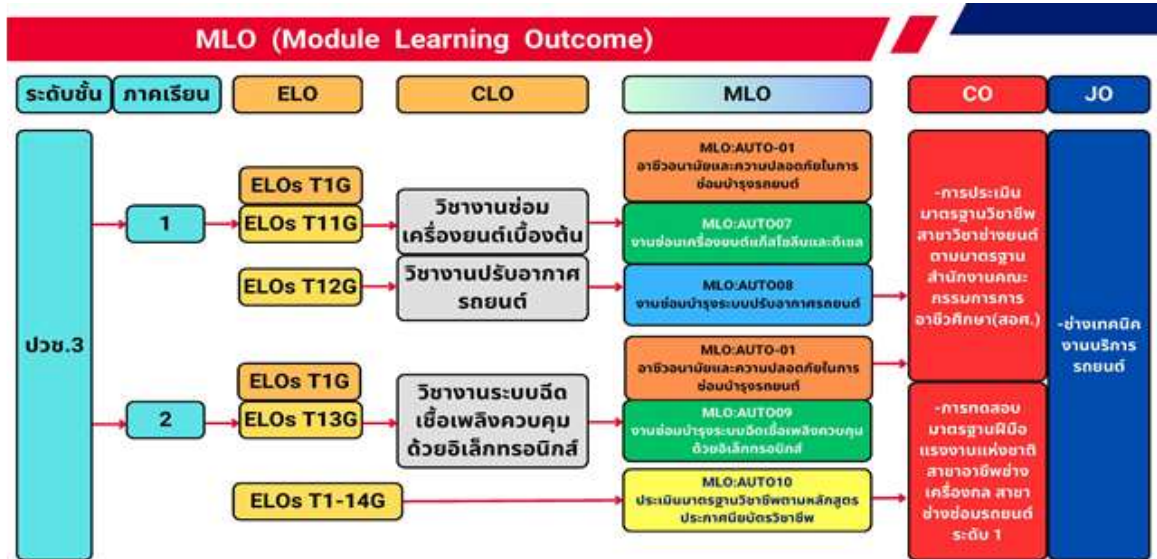

๑) Outcome Based Education : OBE เป็นการจัดการศึกษาที่เน้นการสร้างทักษะ และองค์ความรู้ให้กับผู้เรียน โดยมุ่งสู่ผลลัพธ์ในการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ และสถานประกอบการที่ดำเนินธุรกิจในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง อาทิ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ สาขาวิชาแมคคาทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในสาขาเทคนิคยานยนต์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ในสาขาคอมพิวเตอร์กราฟฟิก

๒) Student Care and Support System เป็นระบบที่ให้การดูแลผู้เรียนในวิทยาลัยฯ โดยเฉพาะในเรื่องของการดูแลผู้เรียนอย่างใกล้ชิด มีความห่วงใย และการสร้างความไว้วางใจให้ผู้เรียน โดยผู้ปกครองสามารถที่จะติดตามความเคลื่อนไหวของผู้เรียนได้ตลอดเวลา

๓) Job Opportunity Collocation เป็นระบบในการรับรองผลการเรียน ความร่วมมือกับหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ โดยเฉพาะสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) ในการจัดทำข้อมูลผู้เรียนของวิทยาลัยฯ ที่เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าถึงแหล่งข้อมูล การจัดเก็บข้อมูลดิจิทัล รวมทั้งการเข้าถึงแหล่งงานตามกลุ่มอาชีพที่มีความสนใจ การพัฒนาทักษะทางด้านวิชาชีพที่สามารถสะสมหน่วยการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา

ในการจัดการศึกษาของวิทยาลัยฯ จะเน้นทักษะที่สำคัญ ทั้ง ๓ ส่วน คือ ๑) Technical Skills ๒) Digital Skills และ ๓) Soft Skills ซึ่งเป็นทักษะสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนจะต้องมี เพื่อให้สอดคล้องตามความต้องการของสถานประกอบการ ที่จะใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้ในสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ทั้งนี้ วิทยาลัยฯ ได้มีการจัดการเรียนการสอนแบบ Module Learning Outcome (MLO)

ในการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ได้มีความร่วมมือในการจัดทำหลักสูตรร่วมกับสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) ร่วมมือกับสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (DGA) เพื่อจัดทำทรานสคริปออนไลน์ และมีความร่วมมือในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีกับภาคประกอบการต่าง ๆ ทั้ง VOLVO, GWM, BYD และทุนการศึกษาจากกองทุนเพื่อความเสมอภาคด้านการศึกษา

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการสถานศึกษา สรุปได้ ดังนี้

๑) การเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด ทำให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ดังนั้น ครูผู้สอนจำเป็นต้องพัฒนาตัวเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ซึ่งจะต้องอบรมและพัฒนาครูผู้สอนให้มีทักษะและองค์ความรู้ที่เพียงพอในการจัดการศึกษาในยุคที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรให้การสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาและฝึกอบรมครูผู้สอนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนด้วย

๒) กลไกความร่วมมือในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี โดยเฉพาะความร่วมมือกับสถานประกอบการหรือกลุ่มอุตสาหกรรมต่าง ๆ ซึ่งสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนจะต้องดำเนินการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาด้วยตัวเองทั้งหมด โดยไม่มีหน่วยงานใดของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเข้ามาร่วมหรือให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการต่าง ๆ ส่งผลต่อความยั่งยืนในเรื่องของความร่วมมือในการจัดการศึกษา

๓) ข้อดีที่สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนเข้าอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา คือ ความเสมอภาคในทางวิชาการ สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนได้เข้าไปมีบทบาทและมีส่วนร่วมในทางวิชาการ ทั้งการเปิดรับนักศึกษาและจัดการเรียนการสอนในภาคที่ ๒ ของการศึกษา การจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอน การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี รวมทั้งการสนับสนุนต่าง ๆ ตามสมควร ในทางกลับกันข้อเสียที่เกิดขึ้นก็มีเช่นเดียวกัน คือ ได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนจากภาครัฐล่าช้า ซึ่งอาจเป็นเพราะการบริหารจัดการภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่ดำเนินการล่าช้าเอง เงินเพิ่มที่เกี่ยวข้องที่จัดสรรให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนเพื่อส่งต่อให้กับสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว ก่อนที่จะจัดสรรให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนที่เข้ามาอยู่ภายใต้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่เป็นไปอย่างล่าช้า รวมทั้งการตรวจสอบด้วยวิธีการต่าง ๆ จากหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่เปิดดำเนินการในพื้นที่ต่างจังหวัดจะไม่ได้รับผลกระทบในส่วนดังกล่าว โดยเฉพาะสถานศึกษาขนาดเล็กจะได้รับผลกระทบมากกว่า

๒) วิทยาลัยเทคโนโลยีพณิชยการราชดำเนิน เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนที่เปิดสอนหลักสูตรวิชาพณิชยกรรมแห่งแรกของประเทศไทย มีหลักสูตรให้เลือกเรียนหลากหลายทั้งในระบบปกติ และระบบทวิภาคี เพื่อต่อยอดทางการศึกษาให้สำเร็จตามหลักสูตรอย่างมีความสุข และมีอนาคตที่สดใสตามปรัชญาของวิทยาลัยฯ ที่ว่า “ การเรียนดี กีฬาเด่น เน้นคุณธรรม กิจกรรมเป็นเลิศ ” โดยที่วิทยาลัยฯ จัดการเรียนการสอนทั้งในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในประเภทและสาขาวิชาต่าง ๆ ดังนี้

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ประเภทวิชาพณิชยกรรม

- สาขาการบัญชี
- สาขาการตลาด
- สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- สาขาภาษาต่างประเทศ
- สาขาธุรกิจการกีฬา

ประเภทวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

- สาขาการท่องเที่ยว
- สาขาการโรงแรม

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ

- สาขาการบัญชี
- สาขาการตลาด
- สาขาภาษาต่างประเทศ
- สาขาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล
- สาขาการจัดการธุรกิจการกีฬา

ประเภทวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

- สาขาการท่องเที่ยวการโรงแรม

ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร- สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ

- สาขาพัฒนาซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์
- สาขาพัฒนาระบบสมองกลฝังตัว และไอโอที

โดยในทุกสาขาวิชาที่วิทยาลัยฯ เปิดสอน ได้รับการอนุญาตให้จัดการเรียนการสอนในระบบทวิภาคีได้ โดยในปีการศึกษา ๒๕๖๖ มีนักศึกษาที่เข้ารับการศึกษาระบบทวิภาคีกว่า ๕๐๐ คน โดยมีภาคีเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษาจากสถานประกอบการต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

รูปแบบความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษา มีดังนี้

๑) ความร่วมมือระหว่างประเทศ ทั้งการประสานจัดหาครูผู้สอนภาษาจีนจากต่างประเทศ และแลกเปลี่ยนภาษา วัฒนธรรมต่าง ๆ

๒) ความร่วมมือกับสถานประกอบการ โดยเฉพาะการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ที่เป็นการพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาบุคลากรพร้อมกันไป

๓) ความร่วมมือกับชุมชน โดยเฉพาะการสร้างโอกาสทางการศึกษา บริการวิชาการ/วิชาชีพ และการพัฒนาผู้เรียน

ในส่วนของสภาพปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการสถานศึกษานั้น สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนประสบปัญหาเกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้นระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐ และสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ประกอบด้วย

๑) โอกาส โดยเฉพาะการได้รับโอกาสในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน ซึ่งสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรการเรียน การสอนอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาบุคลากร โดยเฉพาะครูผู้สอนที่ยังมีความเหลื่อมล้ำเกิดขึ้น โดยครูผู้สอน ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนแทบไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการเข้าร่วมกิจกรรม การฝึกอบรมและพัฒนาครูตามความเหมาะสม ดังนั้น ในการพัฒนาครูผู้สอนของสถานศึกษาอาชีวศึกษา เอกชนทุกครั้ง สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนต้นสังกัดจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้งหมด ที่ยังคงแตกต่างจากสถานศึกษาอาชีวศึกษาของภาครัฐ

๒) การให้การดูแลและการสนับสนุนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะใน ส่วนของการขับเคลื่อนนโยบายในการบริหารจัดการต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติที่ต้องมีความเท่าเทียมกัน ทั้งในส่วนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐและเอกชน การจัดสรรและสนับสนุนงบประมาณให้มีความต่อเนื่อง รวดเร็วและเป็นไปตามความเหมาะสม การแข่งขันทักษะทางด้านวิชาการและทางด้านวิชาชีพ ของผู้เรียนอาชีวศึกษาที่ต้องให้ข้อมูลข่าวสารที่ครบถ้วน เพื่อให้ผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ได้เข้าไปมีส่วนร่วมและมีบทบาทในเวทีการแข่งขันต่าง ๆ ในทุกระดับ

๓) การเข้าถึงสารสนเทศที่สำคัญของอาชีวศึกษา โดยที่สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ส่วนใหญ่จะขาดการเข้าถึงและรับรู้ในกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานต้นสังกัด โดยเฉพาะหลักสูตร อาชีวศึกษาพรีเมียม การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาแบบทวิวุฒิ การขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศ ทางการศึกษา (Excellent Center) การพัฒนาศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคน อาชีวศึกษา (Center of Vocational Manpower Networking Management : CVM) รวมทั้งระบบ ธนาคารหน่วยกิตด้านการอาชีวศึกษา (Credit Bank) ซึ่งกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ในแต่ละประเด็น ข้างต้นนั้น สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนแทบไม่มีการรับรู้และเข้าถึงข้อมูลในส่วนดังกล่าวเท่าที่ควรจะเป็น

๔) สวัสดิการและความมั่นคงในอาชีพของครูอาชีวศึกษาเอกชน โดยเฉพาะเรื่องการรักษาพยาบาล สิทธิในการรักษาพยาบาล รวมทั้งขวัญและกำลังใจครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ซึ่งอย่างน้อยก็ควรที่จะต้องได้รับการสนับสนุนและได้รับการดูแลจากหน่วยงานต้นสังกัดที่เหมาะสม

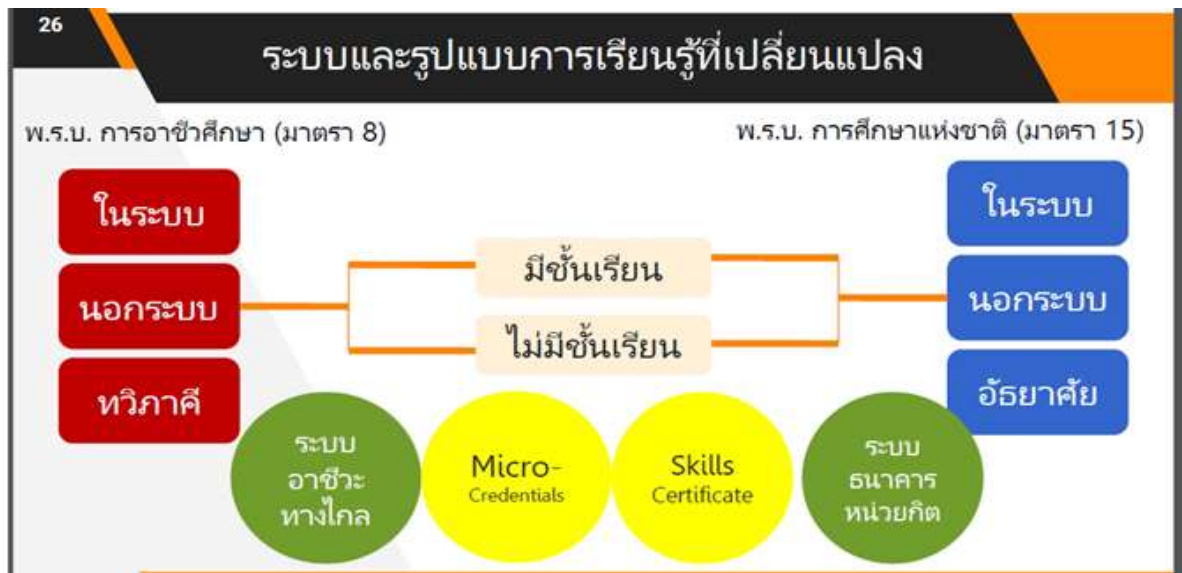
๕) งบประมาณ และการบริหารจัดการ การจัดสรรงบประมาณที่เป็นลักษณะของเงินอุดหนุนรายหัวซึ่งประสบปัญหาอย่างมากและเป็นปัญหาที่รอกการแก้ไขมาอย่างยาวนาน สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนหลายแห่ง มีจำนวนผู้เรียนลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่วนหนึ่งอาจเนื่องมาจากอัตรา การเกิดที่น้อยลง อีกส่วนหนึ่งก็เนื่องมาจากสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่ยอมปล่อยผู้เรียน ให้เข้าสู่อุปการศึกษายาวิชาชีพ ในขณะที่เดียวกันก็ยังคงประสงค์ให้ผู้เรียนศึกษาต่อสายสามัญ เพราะต้องการที่จะดึงงบประมาณที่จัดสรรตามจำนวนผู้เรียนเอาไว้ ส่งผลกระทบต่อสถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดปัญหาต่อการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ที่เป็นความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เป็นอย่างมาก

สำหรับแนวทางการพัฒนาการอาชีวศึกษาเอกชนตามสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลงนั้น หลักการพื้นฐานในการพัฒนาสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนให้มีการพัฒนาและเป็นแนวร่วม ที่จะส่งเสริมหรือช่วยแบ่งเบาภารกิจจัดการศึกษาทางด้านวิชาชีพให้กับรัฐบาลในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- ๑) การลดความเหลื่อมล้ำ และไม่แบ่งแยก
- ๒) ความมั่นคงในอาชีพของครูอาชีวศึกษาเอกชน
- ๓) คุณภาพทางการศึกษาที่เป็นเอกภาพ

โดยยุทธศาสตร์การบริหารจัดการของวิทยาลัยฯ ภายใต้ปรัชญา RCC Strong ๕ Strategies & Creative Strategies & Creative ๕

01 Strong Universal Instructional Design	02 Strong Network Connections	03 Strong Branding and Marketing	04 Strong Human Resources Management	05 Strong Efficiency in Resource Management
เงื่อนไขสู่ความสำเร็จของยุทธศาสตร์พื้นฐานแห่งการสร้างสรรค์ (Creative)				
1.สร้างวัฒนธรรมองค์กรสร้างสรรค์พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง	2.พัฒนาบุคลากรสร้างสรรค์	3.การบริหารจัดการอย่างสร้างสรรค์บนพื้นฐานของเทคโนโลยีดิจิทัล	4.คิดสร้างสรรค์สู่การสร้างนวัตกรรมต้นแบบที่แตกต่าง	5.สร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งสู่การสร้างสรรค์

แนวทางการดำเนินงาน

การจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชย์การราชดำเนิน
ในสภาวะการันที่เปลี่ยนแปลง

**Anywhere
Anytime**

**E-Learning
E-Library
School bright**

Learn to Earn

**Dual Edu.
Partime**

**Credit bank, Skill Certificate
and Micro Credentials**

**Certificate Plus
Mikrotik Academy
VNET
มฟร.
เทียบโอนความรู้และประสบการณ์**

๓) วิทยาลัยเทคโนโลยีดอนบอสโก เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนประเภทช่างอุตสาหกรรม จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔ กำหนด " นโยบาย " ไว้ดังนี้

๑) ส่งเสริมและจัดการเรียนการสอนวิชาชีพแก่เยาวชนที่ยากจนหรือกำพร้าให้มีวิชาชีพติดตัวเพื่อช่วยเหลือตนเองและครอบครัวได้เป็นอย่างดี

๒) ส่งเสริมและช่วยเหลือเยาวชนที่ด้อยโอกาสในการศึกษาวิชาชีพ ได้มีโอกาสพัฒนาวิชาชีพของตนให้สูงขึ้น เพื่อช่วยเหลือผู้อื่นและสังคมได้

๓) ปลูกฝังเยาวชนให้ยึดมั่นในคุณธรรม ประพฤติตนเป็นคนดี รู้จักช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เรียกร้องสิ่งตอบแทน

"เป้าหมาย"

๑) นักเรียน นักศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนดตามชั้นปี และผ่านการประเมินมาตรฐานวิชาชีพตามเกณฑ์ที่กำหนด

๒) วิทยาลัยฯ มีหลักสูตรฐานสมรรถนะและแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่มีคุณภาพ

๓) นักเรียน นักศึกษา เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ บุคลิกภาพ มนุษย์สัมพันธ์ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมประเพณี และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

๔) วิทยาลัยฯ มีการบริการวิชาชีพตามสาขาวิชาแก่ชุมชน สังคม องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน

๕) ครูและนักเรียน นักศึกษา มีผลงานสิ่งประดิษฐ์งานวิจัยและโครงการเพื่อนำไปพัฒนาการเรียน การสอน หรือการประกวดแข่งขันระดับชาติ

๖) ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ บุคลากรภายในวิทยาลัยฯ และบุคคลภายนอกมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บุคลากรมีจรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพและมีการจัดระบบสารสนเทศของวิทยาลัยฯ เพื่อการบริหารจัดการและการจัดการความรู้

๗) วิทยาลัยฯ มีระบบกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

"จุดเด่นของวิทยาลัยดอนบอสโก"

๑) ปฏิบัติงานจริงตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาเครื่องมือกลและซ่อมบำรุงไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องกลและการพิมพ์ โดยจัดการศึกษาแบบครบวงจรเพื่อให้นักเรียนเกิดประสบการณ์จริง สามารถคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น สร้างวินัยในการทำงาน โดยจัดให้นักเรียนเรียนภาคทฤษฎี ๑ สัปดาห์ และฝึกภาคปฏิบัติ ๑ สัปดาห์ สลับกันไป

๒) จัดการเรียนร่วมหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาการพิมพ์สำหรับนักเรียนปกติ และนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพื่อเป็นการยกระดับความเป็นอยู่ของคนบกพร่องทางการได้ยินให้ดีขึ้น

วิทยาลัยเทคโนโลยีดอนบอสโก จัดการเรียนการสอนทั้งในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในสาขาวิชาต่าง ๆ ดังนี้

หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จัดการเรียนการสอน ๒ ประเภทวิชา ประเภทวิชาอุตสาหกรรม มี ๔ สาขาวิชา ประกอบด้วย

๑) สาขาวิชาช่างกลโรงงาน สาขางานเครื่องมือกล

๒) สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง สาขางานไฟฟ้ากำลัง

๓) สาขาวิชาช่างยนต์ สาขางานยานยนต์

๔) สาขาวิชาช่างพิมพ์ สาขางานช่างพิมพ์

๕) ประเภทวิชาศิลปกรรม มี ๑ สาขาวิชา

๖) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์กราฟิก สาขางานคอมพิวเตอร์กราฟิกอาร์ต

ทั้งนี้ ในระดับ ปวช. ทางวิทยาลัยฯ จะเปิดรับผู้เรียนเฉพาะนักเรียนชาย ยกเว้น สาขาวิชาการพิมพ์ รับนักเรียนหญิงเฉพาะผู้พิการทางการได้ยิน

หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จัดการเรียนการสอน ๒ ประเภท วิชา ดังนี้

ประเภทวิชาอุตสาหกรรม มี ๔ สาขาวิชา

๑) สาขาวิชาเทคนิคอุตสาหกรรม สาขางานเทคโนโลยีวิศวกรรมอุตสาหกรรมการผลิต

๒) สาขาวิชาไฟฟ้า สาขางานไฟฟ้ากำลัง

๓) สาขาวิชาเทคนิคเครื่องกล สาขางานเทคนิคยานยนต์

๔) สาขาวิชาการพิมพ์ สาขางานพิมพ์และบรรจุภัณฑ์

ประเภทวิชาศิลปกรรม มี ๑ สาขาวิชา

- สาขาวิชาดิจิทัลกราฟิก สาขางานดิจิทัลกราฟิก

สำหรับสถานการณ์ สภาพปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการสถานศึกษา

๑) วิทยาลัยฯ มีจำนวนผู้เรียนมากและมีผู้ประสงค์เข้าเรียนค่อนข้างมาก แต่สถานศึกษา มีข้อจำกัดทั้งในเรื่องสถานที่และครูผู้สอน จึงไม่ต้องการที่จะรับผู้เรียนเข้าเรียนในจำนวนที่มาก เนื่องจากเกรงว่าจะกระทบต่อมาตรฐานและคุณภาพทางการศึกษาที่อาจส่งผลกระทบต่อตัวผู้เรียนโดยตรง

๒) วัสดุ ครุภัณฑ์และอุปกรณ์การเรียนการสอนมีค่อนข้างน้อย เก่า ไม่ทันสมัยและไม่ทันต่อเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป

๓) รัฐบาลไม่มีนโยบายในการให้ความช่วยเหลือสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนอย่างจริงจังในเรื่องต่าง ๆ ตามสมควร ทำให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนจำนวนมากในปัจจุบันจำต้องแก้ไขปัญหาและหาทางออกในเรื่องต่าง ๆ ด้วยตนเองมาโดยตลอด

๔) ไม่มีความเท่าเทียมกันระหว่างการศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐบาล และสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ทั้งในเรื่องของอุปกรณ์การเรียนการสอน และเครื่องจักรต่าง ๆ ซึ่งสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนจำต้องดิ้นรนจัดหาอุปกรณ์เหล่านี้ด้วยงบประมาณของตนเอง ถ้าหากสถานศึกษาอาชีวศึกษาใดมีทุนทรัพย์ในการดำเนินงานและหมุนเวียนในระบบมากก็สามารถจัดหาอุปกรณ์การฝึกปฏิบัติด้านอาชีพได้มาก ในขณะที่สถานศึกษาอาชีวศึกษาที่มีทุนทรัพย์น้อย ไม่มีงบประมาณมากพอก็ไม่สามารถจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนได้ครบตามหลักสูตร ซึ่งปัจจุบันมีสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนจำนวนมากที่ประสบปัญหาในเรื่องการขาดงบประมาณจัดหาเพื่อการเรียนการสอน

วิทยาลัยเทคโนโลยีดอนบอสโก มีงบประมาณสำหรับใช้จ่ายในการบริหารจัดการภายในของวิทยาลัยฯ ๔ ส่วน ประกอบด้วย ๑) งบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลที่เป็นเงินอุดหนุนรายหัว ๒) เงินค่าธรรมเนียมการศึกษาที่ได้รับจากผู้เรียน ๓) เงินที่ได้จากรายได้ของวิทยาลัยฯ ซึ่งเป็นผลผลิตที่เกิดจากผู้เรียนในวิทยาลัยฯ และ ๔) เงินที่ได้รับจากการบริจาคจากหน่วยงานการกุศล และองค์กรต่าง ๆ โดยวิทยาลัยฯ ได้มีกองทุนต่าง ๆ เพื่อผู้เรียน ดังนี้

๑) กองทุนช่วยเหลือการศึกษาด้านอาชีพสำหรับนักเรียนผู้บกพร่องทางการได้ยิน โดยเมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๒๙ วิทยาลัยเทคโนโลยีดอนบอสโกได้เปิดหลักสูตรภาคค่ำ (สองปี) สอนวิชาชีพ สาขาวิชาการพิมพ์แก่นักเรียนบกพร่องทางการได้ยิน อายุระหว่าง ๑๕ - ๒๒ ปี ที่ทำงานในช่วงกลางวัน เพื่อเรียนวิชาชีพด้านการพิมพ์เพิ่มเติมในภาคค่ำเป็นการเสริมความมั่นคงในอาชีพ โดยรับชั้นละ ๑๕ คน ได้มีนักเรียนจบหลักสูตรนี้ไปแล้ว ๑๙๐ คน และส่วนใหญ่ได้ทำงานในบริษัทการพิมพ์ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด โดยที่โครงการนี้สิ้นสุดลงในปี ๒๕๔๙ ด้วยการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ คือ การให้เงินเดือนพนักงานตามวุฒิการศึกษาที่รับรองโดยกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งส่งผลกระทบต่อให้นักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยินที่มีวุฒิบัตรของวิทยาลัยเทคโนโลยี ดังนั้น วิทยาลัยฯ จึงได้แก้ไขสถานการณ์ โดยได้เปิดเป็นหลักสูตรเรียนร่วมประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช) และ (ปวส) สำหรับนักเรียนบกพร่องทางการได้ยินในสาขาวิชาการพิมพ์ ในปี ๒๕๔๙ เป็นต้นมา ซึ่งเป็นโครงการแรกในประเทศไทย และในเอเชีย ต่อมา วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๙ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเพื่อทรงเปิดหลักสูตรเรียนร่วมวิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาช่างพิมพ์ ปวช. และ ปวส. สำหรับนักเรียนผู้บกพร่องทางการได้ยิน

๒) กองทุนช่วยเหลือการฝึกวิชาชีพสำหรับนักเรียนผู้บกพร่องทางการได้ยินส่วนใหญ่ ได้รับความช่วยเหลือทั้งในเรื่องอุปกรณ์ เครื่องจักร และเครื่องมือต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน จากองค์การระหว่างประเทศ เช่น องค์กร Christoffel-Blinden Mission Germany, Knorr-bremse, Germany and BMZ Federal Ministry of Economic Co- operation and Development of the Federal Republic of Germany.

๓) กองทุนช่วยเหลือหลักสูตร Mechatronics ที่เปิดใหม่ โดยใช้หลักสูตรเยอรมัน ๕ ปี ได้รับความช่วยเหลือในการสร้างหลักสูตร และอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการเรียนการสอนจากกระทรวงความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนาแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (BMZ)

สำหรับแนวทางในการพัฒนาการอาชีวศึกษาเอกชนตามสภาวการณ์เปลี่ยนแปลง นั้นวิทยาลัยเทคโนโลยีดอนบอสโก มีนโยบายสำคัญในการส่งเสริมและจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ แก่เยาวชนที่ยากจนหรือกำพร้าให้มีวิชาชีพติดตัวเพื่อช่วยเหลือตนเองและครอบครัว ส่งเสริมและช่วยเหลือเยาวชน ที่ด้อยโอกาสในการศึกษาวิชาชีพให้มีโอกาสพัฒนาวิชาชีพของตนให้สูงขึ้น เพื่อช่วยเหลือผู้อื่นและสังคมได้ รวมทั้ง การปลูกฝังเยาวชนให้ยึดมั่นในคุณธรรม ประพฤติตนเป็นคนดี รู้จักช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เรียกร้องสิ่งตอบแทน โดยที่วิทยาลัยได้มีเป้าหมายในการพัฒนา การอาชีวศึกษาเอกชนภายใต้สภาวการณ์เปลี่ยนแปลง โดยมีหลักการและแนวทาง ดังนี้

๑) การพัฒนาทักษะวิชาชีพของแผนกต่าง ๆ ของวิทยาลัยเทคโนโลยีดอนบอสโก วิทยาลัยเทคโนโลยีดอนบอสโก กรุงเทพฯ ได้จัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาแบบ ระบบโรงเรียน โรงงาน กล่าวคือ ในปีแรก ผู้เรียนทุกคน ทุกแผนกได้รับการฝึกปฏิบัติในวิชาชีพเบื้องต้นให้ครบถ้วน ปีที่สอง ผู้เรียนแยกแผนกตามที่ได้สมัครไว้ แล้วเข้าสู่ขบวนการผลิต โดยมีครูพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำ การปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด เพราะงานทุกชิ้นที่เกิดขึ้นในโรงงานและในทุกแผนกล้วนเป็นงานลูกค้า ที่ส่งมาให้แต่ละแผนกทำการผลิต ผู้เรียนจึงได้ฝึกปฏิบัติงานจริงเป็นกลุ่มในความดูแลอย่างใกล้ชิดของครู เพื่อให้งานลูกค้าสำเร็จอย่างถูกต้องตามใบสั่งงานของลูกค้า เมื่อลูกค้าได้รับงานพร้อมการชำระเงินแล้ว การประเมินผลงานของผู้เรียนจะเกิดขึ้นตามสภาพงานที่ส่งให้ลูกค้า ปีที่สาม ผู้เรียนจะได้รับงานเพียงลำพังในการผลิตงานของลูกค้า เพื่อเป็นการพิสูจน์ฝีมือที่ได้ประสบความสำเร็จในปีที่สอง

๒) หลักสูตรใหม่ของวิทยาลัยฯ และความร่วมมือกับบริษัททั้งในประเทศและต่างประเทศ วิทยาลัยเทคโนโลยีดอนบอสโก ได้เพิ่มหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมาตรฐานเยอรมัน German-Thai Dual Excellence Vocational Education and Training in Industry and Commerce เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะวิชาชีพกับเครื่องจักรและวิชาการที่ทันสมัยจากสถานประกอบการที่มีคุณภาพ โดยหลักสูตรอาชีวศึกษาที่วิทยาลัยฯ ได้จัดให้มีการเรียนการสอนมี ดังนี้

(๑) สาขาวิชา Automotive Mechatronics กับสถานประกอบการ Mercedes-Benz, BMW Thailand Group, Audi Automotive Company.

(๒) สาขาวิชา Mechanics and Electricity กับสถาบันประกอบการ บริษัท ปทุมธานี บริวเวอรี่ จำกัด (ในเครือบริษัทบุญรอด บริวเวอรี่ จำกัด)

(๓) สาขาวิชาเมคคาทรอนิกส์และหุ่นยนต์กับบริษัทบางกอกเคเบิ้ล และ BFW Vocational Training Institute of the Construction Industry in North-Rhine Westphalia, Germany.

๔) วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์

วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ก่อตั้งโดย บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) โดยซื้อกิจการมาจากโรงเรียนกรุงเทพเทคนิคนนท์ ในปี ๒๕๔๗ ตั้งเป็น บริษัท ศึกษาภิวัฒน์ จำกัด ต่อมาโดยระเบียบของพระราชบัญญัติอาชีวศึกษาเอกชน มีการเปลี่ยนแปลงให้สามารถตั้งเป็นนิติบุคคลได้ จึงเปลี่ยนเป็นโรงเรียนปัญญาภิวัฒน์เทคโนโลยี เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ และเปิดรับนักเรียนใหม่ในภาคเรียนที่ ๑ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๘ เป็นต้นมา ต่อมาในปี ๒๕๕๕ ได้ขอเปลี่ยนแปลงรายการในตราสารจัดตั้งโรงเรียนหมวด ๑ ชื่อประเภทระดับการศึกษา เปลี่ยนชื่อเป็น “วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์” โดยมีเจตนารมณ์ "เพื่อช่วยพัฒนาสังคมและประเทศชาติในด้านการศึกษา" ในระยะแรกของการก่อตั้งมีวิสัยทัศน์ "เป็นสถาบันการศึกษาชั้นนำในการผลิตบุคลากร" ที่เน้นการเรียนรู้ภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับภาคปฏิบัติ เพื่อให้ได้พนักงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพตรงตามความต้องการของภาคธุรกิจในประเทศไทย มุ่งเน้นความรู้ด้านการจัดการธุรกิจค้าปลีก โดยเฉพาะธุรกิจค้าปลีกแบบร้านสะดวกซื้อ ซึ่งเป็นองค์ความรู้ที่โรงเรียนมีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ เนื่องจากการจัดการศึกษาของบริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) ผู้บริหารร้านเซเว่นอีเลฟเว่นในประเทศไทย ที่ดำเนินธุรกิจด้านค้าปลีกร้านเซเว่นอีเลฟเว่นสาขาแรกในประเทศไทยมายาวนานกว่า ๒๐ ปี มีการต่อยอดและพัฒนาความรู้จากการดำเนินธุรกิจค้าปลีกของเซเว่นอีเลฟเว่น ๗-Eleven, Inc. และได้ดำเนินการเปิดรับนักเรียนนักศึกษาใหม่ในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๔๘ เป็นต้นมา โดยจัดการเรียนการสอนในรูปแบบทวิภาคี ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ในการเรียนภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับ การปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการตลอดเวลาของหลักสูตร

จุดเด่นวิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์

๑) จบแล้วมีงานทำ ๑๐๐% : เลือกเรียนที่นี่ไม่ต้องกังวลเรื่องตกงาน เพราะเมื่อเรียนจบจากวิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ ไม่ว่าจะสาขาวิชาใดก็ตาม รับประกันการมีงานทำ ๑๐๐% เนื่องจาก บมจ. ซีพี ออลล์ มีบริษัทในเครือมากกว่า ๑๐ บริษัทที่มีความต้องการบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ทุกปี เฉพาะร้าน เซเว่นอีเลฟเว่นก็มีการขยายตัวกว่า ๕๐๐ สาขา ต่อปี โดยบริษัทจะบรรจุนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์เข้าทำงานทุกคน โดยจะพิจารณาถึงความเหมาะสมของแต่ละบุคคลแต่ละตำแหน่งงานที่มี

๒) มีเบี้ยเลี้ยง ระหว่างเรียนภาคปฏิบัติ : ทุกหลักสูตรที่เปิดสอนที่วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ ได้กำหนดให้มีการฝึกปฏิบัติงานจริง โดยนักเรียนจะได้รับโอกาสในการฝึกปฏิบัติจริงในสถานประกอบการ ที่ทางวิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ และ บมจ. ซีพี ออลล์ กำหนด นักเรียนทุกคนจะได้รับเบี้ยเลี้ยงในการฝึกปฏิบัติงานจากทางบริษัท ตามความเหมาะสม เป็นการแบ่งเบาภาระจากผู้ปกครองและฝึกให้นักเรียนได้เห็นคุณค่าของการทำงาน

๓) เรียนจากประสบการณ์จริง : การเรียนรู้ด้วยการทำงานจริงเป็นหัวใจหลักของการเรียนที่นี่ ทุกหลักสูตรที่เปิดสอนในวิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ ได้กำหนดให้มีการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการจริง โดยนักเรียนจะได้รับการฝึกปฏิบัติงานจริงจากสถานประกอบการที่วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ และ บมจ. ซีพี ออลล์ กำหนด ซึ่งจะทำให้ นักเรียนเข้าใจในการประยุกต์ภาคทฤษฎีลงสู่ภาคปฏิบัติได้จริง นอกจากนี้ ยังมีวิทยากรซึ่งเป็นผู้บริหารจาก บมจ. ซีพี ออลล์ ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ในการทำงานแก่นักเรียนตลอดหลักสูตรในลักษณะระบบพี่เลี้ยง เพื่อให้ นักเรียนพร้อมที่จะทำงานได้ทันที หลังสำเร็จการศึกษา

๔) ทุนการศึกษาตลอดหลักสูตร (เฉพาะสาขาธุรกิจค้าปลีก) : นักเรียนจะได้รับทุนการศึกษาจาก บมจ. ซีพี ออลล์ ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ เมื่อสำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ แล้วทำงานกับ บมจ. ซีพี ออลล์ ๑ ปี โดยรับเงินเดือนและได้รับสิทธิในการพิจารณาผลงานตามมาตรฐานของบริษัท และยังได้รับสิทธิในการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี – และปริญญาโทต่อที่สถาบันเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์

นอกจากนี้ วิทยาลัยฯ ยังมีการจัดทำแผนในการพัฒนาเจตคติของนักเรียนนักศึกษา เพื่อสร้างและปลูกฝังทัศนคติในงานที่ต้องไปปฏิบัติจริงให้เกิดการรักงาน มีจิตบริการ โดยมีกิจกรรมเสริมสร้างจิตใจเพื่องานบริการ รวมทั้งการเล่นหมากล้อม เพื่อฝึกสมาธิและการวางแผนกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่สามารถนำมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้

หลักสูตรการเรียนการสอน

หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

- สาขางานธุรกิจค้าปลีก
- สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง
- สาขาแมคคาทรอนิกส์และหุ่นยนต์

หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

- บริหารธุรกิจ สาขางานธุรกิจค้าปลีก ร้านสะดวกซื้อ

นอกจากนี้ วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ ยังมีแนวคิดในการเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนในสาขาวิชาช่างซ่อมนาฬิกา และสาขาวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอีกมากมายหลายสาขา ซึ่งอยู่ระหว่างการประสานงานในเรื่องของการออกแบบและจัดทำหลักสูตร รูปแบบการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการจัดทำความร่วมมือในการจัดการศึกษากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

ระบบการเรียนการสอน : การเรียนการสอนในวิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ เป็นการเรียนการสอนที่อยู่ในรูปแบบการสลับเรียน หรือ Block Course ภายใน ๑ ปีการศึกษา แบ่งเป็น ๒ เทอม แต่ละเทอมมีระยะเวลาเรียน ๖ เดือน แบ่งการเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ

กลุ่ม A เรียนภาคทฤษฎี ใช้เวลาเรียน ๓ เดือน โดยเรียนที่วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ และสำหรับศูนย์การเรียนปัญญาภิวัฒน์ หรือวิทยาลัยเครือข่ายอาชีวศึกษาเอกชน

มีการเรียนโดยเรียนระบบ"การเรียนการสอนทางไกลแบบ ๒ ทาง (๒ Ways Video Conference)" มีอาจารย์สอนจากส่วนกลางผ่านระบบ Video Conference ไปยังศูนย์การเรียนปัญญาภิวัฒน์ หรือ วิทยาลัยเครือข่ายอาชีวศึกษาเอกชน

กลุ่ม B เรียนภาคปฏิบัติ ใช้เวลาเรียน ๓ เดือน โดยผู้เรียนจะต้องเรียนภาคปฏิบัติ ณ ร้านสะดวกซื้อ เซเว่นอีเลฟเว่น ที่ผู้เรียนได้เลือกไว้เป็นระบบการเรียนแบบปฏิบัติงานจริง(มีรายได้จากการฝึกปฏิบัติงาน) เมื่อครบ ๓ เดือน ทั้งสองกลุ่มจะสลับการเรียน

การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาของวิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์นั้น กระบวนการรับนักเรียนนักศึกษา จะดำเนินการตามความต้องการ (Demand) เป็นหลัก เพื่อผลิตบุคลากรออกมาให้มีสมรรถนะและมีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ โดยเฉพาะในสาขาการค้าปลีก ซึ่งมีความจำเป็นต่อการขับเคลื่อนธุรกิจของกลุ่มซีพีอย่างมาก จำนวนนักเรียนนักศึกษาทั่วทุกภาคของประเทศไม่เกิน ๒,๖๐๐ คน ในส่วนนี้จะรับนักเรียนนักศึกษาเพียง ๒,๕๐๐ คน เท่านั้น ส่วนจำนวนที่เหลือจะเป็นนักศึกษาที่ตกค้างในระบบการศึกษา ในการรับนักเรียนนักศึกษาจะมีการให้ข้อมูลเพื่อให้ผู้เรียนได้มีทางเลือกว่าประสงค์จะเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้ต่อหรือไม่ อย่่างไร มีการชี้แจงในเรื่องของข้อดี และข้อเสียของการศึกษาที่อาจจะเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้เรียน โดยจะให้ข้อมูลในส่วนของเรียนการสอนที่จะต้องมีการฝึกปฏิบัติงานไปพร้อมกับการเรียนการสอนแบบทวิภาคี ในลักษณะการเรียนแบบ Block Course โดยที่ภายใน ๑ ปีการศึกษา จะแบ่งออกเป็น ๒ เทอม แต่ละเทอมมีระยะเวลาเรียน ๖ เดือน แบ่งการเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ **กลุ่ม A** เรียนภาคทฤษฎี ใช้เวลาเรียน ๓ เดือน โดยเรียนที่วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ และ **กลุ่ม B** เรียนภาคปฏิบัติ ที่ต้องใช้เวลาเรียน ๓ เดือน โดยจะเรียนภาคปฏิบัติ ณ ร้านสะดวกซื้อ เซเว่นอีเลฟเว่น ในสาขาต่าง ๆ ใกล้เคียงบ้านของนักเรียนนักศึกษา โดยที่การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาแห่งนี้จะไม่มีวันหยุด เพื่อให้ นักเรียนนักศึกษาได้เรียนรู้ตามคาบวิชาและจำนวนชั่วโมงที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และในการเรียนภาคปฏิบัติ ที่ต้องใช้เวลาเรียน ๓ เดือนนั้น นักเรียนนักศึกษาจะได้ค่าตอบแทนระหว่างเรียน และระหว่างการฝึกงาน ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เดือนละ ๖,๐๐๐ บาท เป็นอย่างน้อย ยังไม่รวมการปฏิบัติงานนอกเวลา (Over Time) ซึ่งผู้เรียนบางคนได้ค่าตอบแทนกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท ในส่วนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จะได้รับค่าตอบแทนในขณะที่มีการฝึกปฏิบัติงานจริงมากกว่านี้ นักเรียนนักศึกษาทุกคนเมื่อเข้าสู่การศึกษาในชั้นปีที่ ๓ (ปวช. ๓) จะต้องมี การจัดทำโครงการที่เป็นการสร้างและพัฒนานวัตกรรมต่าง ๆ ที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อธุรกิจที่กำลังดำเนินอยู่ ซึ่งแต่ละปีก็มีนวัตกรรมใหม่ ๆ ขึ้นมามากมาย และสามารถนำไปปรับใช้ได้จริง แต่ประเด็นสำคัญของนักเรียนนักศึกษา คือ นักเรียนนักศึกษาที่เข้ามาเรียนส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่ม ประชาชนระดับกลางถึงระดับล่าง บางคนเป็นกลุ่มที่พ้นโทษออกมาจากสถานพินิจต่าง ๆ ซึ่งวิทยาลัยฯ ก็ต้องการให้โอกาสกับกลุ่มคนทุกชั้น ทุกวัย ได้มีโอกาสในการเข้าถึงอาชีพ มีอาชีพ มีรายได้ที่มั่นคง อย่างเท่าเทียมกัน และไม่สร้างปัญหาให้กับครอบครัว สังคมและประเทศชาติในระยะยาวได้ ในส่วนนี้ ผู้ปกครองบางคนเห็นว่าเป็นการเรียนในวิทยาลัยฯ แห่งนี้ ที่ไม่มีวันพักผ่อน และต้องทำงานไปพร้อมกับการเรียนด้วยนั้น เป็นการเรียนที่หนักและเกรงกลัวว่าบุตรหลานจะเหนื่อยล้าจากการเรียนในระบบดังกล่าว จึงไม่ส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อเป็นจำนวนหนึ่งเช่นกัน

วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ ถือได้ว่าเป็นองค์กรต้นน้ำในการผลิตคนสู่ระบบการทำงานของบริษัท ซีพี ออลล์ โดยเฉพาะในส่วนของการค้าปลีก องค์กรจะมีความยั่งยืนได้

บุคลากรจะต้องมีความรู้ความสามารถ และมีทักษะที่สำคัญ บริษัท ซีพี ออลล์ ได้วางแผนในการผลิตกำลังคนไว้ล่วงหน้า ๓๐ ปี และเห็นว่าระบบการจัดการศึกษาแบบทวิภาคีนี้จะเป็นกลไกสำคัญในการผลิตนักเรียนนักศึกษาสู่การมีงานทำอย่างแท้จริง ในการจัดการศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ มีระบบ Student Care เพื่อรับเรื่องร้องเรียนจากผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ และนำปัญหาที่เกิดขึ้นเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์และหาแนวทางแก้ไขอยู่ตลอดเวลา และมีระบบการติดตามนักเรียนนักศึกษา โดยครูที่รับผิดชอบจะมีการลงพื้นที่ไปเยี่ยมเยียนผู้ปกครอง เพื่อติดตามความเป็นอยู่และการใช้ชีวิตของนักเรียนนักศึกษาทุกคนอย่างต่อเนื่อง ภายใต้หลักในการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ว่า “ผู้เรียน ผู้สอน และบุคลากรต้องเดินหน้าไปด้วยกัน” โดยที่วิทยาลัยฯ มีระบบในการประเมินนักเรียนนักศึกษาที่เป็นรายไตรมาส (๓ เดือน ประเมิน ๑ ครั้ง) โดยใช้ Model และรูปแบบในการประเมินของมหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งการประเมินดังกล่าวสามารถตอบโจทย์การจัดการเรียนการสอนของทั้งครูผู้สอนและผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

ในการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนนักศึกษานั้น จะมีการปลูกฝังแนวคิดในการดำเนินธุรกิจให้กับนักเรียนนักศึกษาด้วย โดยนักเรียนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาออกไป สามารถนำหลักการที่ได้จากการศึกษาไปบริหารจัดการและใช้ในการประกอบอาชีพ หรือเป็นเจ้าของอาชีพได้ทันที โดยโครงสร้างในการประกอบธุรกิจนั้น วิทยาลัยฯ จะมีการอบรมให้นักเรียนนักศึกษา ๓ เดือน ในส่วนนี้สถาบันทางการเงินจะมีความร่วมมือกับวิทยาลัยฯ ในการให้สิทธิ กับนักเรียนนักศึกษาที่ต้องการเข้าสู่อุปกรณ์ประกอบอาชีพและการเป็นเจ้าของธุรกิจค้าปลีกขนาดเล็กได้

ในส่วนของ การสรรหาครูนั้น วิทยาลัยฯ จะใช้แนวทางการรับสมัครครูทั่ว ๆ ไป เหมือนสถานศึกษาอาชีวศึกษาอื่น ๆ ครูทุกคนที่จะเข้ามาจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ จะต้องมิใช่ประกอบวิชาชีพครู โดยในการคัดเลือกและสรรหาครูนั้นจะมีการทดสอบการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาที่ถนัด มีการสัมภาษณ์ครู ๕ ระดับ เพื่อให้ได้ครูที่มีความรู้ความสามารถและมีความเป็นครูจริง ในอันที่จะสามารถจัดการศึกษาได้ตามแนวทางและวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาของเครือ ซีพี ออลล์ โดยมีการแทรกในส่วนของการทำธุรกิจเข้าไป เพื่อให้ครูได้บูรณาการจัดการเรียนการสอนเพื่อไปถึงวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษามากที่สุด ในส่วนของอัตราค่าตอบแทนครูนั้น ในส่วนของครูที่ได้รับการบรรจุใหม่จะมีเงินเดือนจำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท และค่าใบประกอบวิชาชีพครู ๑,๕๐๐ บาท ครูทุกคนจะได้รับการดูแลสวัสดิการจากบริษัทในเครือ ซีพี ออลล์ ไม่มีโบนัส แต่จะมีการปรับอัตราเงินเดือนอยู่ตลอดเวลา โดยอิงระดับการปรับอัตราเงินเดือนจากกรอบในหน่วยงานรัฐและเอกชนพร้อมกันไป เพื่อใช้มาตรการในการปรับอัตราเงินเดือนที่เหมาะสม ในส่วนของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์แล้วนั้น จะมีอัตราเงินเดือนและค่าตอบแทนต่าง ๆ ที่แตกต่างไปจากครูบรรจุใหม่ เนื่องจากกลุ่มครูที่มีประสบการณ์นี้จะผ่านการปฏิบัติงานมานานพอสมควร จึงจะมีอัตราค่าตอบแทนที่แตกต่างออกไป อีกทั้งยังมีระบบการประเมิน Competency ครู เพื่อวัดความรู้ความสามารถและวัดความพร้อมในการจัดการศึกษาของครูทุกปี เพื่อให้สอดคล้องตามนโยบายของบริษัทในเครือ ซีพี ออลล์ และที่สำคัญครูของวิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ ไม่มีวันหยุดงาน และมีการดูแลของคนที่จะมาเป็นครูด้วย ว่ามีลักษณะในการนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายหรือไม่ นอกจากนี้ ครูยังต้องนำหลักการเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ สำหรับบูรณาการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนนักศึกษาเป็นผู้มีแนวคิดในการทำธุรกิจและวางพื้นฐานสำคัญในการสร้างความแข็งแกร่งให้นักเรียนนักศึกษาออกไปทำธุรกิจได้หลังสำเร็จการศึกษา ครูของวิทยาลัยฯ ส่วนใหญ่มีคุณวุฒิ

การศึกษาระดับปริญญาโท ซึ่งบางครั้งคุณสมบัติก็เกินความต้องการของวิทยาลัยฯ และมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนมามากพอสมควร ครูที่จะทำการสอนได้จะต้องผ่านการอบรมความรู้ในเรื่องการดำเนินธุรกิจ อบรมหลักสูตรความเป็นครู เรียนรู้วัฒนธรรมองค์กร และมีการอบรมธรรมะ ๔ คื่น ๕ วัน เพื่อ Recharge ตัวเองอีกด้วย ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ดีที่สามารถสร้างความเข้มแข็งให้ครู ผู้เรียน และองค์กรสามารถเดินหน้าไปด้วยกันอย่างสมบูรณ์

วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ มีเป้าหมายสำคัญในการผลิตคนสู่สังคม เพื่อสร้างอาชีพและสร้างราย และสร้างความมั่นคงในชีวิตได้ให้กับผู้เรียน นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ไปแล้ว สามารถประกอบอาชีพกับบริษัทในเครือ ซีพี ออล และสามารถประกอบอาชีพหรือเป็นผู้ประกอบการเองได้ทันที และหากนักเรียนนักศึกษาที่สนใจเข้าศึกษาต่อเพื่อเพิ่มความรู้ความสามารถและทักษะเพื่อการประกอบอาชีพที่หลากหลายขึ้น สามารถเข้าศึกษาต่อได้ที่สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ (พีไอเอ็ม) ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ในสาขาต่าง ๆ มากมาย

๕) วิทยาลัยเทคโนโลยีพังโคนพัฒนศึกษา

วิทยาลัยเทคโนโลยีพังโคนพัฒนศึกษา อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนต้นแบบทวิภาคี โรงเรียน โรงงาน (Excellence model school) ที่จัดการศึกษาทางด้านอาชีวศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ในแผนกและสาขาวิชาต่าง ๆ ดังนี้

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตร ๓ ปี

- แผนกวิชาพาณิชยกรรม**
- สาขาวิชาการบัญชี
 - สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ
 - สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
 - สาขาวิชาการโรงแรม

- แผนกวิชาช่างอุตสาหกรรม**
- สาขาวิชาช่างยนต์
 - สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง
 - สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตร ๒ ปี

- แผนกวิชาพาณิชยกรรม**
- สาขาวิชาการบัญชี
 - สาขาวิชาภาษาต่างประเทศธุรกิจ
 - สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
 - สาขางานร้านอาหารและภัตตาคาร (CP-ALL)
 - สาขาการจัดการร้านค้าปลีก (CP-ALL)

- แผนกวิชาช่างอุตสาหกรรม**
- สาขาวิชาเทคนิคเครื่องกล
 - สาขาวิชาช่างไฟฟ้า
 - สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์

โดยผู้ที่สำเร็จการศึกษาในวิทยาลัยเทคโนโลยีพังโคนพัฒนศึกษาในทุกสาขาวิชา จะมีมาตรฐานวิชาชีพ ผ่านการทดสอบและได้รับการรับรองมาตรฐานวิชาชีพจากสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ เฉพาะสาขาวิชา และมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ

สำหรับสภาพปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑) ด้านนโยบายการจัดการศึกษา จากการรวบรวมการบริหารสถานศึกษา ประเภทอาชีวศึกษาเอกชนกับรัฐบาลการบริหารเชิงนโยบายยังขาดเอกภาพและความชัดเจน ในเชิงนโยบายและการปฏิบัติงานระเบียบ/งบประมาณการบริหารทรัพยากร ฯลฯ โดยข้อเสนอแนะ และแนวทางในการแก้ไขปัญหานั้น สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรกำหนดนโยบาย เชิงยุทธศาสตร์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาให้เป็นเอกภาพทั้งเชิงคุณภาพและการจัดการศึกษา อาชีวศึกษาภาครัฐและเอกชนในกรอบแผนงานพัฒนาเป็นไปในกรอบแนวทางปฏิบัติ/การสนับสนุน เดียวกัน โดยปรับปรุงพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและการกำหนดนโยบายเชิงคุณภาพเพื่อยกระดับ คุณภาพด้านการบริหารศึกษาของสำนักงานการอาชีวศึกษาเชิงรูปธรรม โดดเด่น สร้างภาพลักษณ์/ อัตลักษณ์ ในการบริหารจัดการอาชีวศึกษาภาครัฐและเอกชน สู่มาตรฐานเดียวกัน สร้างความเชื่อมั่น (Re-Branding One Archeeva One Quality)

๒) การบริหารทรัพยากร จากการรวบรวมการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา ภาครัฐบาลและเอกชน ด้วยขนาดและจำนวนสถานศึกษาที่แตกต่างกันเรื่องคุณภาพการจัดการศึกษา มีพื้นฐานระดับที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ มีผลกระทบกับการบริหารเชิงคุณภาพ/ความเชื่อมั่น ของ Stake Holder ทั้งในระดับพื้นที่/ภาคอุตสาหกรรมทั้งในปัจจุบันและรองรับการเตรียมกำลังคน ตามแผน/ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ โดยข้อเสนอแนะและแนวทางในการแก้ไขปัญหานั้น สำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรปรับยุทธศาสตร์การพัฒนา/ยกระดับคุณภาพทั้งระบบการศึกษา ภาครัฐและเอกชน โดยการพัฒนาคุณภาพเป็น Quality Zone เป็นระดับจังหวัด โดยการกำหนด เป็นนโยบาย Excellent Province Archeeva Module โดยจัดทำแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาเป็น แผนแม่บท Cole Standard โดย (๑) พัฒนาหลักสูตรการสอบวัดผลประเมินผลโดยใช้สอบภาคปฏิบัติ/ ทฤษฎี จากส่วนกลาง (ภายในจังหวัด) (๒) การยกระดับพัฒนาบุคลากรครูผู้สอนโดยการกำหนดแผนงาน กิจกรรมการอบรม/พัฒนาทักษะความรู้ของครูภายในแต่ละจังหวัด โดยการคัดเลือกสถานศึกษาต้นแบบ แต่ละสาขาวิชาเป็นศูนย์ฝึกอบรม/ยกระดับวิชาชีพ (๓) การทดสอบทักษะความรู้ของครูบุคลากร ทางการศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติอย่างน้อยปีการศึกษาละ ๑ ครั้ง เพื่อประเมินผลการพัฒนาทักษะ ความรู้และใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินคุณภาพการพัฒนาตนเองของบุคลากรครู/เจ้าหน้าที่ ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ภาครัฐบาลและเอกชน และพิจารณาผลงาน เป็นเกณฑ์มาตรฐานเดียวกัน ทั้งประเทศ การส่งเสริมการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพสู่มาตรฐานสากล เพื่อรับรองและสร้างความเชื่อมั่น ด้านคุณภาพและอัตลักษณ์/ภาพลักษณ์ของนักศึกษาโดยการส่งเสริมการเปิดศูนย์ทดสอบมาตรฐาน ฝีมือแรงงานแห่งชาติในสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อย สาขาวิชาละ ๑ มาตรฐานฝีมือ เพื่อยกระดับ คุณภาพและรับรองทักษะฝีมือ และสมรรถนะวิชาชีพของนักศึกษาสู่มาตรฐานสากล ภายใต้หลักการ “รู้จริง - ทำได้จริง - มีคุณภาพจริง”

๓) เพิ่มวงเงินอุดหนุนรายหัวให้กับสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน เนื่องจากการจัด การเรียนการสอนอาชีวศึกษา จำเป็นต้องใช้งบประมาณในการจัดซื้อวัสดุและอุปกรณ์ในการจัดการเรียน การสอนให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ดังนั้น จึงมีค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุและ อุปกรณ์ต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัยและเพื่อให้การบริหารจัดการต่าง ๆ คล่องตัวมากขึ้น

๔) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรประสานความร่วมมือไปยังสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อประสานข้อมูลกับสถานศึกษาในพื้นที่ เพื่อกำหนดจำนวน

การรับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ที่ชัดเจน เพื่อให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งรัฐและเอกชนจะได้วางแผนการรับผู้เรียนได้สอดคล้องตามศักยภาพ และจะได้จัดหาครูผู้สอนได้เพียงพอกับการจัดการศึกษา โดยเน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ

๕) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนสามารถบริหารจัดการได้อย่างคล่องตัว

๖) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรจัดทำกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีให้ชัดเจน เพื่อให้สถานประกอบการที่ร่วมจัดการศึกษาได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี และได้รับการเชิดชูเกียรติตามความเหมาะสมที่ได้เข้าร่วมจัดการศึกษากับสถานศึกษาอาชีวศึกษา

๗) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรผ่อนปรนเงื่อนไขในการจัดการศึกษาในเรื่องของวัสดุและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ต้องใช้ในการจัดการศึกษาจากเดิมต้องจัดหาให้ครบทั้ง ๓ ปี เป็นการจัดหาปีต่อปีแทน เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายให้กับสถานศึกษา

๘) การดำเนินการสอบบรรจุครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐ ซึ่งมีครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนเข้าสอบเป็นจำนวนมาก และมีครูจำนวนหนึ่งผ่านการสอบและได้รับการบรรจุเป็นครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐ ทำให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนขาดครู ดังนั้น การสอบบรรจุครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐดังกล่าวจึงควรดำเนินการให้แล้วเสร็จในช่วงปิดภาคเรียน เพื่อให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สามารถจัดหาหรือรับสมัครครูผู้สอนทดแทนได้ทันก่อนที่จะเปิดภาคเรียน ซึ่งจะไม่ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน

๖) วิทยาลัยเทคโนโลยีการโรงแรมและการท่องเที่ยวไทย

โดยที่วิทยาลัยเทคโนโลยีการโรงแรมและการท่องเที่ยวไทย ได้รับอนุญาตจัดตั้งเปิดทำการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว สาขาวิชาการโรงแรมและสาขาวิชาการท่องเที่ยว โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือ เป็นวิทยาลัยเฉพาะทางที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความชำนาญและเชี่ยวชาญด้านการโรงแรมและการท่องเที่ยว เน้นการฝึกผู้เรียนให้มีความพร้อมต่อปฏิบัติงานจริง จัดการเรียนการสอนทั้งภาคปกติและระบบทวิภาคีโดยอาศัยความร่วมมือกับสถานประกอบการชั้นนำทั้งในระดับจังหวัดและระดับประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนากำลังคนด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทย

วิทยาลัยฯ มีวิสัยทัศน์ที่จะผลิตนักศึกษาให้เป็นผู้มีบุคลิกแห่งการเรียนรู้ มีความมั่นใจในตนเอง สามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ดี มีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญาโดยมุ่งเน้นกระบวนการเรียนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้นักเรียนได้รู้ ใฝ่เรียนอย่างมีความสุข รู้เท่าทันเทคโนโลยี และวิทยาการใหม่ ๆ มีทักษะพื้นฐานทางวิชาชีพ นำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้ เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสามารถแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันด้วยตนเองได้ โดยอาศัยบรรยากาศแห่งความรักความเข้าใจและความอบอุ่น เพื่อเป็นพื้นฐานที่ดี ต่อการเรียนในระดับที่สูงขึ้นไป และสามารถเป็นผู้ร่วมพัฒนาสังคมให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไปได้

วิทยาลัยเทคโนโลยีการโรงแรมและการท่องเที่ยวไทย เน้นการจัดการศึกษาเฉพาะทางเพื่อให้ผู้เรียนได้มีองค์ความรู้เฉพาะด้าน และเป็นสถานศึกษาแห่งเดียวในจังหวัดที่มีการจัดการศึกษาสาขาวิชาการท่องเที่ยว โดยเป้าหมายให้ผู้เรียนในสาขาวิชาการโรงแรมและสาขาวิชาการท่องเที่ยว ได้เข้าสู่การมีงานทำตามความต้องการของภาคแรงงาน ทั้งการประกอบอาชีพเป็นแอร์โฮสเตส

สจ๊วต มัคคุเทศก์ เจ้าของกิจการหรือเจ้าของบริษัทนำเที่ยว เจ้าของกิจการโรงแรม ผู้จัดการโรงแรม เชฟ เจ้าของกิจการร้านอาหาร เป็นต้น ที่ผ่านมหาวิทยาลัยฯ ได้มีการนำนักศึกษาไปศึกษาดูงานทั้งในพื้นที่ใกล้เคียง (ในจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียง) รวมทั้งศึกษาดูงานต่างประเทศ เพื่อสร้างองค์ความรู้และทักษะต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้เข้าใจบริบทการทำงานมากขึ้น

สำหรับสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอน โดยสรุปเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑) ผู้ปกครองยังไม่เข้าใจบริบทการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา โดยเฉพาะสาขาวิชาการโรงแรม ทั้งที่สาขาวิชาการโรงแรมเป็นสาขาที่นำผู้เรียนไปสู่การมีงานทำได้ทันทีหลังจบการศึกษา การสร้างความรู้และความเข้าใจให้กับผู้ปกครองก็ดำเนินการได้ค่อนข้างยาก

๒) ผู้เรียนในพื้นที่ยังให้ความสนใจในสาขาวิชาดังกล่าวน้อย โดยเฉพาะสาขาการท่องเที่ยว ซึ่งต้องหาแนวทางการประชาสัมพันธ์ในวงกว้างให้เห็นถึงข้อดีที่เกิดขึ้นในการเรียนสาขาวิชาดังกล่าว ส่วนสาขาวิชาการโรงแรมนั้น เนื่องจากสาขาวิชาดังกล่าวมีการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐด้วย ผู้เรียนส่วนใหญ่จึงมุ่งเข้าเรียนที่สถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในปริมาณที่มากกว่าสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

๓) อุปสรรคของการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก คือ การได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลที่กำหนดให้เป็นรายหัวของนักเรียน ซึ่งงบประมาณที่ได้รับมีน้อยกว่าภารกิจที่ดำเนินการ จึงควรให้การสนับสนุน ในรูปแบบอื่น ๆ ด้วย

๔) สถานประกอบการ ประเภทโรงแรม และ กิจการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ในจังหวัดสกลนคร มีไม่มากนัก เนื่องจากไม่ใช่เป็นเมืองท่องเที่ยว จึงจำเป็นต้องส่งนักศึกษาออกไปฝึกงานในจังหวัดอื่น ๆ ทำให้มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

๕) ระบบทวิภาคี ที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนนั้น นับว่าเป็นส่วนที่ดีในการให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ ในการทำงานจริง แต่กฎ ระเบียบ บางเรื่อง ควรมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

๗) วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวันดี

วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวันดี ชื่อเดิม โรงเรียนศรีวันดี ก่อตั้งขึ้น เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๖ โดยอาจารย์วันดี ณ สงขลา เป็นสถาบันแห่งแรกที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ ให้เปิดสอนวิชาคหกรรมศาสตร์แบบครบวงจร โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะเป็นส่วนหนึ่งในการผลักดันวิชาชีพด้านอาหารและคหกรรมศาสตร์ให้เป็นที่แพร่หลาย เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำความรู้ที่ได้รับ ไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้จริง และเพื่อเป็นการสืบสานวัฒนธรรมอาหารไทยให้คงอยู่อย่างถูกต้องเป็นระเบียบแบบแผน ทั้งนี้ ยังได้รับความไว้วางใจจากภาครัฐ ให้จัดฝึกอบรมการทำอาหารไทยอย่างถูกต้องในโครงการ “ครัวไทยสู่ครัวโลก” สำหรับผู้ที่สนใจประกอบธุรกิจอาหารทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ นอกจากนี้ ยังได้รับอนุญาตจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงานสังกัดกระทรวงแรงงานในการเปิด “สถานทดสอบฝีมือศรีวันดี” เพื่อเป็นใบเบิกทางสำหรับผู้ที่ต้องการเดินทางไปทำงานที่เกี่ยวข้องกับร้านอาหารในต่างประเทศ โดยผู้ที่ผ่านการทดสอบ จะได้รับใบประกาศนียบัตรนียบัตร จากกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สังกัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม (ภาษาอังกฤษ) เพื่อใช้รับรองการทำงานทั้งในและต่างประเทศ ต่อมาได้เปิดเป็นวิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวันดีเป็นสถาบันที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ ให้เปิดหลักสูตรการเรียนการสอนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในสาขาอาหารและโภชนาการจำนวน ๒ สายงาน ประกอบด้วยสายงานอาหารและ

โภชนาการและสายงานธุรกิจอาหาร เพื่อผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพให้กับธุรกิจอาหาร อาทิ เชฟ นักโภชนาการ นักพัฒนาชุมชน ผู้ประกอบกิจการด้านอาหารส่งออก ผู้จัดการ Catering service เจ้าของบริษัท Event ผู้จัดการรายการอาหารทางโทรทัศน์ นักจัดตกแต่งอาหาร Food stylist ฯลฯ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียน มีความรู้และทักษะ สามารถนำไปประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการการศึกษา ประกอบด้วย การเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในห้องปฏิบัติการที่ทันสมัย พร้อมด้วยอุปกรณ์การเรียนที่ครบครันและออกฝึกประสบการณ์จริงในสถานประกอบการชั้นนำ เช่น โรงแรม สายการบิน ศูนย์แสดงสินค้า บริษัท Organized สถาบันการศึกษา โรงพยาบาล ฯลฯ มีกระบวนการจัดการเรียนการสอน ภายใต้วงวัลล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนา พร้อมด้วยอุปกรณ์ที่ทันสมัย ครบครัน เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดทักษะ และประสบการณ์จริงจากการเรียนรู้ประสบการณ์การทำงานระหว่างเรียนและการจัดหาสถานที่สำหรับฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งประเด็นดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญที่ทางวิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวันดีได้เตรียมไว้ให้เพื่อการเรียนรู้พร้อมกับการที่ประเทศไทยจะได้เข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ อย่างสมบูรณ์ ซึ่งอาหารไทยจะได้มุ่งสู่ครัวโลกอย่างแท้จริง

วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวันดี มีการจัดการเรียนการสอนทั้งในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ และระดับปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการโรงแรม และ Higher National Diploma Hospitality Management Level ๔ and Level ๕ Pearson BTEC, United Kingdom โดยความร่วมมือระหว่าง มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต (DPU) และวิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวันดี

การศึกษา Higher National Diploma, Hospitality Management Level ๔-๕ Pearson BTEC, UK มีการเรียนต่อเนื่อง (๑ วัน/สัปดาห์ พร้อมกับการทำงานประจำระหว่างเรียน) โดยผู้เรียนต้องจบประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือเรียน DUAL Degree เน้นการเป็นผู้ประกอบการ และการประกอบอาหารระดับสากล โดยที่วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวันดีจะใช้ระบบ Internship Program ส่งฝึกทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเป็นลักษณะของการทำงานจริงระหว่างเรียนในรูปแบบ Cooperative การเรียนการสอนเป็นแบบ Block Course เรียนและประเมินผลครั้งละรายวิชา ผ่านการประเมินผลแล้วเรียนในรายวิชาต่อไปอย่างต่อเนื่อง ไม่มีช่วงเวลาปิดภาคเรียน และไม่ใช้แนวทางการจัดการศึกษาของระบบทวิภาคี

สำหรับปัญหา/อุปสรรคในการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวันดี ประสบปัญหาการเพิ่มสาขาวิชาที่ไม่สามารถดำเนินการได้โดยวิทยาลัยฯ แต่จะต้องดำเนินการผ่านสถานศึกษา อาชีวศึกษาของรัฐภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงจะนำไปพิจารณาเพิ่มสาขาวิชาได้ นอกจากนี้ วิทยาลัยฯ ยังไม่สามารถเปิดหลักสูตรระยะสั้น และหลักสูตรปริญญาตรีได้ การจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่จึงต้องทำความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา จากต่างประเทศเป็นหลัก

๘) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ทั้ง ๕ แห่ง ประกอบด้วย ๑) วิทยาลัยเทคโนโลยีกรุงธนเชียงราย ไทย-เยอรมัน ๒) วิทยาลัยอาชีวศึกษาพาณิชย์เชียงราย ๓) วิทยาลัยอาชีวศึกษาแม่สาย ๔) วิทยาลัยเทคโนโลยี ไทย-เอเชีย และ ๕) วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจ ทวี เอสซี อินเตอร์เนชั่นแนล ได้นำเสนอสถานการณ์ สภาพปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในประเด็นต่าง ๆ โดยสรุป ดังนี้

๘.๑) ด้านงบประมาณ และสวัสดิการ

๘.๑.๑) ขาดแคลนงบประมาณ - สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา ประเภท เอกชน ควรได้รับการสนับสนุน งบประมาณ ในประเภทสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยให้เพียงพอ เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาด้านการเรียนการสอน

๘.๑.๒) ขาดการสนับสนุน และพัฒนาสวัสดิการครูเอกชน

- ค่ารักษาพยาบาล การเข้ารับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลของรัฐฯ ควรให้มีระบบจ่ายตรงโดยไม่ต้องสำรองจ่าย

- สวัสดิการการรักษาพยาบาล ควรครอบคลุม พ่อแม่ ภรรยา และบุตร ด้วย

- การอุดหนุนงบประมาณการพัฒนาครูเอกชน รัฐควรจัดให้มีการอุดหนุน ร้อยเปอร์เซ็นต์ เหมือนครูอาชีวศึกษาของรัฐ

- การเบิกค่าเล่าเรียนบุตร ควรสอดคล้องกับความเป็นจริงและสถานการณ์ปัจจุบันที่โรงเรียนในทุกระดับการศึกษามักมีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายที่นอกเหนือจากค่าบำรุงการศึกษาจากที่ต้นสังกัดได้กำหนดไว้

- การปรับขึ้นเงินเดือนครูเอกชน ควรสอดคล้องกับการปรับเงินเดือนของครูในสถานศึกษาภาครัฐ

- การจัดสรรงบประมาณเงินเกษียณอายุให้แก่ครูเอกชน

- การเปิดโอกาสให้ครูเอกชนสามารถเข้าสู่ระบบประกันสังคม

๘.๑.๓) การพัฒนาระบบวิทยฐานะให้แก่ครูเอกชน ในระดับชำนาญการ ระดับชำนาญการพิเศษ ระดับเชี่ยวชาญ และระดับเชี่ยวชาญพิเศษ เพื่อเป็นการส่งเสริม และพัฒนาครูเอกชนให้มองเห็นโอกาสความมั่นคงในการพัฒนาในสายอาชีพและรายได้ของตน และเพื่อไม่ให้ครูเอกชน ลาออกไปประกอบอาชีพอื่นที่มีรายได้และความมั่นคงที่ดีกว่า

๘.๒) ด้านหลักสูตร

๘.๒.๑) การจัดทำหลักสูตรระดับอาชีวศึกษา ควรมีการทบทวนเนื้อหา ความซ้ำซ้อนในรายวิชาต่าง ๆ ของแต่ละสาขางาน

๘.๒.๒) ค่านิยมของสังคมไทยที่นิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย เพราะมีความเชื่อว่าการเรียนอาชีวศึกษา ไม่สามารถรับประกันการได้งานที่ดีได้ และมีรายได้น้อยกว่า

๘.๒.๓) สถานศึกษาเอกชน ได้รับความร่วมมือ หรือหาแนวทางความร่วมมือ ในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ร่วมกับสถานประกอบการได้ยาก โดยเฉพาะสถานศึกษาที่อยู่ในต่างจังหวัด และพื้นที่ที่ไม่ใช่พื้นที่เศรษฐกิจหรืออุตสาหกรรม

๘.๒.๔) ระบบทวิศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ที่มีการจัดการศึกษาร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย การจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา การเทียบโอนผลการเรียนเข้าสู่หลักสูตรอาชีวศึกษา มีผลทำให้ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้นไม่เห็นถึงความสำคัญในการเข้าศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

๘.๒.๕) การจัดการศึกษาในรูปแบบอาชีวศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดอื่น ๆ อาทิ ทวิศึกษาของโรงเรียนใน สพฐ. มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ภายในจังหวัด

๘.๒.๖) การเปิดหลักสูตรระยะสั้น ซึ่งวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนไม่สามารถขอเปิดสอนได้

ระบบทวิภาคี

๑) จำนวนผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีลดลง
๒) ค่านิยมของผู้ปกครองและผู้เรียนที่ยังขาดความเข้าใจและความเชื่อมั่นต่อการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี

๓) ผู้เรียนในพื้นที่ห่างไกลและพื้นที่ชายขอบที่ไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน จะประสบปัญหาในการออก ผึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการ

๔) สถานประกอบการไม่รับผู้เรียนระบบอาชีวศึกษาทวิภาคี ที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี เข้ารับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

นอกจากปัญหาข้างต้น ยังมีประเด็นปัญหาอื่นที่สำคัญที่เกิดขึ้น โดยสรุป ดังนี้

๑) สถานศึกษาศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล และมีชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านหลายแห่ง ประสบปัญหาผู้เรียนไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด และการข้ามแดนเพื่อไปประกอบอาชีพ Call Center หรือเว็บพนันในระหว่างช่วงที่เรียนเพื่อหารายได้ หรือออกจากระบบการศึกษาเพื่อไปทำงาน เพราะมีรายได้ดี

๒) ผู้เรียนจำนวนมากในสถานศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล และพื้นที่ชายขอบ ไม่มีสัญชาติ ไม่มีบัตรประชาชน ผู้เรียนที่มีบัตรหัว ๐ หัว G และเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้น จึงควรมีการเร่งรัดการให้สัญชาติ ในกรณีที่เข้าเกณฑ์ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีผลต่อการทำงานในอนาคตเมื่อผู้เรียนสำเร็จการศึกษาออกมา

๓) การตรวจรับเงินอุดหนุน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนต้องรายงานทุก ๑๕ วัน และมีการตรวจนับรายหัวทุกภาคเรียน แต่ของรัฐฯ ไม่ต้องรายงานและไม่มีการดำเนินการแต่อย่างใดหรือรายงานภาคเรียนละ ๑ ครั้งเท่านั้น

๔) การจัดสรรโควตาการรับสมัครผู้เรียนใหม่ของภาครัฐที่มีอัตราส่วนมากกว่าที่สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนได้รับ

๕) การขยายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาภาครัฐและสถานศึกษาเอกชน ให้ครอบคลุมในกิจกรรมที่หลากหลาย และการจัดสรรงบประมาณที่มีความเท่าเทียมกัน ในการมีส่วนร่วมจัดส่งผู้เรียนเข้าประกวดเวทีต่าง ๆ เช่น การประกวดทักษะ/นวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ การประกวด อวท. และการประกวดศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา เป็นต้น

๖) ระบบการออกแนะแนวเพื่อศึกษาต่อ สพฐ. ควรเปิดโอกาสให้ทุกสถานศึกษาสามารถเข้าทำการแนะแนวได้ เพื่อเป็นการร่วมมือเพื่อสร้างโอกาสในการศึกษาต่อที่หลากหลายให้แก่ผู้เรียน

๗) สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ หรือ กศน. กำหนดอายุการรับสมัครผู้เรียนไว้ต่ำตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ ระบุว่า “เด็ก” หมายความว่า เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดจนถึงอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่เด็กที่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับแล้ว ส่วนการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา เริ่มตั้งแต่อายุ ๓ ปี แต่ไม่เกินอายุ ๒๐ ปี เป็นต้น ทำให้มีเด็กส่วนหนึ่งเข้าไปเรียนในระบบนี้ ไม่เข้าเรียนอาชีวศึกษา

๓.๓ แนวทางขับเคลื่อนและพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชนตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

จากสภาพปัญหาการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษานั้น สมาคมวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทำการศึกษาและสรุปประเด็นที่สำคัญที่ได้รับผลกระทบจากการบริหารจัดการอาชีวศึกษาเอกชนโดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเปรียบเทียบกับภารกิจสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ไว้ดังนี้

ประเด็นปัญหา	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
การขาดโอกาส	- มีการปรับเพิ่มเงินอุดหนุนในส่วนของเงิน เดือนครู ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นมา	- การปรับเพิ่มเงินอุดหนุนในส่วนของเงินเดือนครู ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๕ เป็นต้นมา ค่าเข้ามา ๔ ปี
การกระจายอำนาจและการขออนุญาตต่าง ๆ	- การขออนุญาตจัดตั้งโรงเรียน และการขออนุญาตเปิดสอนในสาขาวิชาใหม่ ๆ ยื่นเรื่องได้ที่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อนุญาต การดำเนินการสะดวกและคล่องตัวกว่า	- การขออนุญาตจัดตั้งโรงเรียน และการขออนุญาตเปิดสอนในสาขาวิชาใหม่ ๆ ต้องยื่นเรื่องที่สำนักบริหารการอาชีวศึกษาเอกชน โดยเลขาธิการการอาชีวศึกษาเป็นผู้อนุญาต ขาดการกระจายอำนาจ ไม่มีความสะดวก
การเบิกจ่ายเงินอุดหนุน	- การเบิกจ่ายเงินอุดหนุนเป็นรายเดือน ได้รับเงินทุกวันที่ ๒๕ ของเดือน และได้รับเงินเต็มตามจำนวนที่ได้ทำเรื่องขอเบิก	- การเบิกจ่ายเงินอุดหนุนเป็นรายไตรมาส มีการหักเงินไว้ในเดือนที่ ๒ และ ๓ ในอัตราร้อยละ ๑๐ ซึ่งจะทำให้การเบิกเพิ่มหรือตัดลดในไตรมาสต่อไป ทำให้สถานศึกษา ไม่มีเงินหมุนเวียนเพียงพอในเดือนที่ ๓ เพราะเงินคงเหลือเพียงร้อยละ ๘๐ เท่านั้น
การดำเนินการเบิกจ่ายเงินจากกองทุนสงเคราะห์ครูใหญ่และครูเอกชน	- การประสานงานกองทุนสงเคราะห์ในการเบิกจ่ายเงิน สิทธิค่ารักษาพยาบาลและอื่น ๆ กระจ่างทำได้ง่ายมีหน่วยงานที่เข้าใจและให้ความช่วยเหลืออย่างรวดเร็ว	- การประสานงานกองทุนสงเคราะห์ในการเบิกจ่ายเงิน สิทธิค่ารักษาพยาบาลและอื่น ๆ มีขั้นตอนที่ยุ่งยากกว่าและขาดหน่วยงานต้นสังกัดดูแลทำให้ล่าช้า
ความร่วมมือของสถานศึกษาเอกชน	- การเรียกร้องขอรับการสนับสนุนส่งเสริมจากรัฐบาลทำได้ง่ายเพราะมีสมาชิกโรงเรียนเอกชนทุกประเภทรวมกันมากกว่า ๔,๐๐๐ แห่ง	- การเรียกร้องขอรับการสนับสนุนส่งเสริมจากรัฐบาลทำได้ยาก ขาดความเข้มแข็ง มีเฉพาะสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนเพียง ๔๔๐ แห่งเท่านั้น
กองทุนเพื่อการพัฒนา	- มีกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการพัฒนาสถานศึกษาคิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๔ โดยผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	- ไม่มีกองทุนให้กู้ยืมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา แต่ต้องไปยื่นกู้ผ่านกองทุนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนแทน
การอุดหนุนปรับเพิ่มเงินเดือนครู	- นโยบายการปรับเพิ่มเงินเดือนข้าราชการในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ นี้ สข. ได้ทำการศึกษาและเรียกร้องเสนอให้มีการปรับเพิ่มเงินเดือนในส่วนของคุณครูโรงเรียนเอกชนไว้ด้วยแล้ว	- นโยบายการปรับเพิ่มเงินเดือนข้าราชการในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ นี้ สอศ. ยังไม่มีนโยบายใด ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ครูอาชีวศึกษาเอกชนได้รับการปรับเพิ่มเงินเดือนดังกล่าว
คณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาเอกชน	- มีคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่เข้าใจปัญหาการจัดการศึกษาเอกชน พร้อมทั้งจะเสนอแนะแนวทางและผลักดันให้รัฐบาลส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาเอกชน	- คณะกรรมการการอาชีวศึกษาขาดความเข้าใจปัญหาการจัดการศึกษาเอกชน การขับเคลื่อนผลักดันหรือส่งเสริมการศึกษาเอกชนต้องรอฟังมติคณะกรรมการการศึกษาเอกชนก่อน แล้วจึงนำมาปฏิบัติจึงขาดความล่าช้าไม่ทันการณ์

ประเด็นปัญหา	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
พ.ร.บ. กฎหมาย และระเบียบข้อบังคับ	- สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนมี พ.ร.บ. โรงเรียนเอกชน พ.ศ.๒๕๕๐ คຸ້ມครองสิทธิ และเอื้อต่อการออกกฎระเบียบแนวปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความสะดวกและมีความคล่องตัวในการบริหารงาน	- สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนถูกสิทธิรอนสิทธิในการร้องขอให้ออกกฎระเบียบหรือแนวปฏิบัติที่จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาเอกชน ไม่สามารถดำเนินการตามสิทธิใน พ.ร.บ.โรงเรียนเอกชนได้ ต้องถือปฏิบัติตามกฎระเบียบต่าง ๆ ในสังกัดของ สอศ.
พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษาเอกชน	- พระราชบัญญัติการศึกษาเอกชน ฉบับใหม่ กำลังอยู่ในขั้นการพิจารณาและยื่นเสนอเพื่อออกกฎหมาย มีความคล่องตัวในการบริหารงานและเปิดโอกาสในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายยิ่งขึ้น	- พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษาเอกชน ถูกพิจารณาให้บัญญัติไว้เป็นหมวดหนึ่ง ในพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษาฉบับใหม่ ซึ่งจะเป็นการจำกัดสิทธิของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนที่มีรูปแบบและแนวทางการบริหารที่แตกต่างจากระบบราชการ โดยสิ้นเชิง

จากตารางข้างต้น พบว่าเมื่อสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนย้ายเข้ามาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาแล้ว ไม่ได้รับการดูแล ส่งเสริมและสนับสนุนเท่าที่ควร ทำให้ขาดโอกาสหลายเรื่องที่เป็นประเด็นสำคัญ ดังนั้น สมาคมวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จึงได้จัดประชุมใหญ่วิสามัญขึ้น เพื่อให้สมาชิกสมาคมลงมติในประเด็นการขอย้ายกลับไปสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ผลการลงมติ สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนโดยส่วนใหญ่ ร้อยละ ๗๐ มีมติเห็นควรให้ย้ายสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนกลับไปสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนดังเดิม

๓.๔ บทวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน เป็นการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งมุ่งในการผลิตและพัฒนาากำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้เพียงพอต่อความต้องการของสถานประกอบการและรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต เป็นการแบ่งเบาภาระการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาของรัฐบาล ซึ่งสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนมีผู้เรียนอยู่ในระบบทั้งระดับ ปวช. และ ปวส. มากกว่าสามแสนคน แต่บริหารจัดการงบประมาณในการจัดการศึกษาเพียงครึ่งหนึ่งที่รัฐจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา ดังนั้น การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนจึงควรได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากรัฐในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑) **ด้านผู้เรียนอาชีวศึกษาเอกชน** จากสถานการณ์ปัจจุบัน พบว่า ผู้เรียนในช่วงวัยอายุระหว่าง ๑๕ - ๑๖ ปี ที่เปลี่ยนผ่านจากการเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ไปสู่ชั้นระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งสายอาชีพและสายสามัญนั้น ชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนมากกว่าร้อยละ ๖๗ ตัดสินใจเลือกเรียนต่อในสายสามัญ และมีเพียงผู้เรียนร้อยละ ๓๓ เท่านั้นที่ตัดสินใจเรียนต่อด้านสายอาชีพนโยบายการเพิ่มผู้เรียนอาชีวศึกษาของรัฐบาลจึงเป็นนโยบายที่ล้มเหลวและไม่สามารถทำให้ประสบผลสำเร็จได้ ในขณะที่เดียวกันเมื่อพิจารณาจำนวนผู้เรียนสายอาชีพทั้งระบบ จำนวน ๙๗๘,๐๕๙ คน เป็นผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน ๓๓๐,๑๘๔ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๕๑ ของผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐ ซึ่งมีจำนวน ๖๔๗,๘๗๕ คน

จำนวนผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐและเอกชน ปีการศึกษา ๒๕๖๖ จำแนกระดับชั้น

ระดับการศึกษา/ชั้นปี	ปีการศึกษา ๒๕๖๖		รวม
	รัฐบาล	เอกชน	
ประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ ๑	๑๔๐,๐๐๑	๗๓,๒๐๘	๒๑๓,๒๐๙
ประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ ๒	๑๑๖,๑๓๗	๖๖,๕๕๐	๑๘๒,๖๘๗
ประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ ๓	๑๔๖,๗๘๘	๗๕,๐๓๖	๒๒๑,๘๒๔
รวมระดับ ปวช. ทั้งหมด	๔๐๒,๙๒๖	๒๑๔,๗๙๔	๖๑๗,๗๒๐
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ ๑	๑๑๕,๘๐๗	๕๒,๙๓๙	๑๖๘,๗๔๖
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ ๒	๑๑๘,๗๕๒	๖๒,๔๕๑	๑๘๑,๒๐๓
รวมระดับ ปวส. ทั้งหมด	๒๓๔,๕๕๙	๑๑๕,๓๙๐	๓๕๐,๙๔๙
ปริญญาตรีปีที่ ๓ (เทคโนโลยีบัณฑิตปีที่ ๑)	๕,๔๙๔	-	๕,๔๙๔
ปริญญาตรีปีที่ ๔ (เทคโนโลยีบัณฑิตปีที่ ๒)	๔,๘๙๖	-	๔,๘๙๖
รวมระดับ ปริญญาตรี (ทล.บ.) ทั้งหมด	๑๐,๓๙๐	-	๑๐,๓๙๐
รวมทั้งหมด	๖๔๗,๘๗๕	๓๓๐,๑๘๔	๙๗๘,๐๕๙

ที่มาข้อมูล ปีการศึกษา ๒๕๖๖ ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๖

- รัฐบาล : จากระบบ <http://std2018.vec.go.th>

- เอกชน : จากระบบ <http://pvrs.vec.go.th>

จากข้อมูลจำนวนผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐและเอกชน ปีการศึกษา ๒๕๖๖ จำแนกระดับชั้นข้างต้นแสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนมีบทบาทสำคัญในการแบ่งเบาภาระการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐเป็นอย่างมาก แต่ขณะเดียวกันผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนกลับถูกจำกัดสิทธิและโอกาสในการได้รับการส่งเสริมสนับสนุนด้านการจัดการอาชีวศึกษาจากรัฐ เช่น การถูกจำกัดสิทธิด้านการให้เงินสนับสนุนในการจัดกิจกรรมจิตอาสาต่าง ๆ การถูกจำกัดสิทธิในการเข้าใช้งานครุภัณฑ์ทางการศึกษาที่ทันสมัยและมีราคาแพงที่รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินจัดซื้อและติดตั้งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐ การถูกจำกัดสิทธิในการเรียนในระบบทวิภาคีเพราะผู้เรียนต้องมายืนยันตัวตนในการตรวจนับรายหัวนักเรียนในทุกภาคเรียน การถูกจำกัดสิทธิในโครงการเฉพาะกิจต่าง ๆ จากหน่วยงานต้นสังกัดซึ่งนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจะไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุน ดังนั้นรัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ดังนี้

๑.๑) รัฐควรจัดสรรงบประมาณนอกเหนือจากงบประมาณเงินอุดหนุนรายบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนอาชีวศึกษาเอกชนสามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างที่ผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐดำเนินการได้ เช่น โครงการอาชีวะอาสา โครงการอยู่ประจำเรียนฟรีมีอาชีพ โครงการ Fix It Center โครงการทวิศึกษา เป็นต้น

๑.๒) เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินเกิดความคุ้มค่า เกิดประโยชน์ต่อเยาวชนไทยอย่างทั่วถึง รัฐควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนได้เข้าเรียนรู้และใช้เครื่องมือ ครุภัณฑ์ทางการศึกษาที่ทันสมัย ซึ่งจัดซื้อโดยงบประมาณแผ่นดินและติดตั้งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐด้วย

๑.๓) เพื่อเป็นการสนองนโยบาย เรียนอาชีวศึกษาได้ทุกที่ทุกเวลา Anytime Anywhere และ Learn to earn เรียนด้วยมีรายได้ระหว่างเรียน รัฐควรลดมาตรการการตรวจสอบตัวตนผู้เรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่เข้มงวดเกินไปซึ่งมีการตรวจนับตัวตนนักเรียนทุกภาคเรียน จนปิดโอกาสให้ผู้เรียน

ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนไม่สามารถเลือกเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีรายได้ระหว่างเรียนได้ เป็นการขัดต่อนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยแพลตฟอร์มที่ทันสมัยได้ทุกที่ทุกเวลา เช่นเดียวกับการตรวจสอบตัวตนผู้เรียนนี้อาจใช้วิธีการที่ทันสมัย ยืนยันตัวตนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ก็สามารถทำได้

๑.๔) ข้อมูลประมาณการผู้เข้าสู่ตลาดแรงงาน ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗ ซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูลจากสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบันการพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยของรัฐและเอกชนทั่วประเทศ พบว่า ในปี ๒๕๖๖ ประมาณการว่าจะมีผู้เข้าสู่ตลาดแรงงาน จำนวน ๓๗๓,๔๘๘ คน โดยเป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน จำนวน ๑๔๗,๘๕๗ คน และส่วนใหญ่เป็นระดับ ปวส. จำนวน ๘๗,๑๗๖ คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๓๔ จากทั้งหมด ซึ่งนับว่า ยังน้อยมากเมื่อเทียบกับความต้องการแรงงานของสถานประกอบการ ดังนั้น รัฐบาลควรให้ความสำคัญอย่างจริงจังในนโยบายการเพิ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา ในขณะเดียวกันรัฐบาลควรมีนโยบายในการลดปริมาณผู้เรียนสายสามัญลง โดยมอบนโยบายให้โรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศทำการแนะแนวการศึกษาต่อด้านสายอาชีพให้แก่ผู้เรียนในโรงเรียนของตน ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการเรียนสายอาชีพที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในภาพรวม

๒) ด้านสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ปัจจุบันสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนมีจำนวนทั้งสิ้น ๔๔๔ แห่ง เป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ (นักเรียนมากกว่า ๕,๐๐๐ คน) จำนวน ๑ แห่ง สถานศึกษาขนาดใหญ่ (นักเรียน ๒,๐๐๐ คน - ๕,๐๐๐ คน) จำนวน ๒๗ แห่ง สถานศึกษาขนาดกลาง (นักเรียน ๑,๐๐๐ คน - ๒,๐๐๐ คน) จำนวน ๘๓ แห่ง สถานศึกษาขนาดเล็ก (นักเรียน ๕๐๐ คน - ๑,๐๐๐ คน) จำนวน ๑๑๐ แห่ง และสถานศึกษาขนาดเล็กมาก (นักเรียนน้อยกว่า ๕๐๐ คน) จำนวน ๒๒๓ แห่ง จากสถานการณ์ปัจจุบันพบว่า จำนวนผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนลดลงทุกปี ไม่น้อยกว่าปีละ ๕,๐๐๐ คน และในช่วง ๒ ปีที่ผ่านมาสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนเดิมที่มีจากจำนวน ๔๘๑ แห่ง มีสถานศึกษาที่ขอเลิกกิจการแล้ว จำนวน ๒๒ แห่ง และสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่ไม่มีสภาพเป็นสถานศึกษาอีก จำนวน ๑๓ แห่ง ยังคงเหลือสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนที่ยังคงเปิดดำเนินการเป็นปกติ เพียง ๔๔๔ แห่งเท่านั้น ดังนั้น รัฐบาลควรส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ดังนี้

๒.๑) ควรเพิ่มเงินอุดหนุนรายหัวผู้เรียนในสถานศึกษาเอกชน เป็น ๑๐๐ % เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาเรียนฟรี ๑๕ ปี อย่างมีคุณภาพ เนื่องด้วยสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนจัดการศึกษาแบ่งเบาภาระของรัฐมากกว่า ๑๐ ปี แต่ไม่เคยได้รับการปรับเพิ่มเงินอุดหนุนในส่วนของค่าใช้จ่ายพื้นฐานในการจัดการศึกษาเลย จนกระทั่ง ในปี ๒๕๖๕ คณะรัฐมนตรี (ครม.) ให้ความเห็นชอบการปรับอัตราเงินอุดหนุนรายหัวตามความจำเป็นพื้นฐาน เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้เรียน /เพิ่มศักยภาพสถานศึกษาในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ทั้งสถานศึกษาของรัฐและเอกชน ครอบคลุมการศึกษาในระบบ นอกกระบบและการศึกษาทางเลือก โดยการปรับเพิ่มแบบขั้นบันไดในลักษณะต่อเนื่อง ๔ ปีงบประมาณ ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๖๙ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ ซึ่งการปรับเพิ่มแบบขั้นบันไดต่อเนื่อง ๔ ปีนี้ แม้จะเพิ่มครบ ๔ ปีแล้ว

ก็ยังไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบันที่ค่าครองชีพสูงขึ้น ค่าสินค้าและบริการ ค่าบริหารจัดการ ค่าสาธารณูปโภค ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าจ้าง ค่าตอบแทนอัตราดอกเบี้ย และอัตราเงินเฟ้อที่สูงขึ้นตามมา ดังนั้น ภาครัฐจึงควรทบทวนแนวทางและคิดคำนวณอัตราค่าใช้จ่ายพื้นฐานสำหรับจัดการศึกษา อาชีวศึกษาใหม่ทั้งระบบเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน และจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสม เพื่อให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนจัดการศึกษาอาชีวศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและมีมาตรฐาน สอดคล้องกับแนวนโยบายการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาของรัฐบาล

๒.๒) ภาครัฐควรให้การช่วยเหลือและลดภาระด้านการถูกจัดเก็บภาษีของสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน เช่น ค่าภาษีโรงเรือน ค่าภาษีป้าย ภาษีที่ดิน รวมทั้งภาษีสรรพสามิตนำเข้าครุภัณฑ์ทางการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษานำเงินส่วนนี้มาพัฒนาผู้เรียนต่อไป

๒.๓) ภาครัฐควรจัดหางบกองทุนให้กู้ยืมที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำหรือปลอดดอกเบี้ย เพื่อให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนได้นำไปใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาอาชีวศึกษา โดยลดข้อจำกัดการให้กู้ยืมต่าง ๆ โดยมีสถาบันการเงินเช่นบริษัทเงินทุนเป็นผู้ค้ำประกันเงินกู้ยืมให้แก่สถานศึกษา แทนการจดจำนองหลักทรัพย์ (Soft Loan) รวมถึงปรับเปลี่ยนระเบียบในการอนุมัติให้กู้ยืม โดยสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนสามารถกู้ยืมเพื่อทำการรีไฟแนนซ์หนี้เงินกู้ยืมได้ด้วย

๒.๔) ภาครัฐควรทบทวนแนวทางการจัดตั้งสถานศึกษาอาชีวศึกษาแห่งใหม่ โดยให้คำนึงถึงเขตพื้นที่บริการของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนด้วย เพื่อลดผลกระทบในการแย่งตัวผู้เรียนในเขตพื้นที่บริการเดียวกัน และเพื่อเป็นการป้องกันการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินมิให้เกิดการสูญเปล่าที่ไม่คุ้มค่าในการลงทุน

๒.๕) สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนจัดการศึกษาอาชีวศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ซึ่งเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะวิชาชีพในระดับต้น โดยใช้งบประมาณในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาเพียงไม่ถึงร้อยละ ๕๐ เมื่อเทียบกับการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาของภาครัฐ ดังนั้น ภาครัฐจึงควรให้การส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนอย่างเต็มที่ในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาในระดับ ปวช. เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระด้านงบประมาณในการจัดการศึกษา ซึ่งปัจจุบันรัฐรับภาระจัดการศึกษาให้แก่ นักเรียน ปวช. มากถึง ๔๐๐,๐๐๐ คน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยรายหัวมากกว่า ๓๐,๐๐๐ บาทต่อคนต่อปี ในขณะที่ภาครัฐอุดหนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนเพียงไม่เกิน ๑๔,๐๐๐ บาทต่อคนต่อปี ในปัจจุบัน

๓) ด้านครูและบุคลากรอาชีวศึกษาเอกชน ปัจจุบันครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน มีจำนวนมากถึง ๑๒,๘๐๐ คน แต่ครูและบุคลากรส่วนใหญ่มีอายุงานเฉลี่ยไม่เกิน ๑๐ ปี มีการผลัดเปลี่ยนครูและบุคลากรบ่อยครั้ง เพราะสภาพการทำงานในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนนั้น ขาดความมั่นคง ขาดความก้าวหน้าในอาชีพ ขาดสวัสดิการที่เพียงพอ และขาดความภาคภูมิใจในการประกอบอาชีพ ดังนั้น ภาครัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนช่วยเหลือครูและบุคลากรอาชีวศึกษาเอกชน ดังต่อไปนี้

๓.๑) เพิ่มสวัสดิการการเบิกค่ารักษาพยาบาลครูและบุคลากรอาชีวศึกษาเอกชน ให้สูงขึ้นเทียบเท่าสิทธิประกันสังคมหรือสิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า โดยที่ปัจจุบันสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลของครูและบุคลากรอาชีวศึกษาเอกชนนั้น เบิกจ่ายจากกองทุนสงเคราะห์ครูใหญ่ และครูโรงเรียนเอกชน ซึ่งจำกัดสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลไว้เพียง ๑๕๐,๐๐๐ บาทต่อคนต่อปีเท่านั้น และเบิกได้เฉพาะสิทธิของตนเอง เมื่อมีการใช้สิทธิครบ ๑๕๐,๐๐๐ บาทแล้ว จะไม่สามารถใช้สิทธิอื่น ๆ

เช่น สิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (๓๐ บาทรักษาทุกโรค) ได้ แต่ครูอาชีวศึกษาเอกชนต้องได้จ่ายค่ารักษาพยาบาลส่วนเกินด้วยตนเอง ดังนั้น สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลของครูเอกชนจึงด้อยกว่าสิทธิประกันสังคมหรือสิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องจึงควรให้ความสำคัญแก่อาชีพครูโดยไม่จำกัดว่าครูอาชีวศึกษาของรัฐหรือครูอาชีวศึกษาเอกชน ภาครัฐควรเพิ่มงบประมาณให้แก่กองทุนสงเคราะห์เพื่อให้เพียงพอต่อการจัดสวัสดิการรักษายาบาลแก่ครูเอกชนให้สูงขึ้น หรือเพิ่มช้อยกเว้นในระเบียบการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลให้ครูเอกชนที่ใช้สิทธิจากกองทุนครบแล้วสามารถย้ายสิทธิรักษาพยาบาลมาสู่สิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าได้

๓.๒) จัดให้มีตำแหน่งทางวิชาการ หรือวิทยฐานะสำหรับครูเอกชน ปัจจุบันอาชีพครูได้รับการยอมรับว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง รวมทั้งเป็นวิชาชีพที่มีความสำคัญ และเป็นกลไกหลักในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพให้กับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ระบุว่า ครู คือ บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้น การพัฒนาครูให้มีคุณภาพหรือมีวิทยฐานะไม่ควรจำกัดไว้เฉพาะครูของรัฐเท่านั้น แต่ครูภาคเอกชนในฐานะที่ทำหน้าที่อบรมสั่งสอนศิษย์ ซึ่งก็คือเยาวชนของชาติเช่นเดียวกันจึงควรได้รับเกียรติในส่วนนี้ด้วยเช่นกัน บุคลากรครูที่มีคุณภาพที่ทำหน้าที่ได้อย่างดีในการอบรมสั่งสอนเยาวชนของชาติ ซึ่งภาครัฐมีหน้าที่ดูแลและควรให้การดูแลอย่างทั่วถึงทั้งการประเมินวิทยฐานะ และการจ่ายค่าตอบแทนค่าวิทยฐานะที่เหมาะสม การจัดให้มีตำแหน่งทางวิชาการหรือวิทยฐานะของครูอาชีวศึกษาเอกชน นอกจากจะเป็นการเพิ่มขวัญกำลังใจให้แก่ครูอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนแล้วยังทำให้ครูเกิดความภาคภูมิใจในการประกอบอาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนด้วย

๓.๓) ครูอาชีวศึกษาเอกชน ควรได้รับการประเมินเพื่อปรับอัตราเงินเดือนตามการปรับขึ้นเงินเดือนของข้าราชการในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ นี้ด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี (ครม.) เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๐ ที่ได้อนุมัติหลักการไว้ว่า ให้ปรับอัตราเงินอุดหนุนรายบุคคลในส่วนของเงินอุดหนุนสมทบเงินเดือนครูเอกชนในอัตราเดียวกันทุกครั้งที่มีการปรับเพิ่มเงินเดือนข้าราชการ และในปัจจุบันก็ควรใช้หลักการเดียวกัน

๔) ด้านหน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน เดิมทีสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) จนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๙ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้ออกคำสั่งที่ ๘/๒๕๕๙ เรื่อง “การบริหารจัดการรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐและภาคเอกชน” ควบรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐและเอกชนให้อยู่ภายใต้สังกัดเดียวกัน คือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) แต่ในสถานการณ์ปัจจุบันพบว่าเมื่อสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนย้ายเข้ามาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาแล้วไม่ได้รับการดูแลส่งเสริมสนับสนุนเท่าที่ควร ทำให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนขาดโอกาสในหลายเรื่อง สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนส่วนใหญ่ซึ่งสังกัดสมาคมวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย จึงจัดประชุมวิสามัญขึ้นเพื่อลงมติและยื่นเสนอเรื่องเพื่อขอกลับไปยังสังกัดเดิม คือ สช. ดังนั้น หากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไม่สามารถดูแลบริหารจัดการสนับสนุนส่งเสริมสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนได้ รัฐควรดำเนินการดังต่อไปนี้

๔.๑) สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ควรมีหน่วยงานดูแลที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการศึกษาเอกชน รวมทั้งการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาด้วย สช.อาจมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการสถานศึกษาเอกชนแต่ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา

ส่วน สอศ. มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาแต่ขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการจัดการสถานศึกษาเอกชน ทำให้ สอศ. ในปัจจุบันทำหน้าที่เป็นเพียงผู้ตรวจสอบ ควบคุม และสั่งการเท่านั้น ดังนั้น รัฐควรจัดตั้งหน่วยงานที่ดูแลการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนโดยเฉพาะ เพื่อดูแลการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนกว่า ๓๐๐,๐๐๐ คน และหากมีหน่วยงานที่ถูกต้องเหมาะสมจะพัฒนาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพิ่มผู้เรียนอาชีวศึกษาเอกชนและลดภาระการจัดการอาชีวศึกษาของภาครัฐได้

๔.๒) ภาครัฐควรจัดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการอาชีวศึกษาเอกชน เช่นเดียวกับคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เพื่อดูแลการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนโดยเฉพาะ คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนนั้นมีบทบาทหลักในการดูแลการจัดการศึกษาเอกชนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในสายสามัญเป็นหลัก ส่วนการจัดการอาชีวศึกษาเอกชนมีรูปแบบการทำงานที่แตกต่างจากโรงเรียนเอกชนสามัญโดยสิ้นเชิง ทั้งด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน คุณลักษณะของผู้เรียนอาชีวศึกษา และรูปแบบวิธีการเรียนที่เน้นภาคปฏิบัติ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และระบบทวิภาคี ดังนั้น คณะกรรมการส่งเสริมการอาชีวศึกษาเอกชน จะต้องมีความเข้าใจในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา รวมถึงสภาพปัญหาการจัดการอาชีวศึกษาเอกชนด้วย

๔.๓) ภาครัฐควรจัดตั้งกองทุนส่งเสริมและพัฒนาการอาชีวศึกษาเอกชน เนื่องด้วยสถานการณ์ปัจจุบัน จากปัญหาการแพร่ระบาดของ COVID-19 ส่งผลกระทบต่อภาวะเงินเฟ้อทำให้เศรษฐกิจชะลอตัวส่งผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจครัวเรือน ผู้ปกครองผู้เรียนค้างชำระค่าเล่าเรียนจำนวนมาก สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนขาดเงินทุนหมุนเวียนและขาดสภาพคล่องในการบริหารจัดการ ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนได้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นการสร้างคุณภาพและดึงดูดผู้เรียนเข้าเรียนในสถานศึกษามากยิ่งขึ้น ภาครัฐจึงควรจัดตั้งกองทุนส่งเสริมและพัฒนาการอาชีวศึกษาเอกชนขึ้น โดยเป็นกองทุนที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำหรือปลอดดอกเบี้ย เพื่อให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนได้กู้ยืมเพื่อนำไปพัฒนาจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย ปรับปรุงอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้และสวยงาม เป็นการสร้างภาพลักษณ์ในภาพรวมในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาของประเทศด้วย

๕) **ด้านกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ** สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มีสถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายกำหนด แต่ในทางปฏิบัติสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนยังขาดความคล่องตัวในการบริหารงานในรูปแบบนิติบุคคลดังกล่าว เพราะระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ยังขัดต่อแนวปฏิบัติที่สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนจะสามารถกระทำได้ เช่น การได้รับอนุญาตให้จัดการเรียนการสอนในหลักสูตร สาขาวิชาใด ๆ แล้ว ก็ควรยึดแนวปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร แต่ในทางปฏิบัติสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนต้องได้ดำเนินการขออนุญาตใหม่ทุกครั้งในการจัดการศึกษาตามหลักสูตร เช่น ต้องขออนุญาตเปิดสอนภาคเรียนฤดูร้อน ต้องขออนุญาตจัดเรียนการสอนในระบบทวิภาคี เป็นต้น ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงควรเร่งปรับเปลี่ยนกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับการบริหารงานรูปแบบนิติบุคคลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ดังนี้

๕.๑) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรแก้ไขกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่ขัดแย้งกัน เช่น ระเบียบที่ขัดแย้งกับการจัดการศึกษาตามหลักสูตรที่สถานศึกษาได้รับอนุญาต

ให้จัดการเรียนการสอนแล้ว ควรให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนมีอิสระในการบริหารจัดการศึกษาได้ตามแนวทางการจัดการศึกษาที่ระบุไว้ในหลักสูตรแล้ว

๕.๒) การส่งเสริมนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ เรียนอาชีวศึกษาได้ทุกที่ทุกเวลา Anytime Anywhere สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรดำเนินการออกระเบียบแนวปฏิบัติด้านการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาวะการณ์ปัจจุบัน โดยการนำรูปแบบการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 กลับมาใช้ทั้ง ๕ รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบการเรียนในห้องเรียน (On-site) รูปแบบการเรียนแบบออนไลน์ (On-line) รูปแบบการเรียนแบบเรียนทางไกล (On-air) รูปแบบการเรียนแบบเรียนตามความต้องการผ่านแอปพลิเคชัน (On-demand) และรูปแบบการเรียนแบบการส่งงานหรือให้ใบงาน (On-hand) ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เรียนอาชีวศึกษาได้เลือกเรียนตามความพร้อมและความเหมาะสมของตนเองได้ ซึ่ง ณ ปัจจุบันเทคโนโลยีมีความก้าวหน้าไปอย่างมาก รัฐสามารถพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยผ่านระบบ AR (Augmented reality) คือ การนำเทคโนโลยีมาผสานระหว่างโลกแห่งความเป็นจริงและความเสมือนจริงเข้าด้วยกัน หรือ VR (Virtual reality) คือ การจำลองภาพให้เสมือนจริง แบบ ๓๖๐ องศา ซึ่งเทคโนโลยีนี้จะต้องใช้ควบคู่ไปกับอุปกรณ์สำคัญ นั่นก็คือแว่นตา VR โดยผ่านการรับรู้ของผู้ใช้ไม่ว่าจะเป็นการมองเห็น เสียง การสัมผัส หรือแม้กระทั่งกลิ่น และทำให้ผู้ใช้สามารถตอบสนองกับสิ่งที่จำลองนั้นได้ และควรใช้ AI (Artificial Intelligence) หรือ ปัญญาประดิษฐ์ ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่มีความสำคัญ และกำลังได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในปัจจุบัน โดย AI เป็นการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ที่สามารถเรียนรู้ และประมวลผลข้อมูลโดยอัตโนมัติ ระบบ AI จะมีความสามารถในการสร้างความเข้าใจในการประมวลผลข้อมูล ออกแบบ และอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้งาน และสามารถคำนวณวิเคราะห์ข้อมูล และทำการเลือกตัดสินใจได้เหมือนมนุษย์ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงควรนำแนวทางดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษารูปแบบใหม่ ให้ทันสมัยและดึงดูดผู้เรียนให้สนใจในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

๕.๓) การจัดการศึกษาทวิภาคีในปัจจุบันมีข้อจำกัดที่สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนไม่สามารถทำได้เต็มที่ เช่น การกำหนดจำนวนครูฝึกในสถานประกอบการ การกำหนดรูปแบบการทำงานที่ต้องสอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียน แต่ในขณะเดียวกัน สถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐไม่ได้ถูกตรวจสอบในการดำเนินการลักษณะเช่นเดียวกันนี้ ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรเร่งดำเนินการเสนอกฎหมาย หรือพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดการศึกษารูปแบบทวิภาคีให้มีความชัดเจน ทั้งในส่วนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาและสถานประกอบการเพื่อเป็นแนวทางที่ถูกต้องในการดำเนินงานและเพื่อให้สถานประกอบการได้รับสิทธิที่พึงได้จากนโยบายการส่งเสริมการจัดการศึกษาทวิภาคีจากรัฐ

๕.๔) ภาครัฐควรพิจารณาสถานะและการสังกัดของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน เพื่อให้สามารถดำเนินการในการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ โดยอาจจะจัดให้มีพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษาเอกชน พ.ศ. ขึ้น เนื่องจากสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนนั้นจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ แต่ในขณะนี้มีการร่างพระราชบัญญัติการศึกษาเอกชน พ.ศ. ฉบับใหม่ขึ้น ซึ่งสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนไม่ได้ถูกบรรจุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาเอกชน ฉบับใหม่นี้ เพราะได้ย้ายมาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาแล้ว ดังนั้น เมื่อพระราชบัญญัติการศึกษาเอกชนฉบับใหม่ประกาศใช้

จะส่งผลให้พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.๒๕๕๐ ถูกยกเลิกไปด้วย และส่งผลให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนทั่วประเทศ ทั้ง ๔๔๔ แห่ง ไม่มีกฎหมายรองรับ ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจะต้องเร่งพิจารณาในการที่จะให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ไปสังกัดหรืออยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานใด ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลและรายละเอียดต่าง ๆ มีแนวทางในการดำเนินการได้ ๔ แนวทาง ดังนี้

- ๑) อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยต้องมีการกำหนดให้เพิ่ม “การศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน” เป็นหมวดหนึ่งในพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา
- ๒) อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีการจัดทำ “พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษาเอกชน” ออกมาบังคับใช้เป็นการเฉพาะ
- ๓) อยู่ภายใต้กำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยต้องมีการกำหนดให้ “การศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน” เป็นหมวดหนึ่งในพระราชบัญญัติการศึกษาเอกชน
- ๔) อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยมีการจัดทำ “พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษาเอกชน” ออกมาบังคับใช้เป็นการเฉพาะ

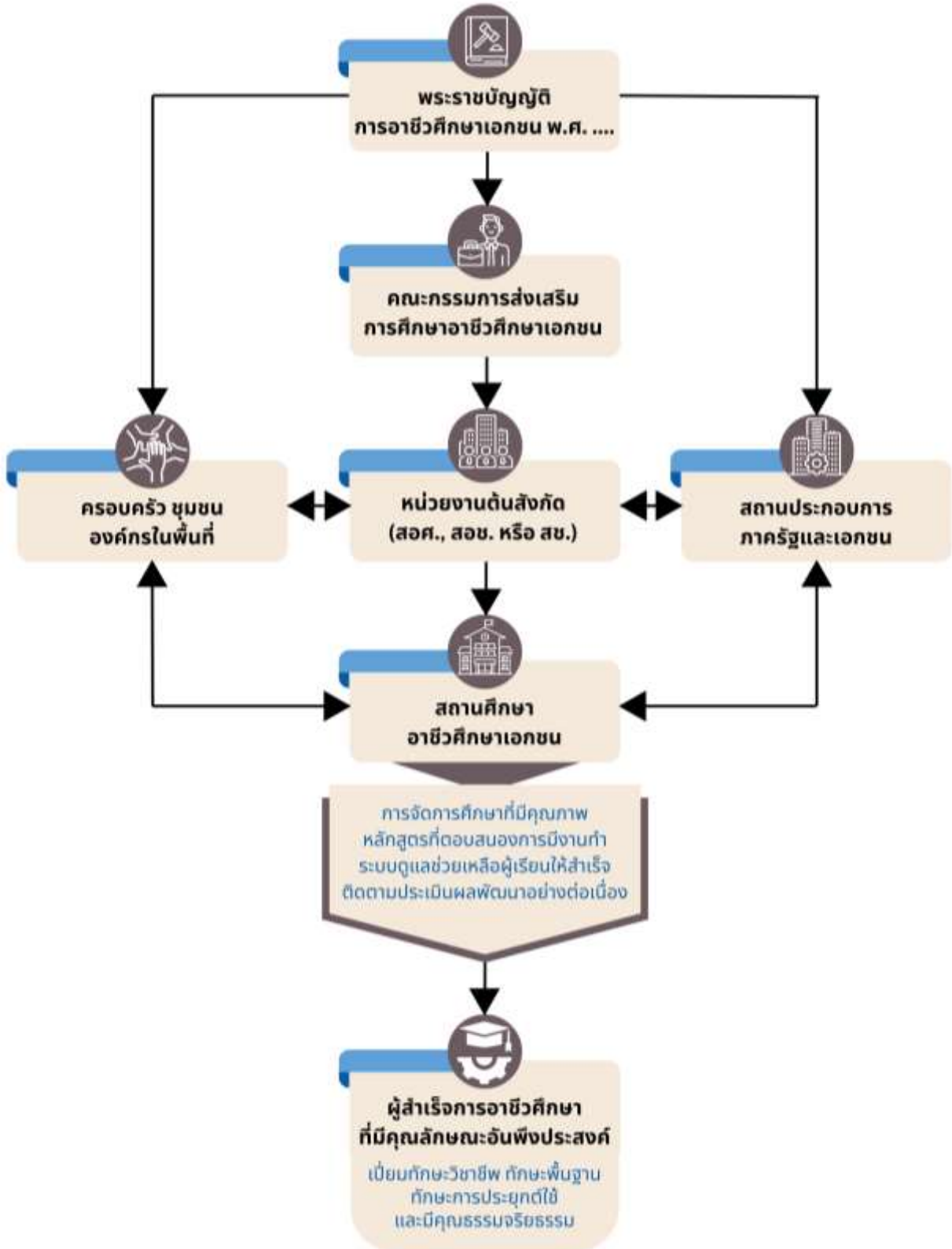
ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนมีความเป็นเอกภาพ เช่นเดียวสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีกฎหมายว่าด้วยการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน คือ พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อเป็นกลไกในการบริหารจัดการในเรื่องต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความคล่องตัว อีกทั้งเพื่อให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนมีกฎหมายรองรับการดำเนินการที่ถูกต้องและเหมาะสม สอดคล้องกับการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาในสภาวะการณ์ปัจจุบัน ซึ่งเป็นทางเลือกในการพัฒนาสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ดังแสดงแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ไว้ดังภาพที่ ๓.๑ ดังนี้

ภาพที่ ๓.๑ ทางเลือกในการพัฒนาสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

๓.๕ บทวิเคราะห์การพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชนตามสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชนตามสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลง สามารถสรุปรวบรวมเป็นแผนภาพเพื่อการพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชนทั้งระบบได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ ๓.๒ แนวทางการพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชนทั้งระบบ

จากภาพที่ ๓.๒ แสดงสถานการณ์ปัจจุบันของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนไม่มีกฎหมายหรือพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษาเอกชน ที่ตอบสนองต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนได้ ดังนั้น ในการจัดการอาชีวศึกษาเอกชนให้มีคุณภาพและมีอิสระในการบริหารจัดการ แบบนิติบุคคล ก็คือ การมีพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษาเอกชน พ.ศ. ซึ่งจะกำหนดบทบาทหน้าที่ ภาระงาน ความรับผิดชอบ การพัฒนาและการขับเคลื่อนการจัดการอาชีวศึกษา และบทกำหนดโทษต่าง ๆ เพื่อให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนสามารถจัดการศึกษาได้ตามกรอบแนวทางที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว

ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนจะต้องอยู่ภายใต้สังกัดของหน่วยงานที่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา และเข้าใจบริบทการบริหารงานเอกชนด้วย ดังนั้น หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ไม่ว่าจะเป็นสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) หรือ อาจจะย้ายกลับไปสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) หรือมีหน่วยงานอื่น ๆ เป็นผู้กำกับดูแล หน่วยงานต้นสังกัดต้องเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนและเรียกร้องในสิทธิที่สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนพึงได้ ให้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษาเอกชน และมติของคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในขณะเดียวกัน หน่วยงานต้นสังกัด ยังมีภารกิจหลักในการประสานสถานประกอบการ ชุมชน และองค์กรในพื้นที่ต่าง ๆ ให้การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนทั้งในระบบปกติ และทวิภาคีด้วย

สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนต้องตระหนักและรู้บทบาท หน้าที่ของตนในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพ เป็นไปตามมาตรฐานของหลักสูตร และจัดการอาชีวศึกษาในสาขาวิชาที่ตอบสนองต่อการมีงานทำ และเป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ จัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้ผู้เรียนได้สำเร็จการศึกษาอย่างมีมาตรฐาน และมีคุณลักษณะของผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ มีทักษะวิชาชีพ ทักษะพื้นฐาน ทักษะการประยุกต์ใช้ และมีคุณธรรมจริยธรรมตามมาตรฐานการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา อีกทั้งสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ต้องติดตามประเมินผลการพัฒนาผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลการประเมินมาพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในทุกปีการศึกษา

บทที่ ๔

สรุปผลการพิจารณาศึกษา ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

๔.๑ สรุปผลการพิจารณาศึกษา

การพิจารณาการศึกษาเรื่อง การพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชนตามสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาไว้ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาของอาชีวศึกษาเอกชน ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และเพื่อหาแนวทางการพัฒนา สนับสนุนและส่งเสริมอาชีวศึกษาเอกชนให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา ทุกระดับ ซึ่งสรุปผลการพิจารณาได้ ดังนี้

๔.๑.๑ สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน คือ โรงเรียนเอกชนในระบบ ประเภทอาชีวศึกษา เป็นสถานศึกษาที่ถูกจัดตั้งขึ้น ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยอนุโลมให้ใช้คำว่า “วิทยาลัยเทคโนโลยี” หรือ “วิทยาลัยอาชีวศึกษา” นำหน้าชื่อโรงเรียน แต่สถานภาพของสถานศึกษามีสถานะเป็นเพียงโรงเรียนเอกชนเท่านั้น และมีสถานะเป็นนิติบุคคล ตามกฎหมาย แต่เดิมสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา เอกชน (สช.) จนกระทั่ง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๙ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้ออกคำสั่งที่ ๘/๒๕๕๙ เรื่อง “การบริหารจัดการรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐและภาคเอกชน” ควบรวมสถานศึกษา อาชีวศึกษาภาครัฐและเอกชนให้อยู่ภายใต้สังกัดเดียวกัน คือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปัจจุบันสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนอยู่ภายใต้การกำกับของสำนักบริหารการอาชีวศึกษาเอกชน หรือ สอช. ซึ่งเป็นหน่วยงานภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา การจัดการศึกษา ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนนั้น เป็นการแบ่งเบาภาระการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา ของประเทศ อีกทั้งยังช่วยประหยัดงบประมาณด้านการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐเป็นอย่างมาก

๔.๑.๒ จากการรวบรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนเข้ามาอยู่ในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษานั้น ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนหลายประการ โดยเฉพาะในเรื่องของความเหลื่อมล้ำในการให้การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา อาชีวศึกษาของรัฐและเอกชน การกำหนดนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่ไม่ได้ คำนึงถึงผลกระทบที่จะมีต่อสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน อีกทั้งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไม่มีความพร้อมในการรองรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนที่ย้ายมาสังกัด ไม่มีศักยภาพเพียงพอที่จะให้ การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาเอกชน ซึ่งทำหน้าที่เป็นเพียงหน่วยงานในการกำกับดูแล ตรวจสอบ ควบคุม และสั่งการเท่านั้น

๔.๑.๓ สภาพปัญหาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน คือ ขาดการสนับสนุน งบประมาณในการพัฒนาและฝึกอบรมครูผู้สอนการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี การประสานความร่วมมือ ในการจัดการศึกษาด้วยตัวเอง การจัดสรรเงินอุดหนุนจากภาครัฐมีความล่าช้า และได้รับงบประมาณ ไม่ครบตามจำนวน ซึ่งต้องรอเบิกจ่ายงบประมาณดังกล่าวในไตรมาสต่อไป เงินอุดหนุนที่สถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชนได้รับไม่เพียงพอต่อการดำเนินการและไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน อีกทั้งการเปิดสอนเพิ่มสาขาวิชาใหม่ ๆ ดำเนินการได้ยาก สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนไม่สามารถ ขออนุญาตเปิดสอนในหลักสูตรระยะสั้นได้ ไม่สามารถเข้าแนะแนวให้แก่ นักเรียนที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เพื่อเชิญชวนมาเรียนต่อด้านวิชาชีพในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ได้

๔.๑.๔ จากการศึกษาเปรียบเทียบหน่วยงานต้นสังกัด ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สังกัดเดิม) และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สังกัดปัจจุบัน) พบว่าสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) กำกับดูแล ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนได้ดีกว่าสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยเฉพาะในการส่งเสริมสนับสนุนหรือเรียกร้องสิทธิให้แก่สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไม่มีการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนเหมือนกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ปัจจุบันการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนเกิดความล่าช้า ในขณะที่โรงเรียนเอกชนอื่นได้รับเงินอุดหนุนครบและตรงเวลา ในด้านการพัฒนาสถานศึกษาเอกชนนั้น สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนมีกองทุนเพื่อการพัฒนาสถานศึกษาเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเอกชนได้กั๊ยืมเงินนำไปพัฒนาอาคารสถานที่และจัดซื้อครุภัณฑ์ทางการศึกษาได้ ซึ่งเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในช่วงสภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจที่กำลังเกิดขึ้นในขณะนี้ได้

จากสรุปผลการพิจารณาศึกษาดังกล่าว เป็นสิ่งที่รัฐบาลควรตระหนักและให้ความสำคัญกับภาระหน้าที่ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ควรพิจารณาหน่วยงานต้นสังกัด ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ให้เหมาะสมต่อการพัฒนาอาชีวศึกษาตามสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

๔.๒ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

การพิจารณาศึกษาเรื่อง การพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชนตามสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เป็นการพิจารณาศึกษา สภาพความพร้อมของผู้เรียนอาชีวศึกษาเอกชน การให้การส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนอาชีวศึกษาเอกชน หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน นโยบายและการสนับสนุนส่งเสริมสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนโดยหน่วยงานต้นสังกัด กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ความร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน เป็นต้น จากการศึกษาครั้งนี้ได้นำมาสู่แนวทางการพัฒนาเพื่อความอยู่รอดอย่างความมั่นคงและยั่งยืนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนและคุณภาพของผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ โดยคณะอนุกรรมการการอาชีวศึกษา ในคณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๔.๒.๑ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในระยะเร่งด่วน

๑) รัฐบาลควรออกกฎหมายเพื่อยกเลิกคำสั่ง คสช.ที่ ๘/๒๕๕๙ เรื่อง “การบริหารจัดการรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐและภาคเอกชน” และย้ายสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนกลับไปสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) ดั้งเดิม หรือให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนอยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แต่ต้องปรับปรุงกฎหมายพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน หรือจัดทำพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษาเอกชน ออกมาบังคับใช้เป็นการเฉพาะ

๒) รัฐบาลควรให้ความสำคัญและให้การสนับสนุนผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน โดยพิจารณาค่าใช้จ่ายรายหัวผู้เรียนอาชีวศึกษาเอกชน และปรับเพิ่มเงินอุดหนุนให้ครบ ๑๐๐ % เพื่อให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์ในปัจจุบัน

๓) นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษา โดยให้เรียน อาชีวศึกษาได้ทุกที่ ทุกเวลา Anytime Anywhere และ Learn to earn เรียนด้วยมีรายได้ระหว่างเรียน ซึ่งสอดคล้องกับสภาพผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในปัจจุบัน ประกอบกับผู้เรียนส่วนใหญ่ มาจากครอบครัวที่ฐานะค่อนข้างยากจน ขาดโอกาสในการเรียนในระบบแบบเต็มเวลา ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงควรปรับวิธีการเรียนอาชีวศึกษาแนวใหม่ โดยการนำรูปแบบ การเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 กลับมาใช้ทั้ง ๕ รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบการเรียนในห้องเรียน (On-Site) รูปแบบการเรียนแบบออนไลน์ (On-line) รูปแบบการเรียน แบบเรียนทางไกล (On-Air) รูปแบบการเรียนแบบเรียนตามความต้องการผ่านแอปพลิเคชัน (On-Demand) และรูปแบบการเรียนแบบการสั่งงานหรือการให้ใบงาน (On-Hand) เพื่อให้ผู้เรียนในสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน สามารถที่จะเลือกเรียนได้ตรงตามความต้องการและสอดคล้องบริบทของตน อีกทั้ง ยังจะได้จัดสรรเวลาส่วนหนึ่งเพื่อไปประกอบอาชีพเสริมหรือหางานทำระหว่างเรียน เพื่อแบ่งเบาภาระ ของครอบครัวได้อีกด้วย

๔) ตามที่รัฐบาลจะมีการปรับอัตราเงินเดือนของข้าราชการบรรจุใหม่เริ่มต้น ที่ ๑๘,๐๐๐ บาท ในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ นั้น ครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนควรได้รับการปรับอัตรา เงินเดือนตามการปรับขึ้นเงินเดือนของข้าราชการนี้ด้วย รวมทั้งการพิจารณาปรับแก้ไขในเรื่องสิทธิ เบิกค่ารักษาพยาบาลของครูและบุคลากรอาชีวศึกษาเอกชนให้สูงขึ้น หรือเพิ่มช้อยกเว้นในระเบียบ การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลให้ครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนที่ใช้สิทธิจากกองทุนครบแล้ว สามารถย้ายสิทธิรักษาพยาบาลมาสู่สิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าได้

๕) รัฐบาลควรจัดหาแหล่งเงินทุนกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำหรือปลอดดอกเบี้ย เพื่อให้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนสามารถกู้ยืมมาเพื่อพัฒนาสถานศึกษา รวมถึงการกู้ยืมเพื่อทำการรีไฟแนนซ์ หนี้เดิมได้ด้วย

๖) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรเร่งปรับปรุง กฎหมาย กฎ ระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ที่ขัดหรือแย้งกันในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนให้ถูกต้องและ มีความชัดเจนในทางปฏิบัติ เพื่อให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการศึกษาทางด้านวิชาชีพที่แตกต่าง จากสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐ

๗) การเบิกจ่ายงบประมาณเงินอุดหนุนรายบุคคลของสถานศึกษาอาชีวศึกษา เอกชน ในปัจจุบันใช้ระบบการเบิกจ่ายแบบรายไตรมาส โดยทั่วไประบบการเบิกจ่ายเงินรายไตรมาสนั้น มีการเบิกเพิ่มหักกลับในส่วนที่เกินและขาดไว้อยู่แล้วในการเบิกรายไตรมาสต่อ ๆ ไป ซึ่งการหักเงินในเดือน ที่ ๒ และ ๓ ของแต่ละไตรมาสจึงไม่มีความจำเป็น ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรแก้ไขระบบการเบิกจ่ายเงินนี้ให้เกิดความเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น

๔.๒.๒ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในระยะกลาง

๑) รัฐบาลควรจัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชนขึ้น เป็นกองทุน ให้กู้ยืมที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อการพัฒนาสถานศึกษา การจัดหลักสูตรหรือเปิดสอนในสาขาวิชาใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคประกอบการและผู้เรียน และรองรับการผลิตและพัฒนากำลังคน ของประเทศในอนาคต

๒) รัฐบาลควรให้ความสำคัญต่อการประกอบวิชาชีพครู โดยไม่ใช่เฉพาะครู ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐเท่านั้น การสร้างขวัญกำลังใจและการสร้างความภาคภูมิใจในการประกอบ

อาชีพครูเอกชนจึงเป็นเรื่องสำคัญ ที่รัฐต้องพิจารณาให้ครูอาชีพศึกษาเอกชนได้รับการประเมินวิทยฐานะ หรือการประเมินเพื่อให้มีตำแหน่งทางวิชาการ ซึ่งเป็นการยกระดับและพัฒนาคุณภาพครูอาชีพศึกษา เอกชนด้วย รวมทั้งรัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณเป็นค่าตอบแทนวิทยฐานะให้แก่ครูอาชีพศึกษาเอกชน เช่นเดียวกับการประกอบอาชีพข้าราชการครูด้วยเช่นกัน

๓) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรจัดตั้งหน่วยงานที่มีบุคลากร เพียงพอที่จะสามารถดูแล ให้การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษา เอกชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๒.๓ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในระยะยาว

๑) รัฐบาลควรปรับภารกิจการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระดับต้น คือ ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนได้ดำเนินการ เพื่อเป็นการประหยัด งบประมาณแผ่นดินและลดภาระการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐ และให้สถานศึกษาอาชีวศึกษา ภาครัฐจัดการศึกษาโดยเน้นการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในระดับกลาง คือ ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับสูง คือ ระดับปริญญาตรีเทคโนโลยีบัณฑิต (ทล.บ.) ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

๒) รัฐบาลควรเปิดโอกาสให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนที่มีศักยภาพและ มีความพร้อมสามารถจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรีได้ด้วย โดยการออกกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนสามารถดำเนินการเปิดสอนในระดับปริญญาตรีนี้ได้ โดยมีกฎหมายรองรับที่ชัดเจน

๓) รัฐบาลควรทบทวนแนวทางการให้เงินอุดหนุนรายหัวกับผู้เรียนใหม่ทั้งระบบ โดยการให้การอุดหนุนตามคุณภาพของผู้เรียน มิใช่อุดหนุนตามปริมาณผู้เรียน นั้นหมายถึง การพัฒนา และสร้างสถานศึกษาทุกแห่งให้มีคุณภาพเท่าเทียมกัน เรียนใกล้บ้าน ลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง สร้างความปลอดภัยในชีวิต สามารถผลิตพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการ ของชุมชนท้องถิ่นและการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

หนังสือและเอกสารทางวิชาการ

- คณะกรรมการการอาชีวศึกษา. นโยบาย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ผู้สภากล (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๙), กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๕.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. วิกฤต ! แรงงานขาดแคลน ทาไม เด็กไทยเรียนอาชีวะน้อยลง? สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๒ (๒๕๕๗). จาก <https://www.thairath.co.th/content/426863>.
- ณัฐสิฏ รัชเกียรติวงศ์. การปฏิรูปอาชีวศึกษาของประเทศไทย, (กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI), ๒๕๖๒).
- อรรถพล สังขวาสี และคณะ. อนาคตภาพการอาชีวศึกษาไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๕). วารสารวิชาการธรรมทัศน์ ปีที่ ๒๑ ฉบับที่ ๔ (ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๖๔).
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๙), กรุงเทพฯ : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๙.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. นโยบายและยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ด้านการพัฒนาอาชีวศึกษา, กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น, ๒๕๕๔.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. การวิจัยและพัฒนา รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียน การสอนสมรรถนะตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ, กรุงเทพฯ : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด, ๒๕๖๐.
- _____. แนวปฏิบัติเกี่ยวกับหลักสูตรอาชีวศึกษา, กรุงเทพฯ : สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ, ๒๕๕๑.
- _____. อนาคตภาพของการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาตามความต้องการของตลาดแรงงาน และทิศทางการพัฒนาประเทศ, นนทบุรี : บริษัท ๒๑ เซ็นจูรี่ จำกัด, ๒๕๖๑.

ยุทธศาสตร์ นโยบาย แผน และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

- ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐. ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่มที่ ๑๓๕ ตอนที่ ๘๒ ก, ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๑.
- ยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นโยบาย ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ในระยะ ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๙)
- แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา. คณะกรรมการอิสระเพื่อปฏิรูปการศึกษา, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๖๐.
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓
- แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙
- คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี. นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันจันทร์ที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖ ณ อาคารรัฐสภา. <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/21750>.
- นโยบายการจัดการศึกษา ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) <https://moe360.blog/2021/04/16/education-policy/>

บรรณานุกรม (ต่อ)

กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและประกาศ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๘/๒๕๕๙ เรื่อง การบริหารจัดการรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษา

ภาครัฐและภาคเอกชน

ภาคผนวก

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาและการบูรณาการหลักสูตร
การเรียนการสอน”

ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาและการบูรณาการหลักสูตร
การเรียนการสอน”
ณ วิทยาลัยพาณิชย์การเชตุน เขตราชฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “การบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา”
ณ วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “การบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา”
ณ วิทยาลัยเทคโนโลยีพังโคนพาณิชย์การ อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “การบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา”
ณ วิทยาลัยเทคโนโลยีการโรงแรมและการท่องเที่ยวไทย อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “การบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา”
ณ วิทยาลัยเทคนิคมินบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “การบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา และการน้อมนำศาสตร์พระราชามาปรับใช้ในการจัดการศึกษา” ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “การบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา และการน้อมนำศาสตร์พระราชามาปรับใช้ในการจัดการศึกษา” ณ วิทยาลัยเทคนิคสว่างแดนดิน อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “การบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา
และการน้อมนำศาสตร์พระราชามาปรับใช้ในการจัดการศึกษา”
ณ มหาวิทยาลัยนครพนม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “การบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา
และการน้อมนำศาสตร์พระราชามาปรับใช้ในการจัดการศึกษา”
ณ วิทยาลัยเทคนิคบึงกาฬ อำเภอเมือง จังหวัดบึงกาฬ

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “การบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา
และการน้อมนำศาสตร์พระราชาไปปรับใช้ในการจัดการศึกษา”
ณ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือนครศรีธรรมราช อำเภอปากพนัง
จังหวัดนครศรีธรรมราช

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “การบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา
และการน้อมนำศาสตร์พระราชามาปรับใช้ในการจัดการศึกษา”
ณ วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมนครศรีธรรมราช อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “การบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา
และการน้อมนำศาสตร์พระราชามาปรับใช้ในการจัดการศึกษา”
ณ สถาบันการอาชีวศึกษาเกษตรภาคใต้ อำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “การบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา
และการน้อมนำศาสตร์พระราชามาปรับใช้ในการจัดการศึกษา”
ณ วิทยาลัยเทคนิคตรัง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ

“กระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อเข้าสู่อาชีพและการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่”

ณ ศูนย์การเรียนรู้ บริษัท สมบูรณ์ แอ็ดวานซ์เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน) (Somboon Learning Academy) และสถานประกอบการในเครือบริษัทฯ นิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ อ่าวพลวกแดง จังหวัดระยอง

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ

“การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาทักษะและการจัดการเรียนรู้สู่อาชีพใหม่”

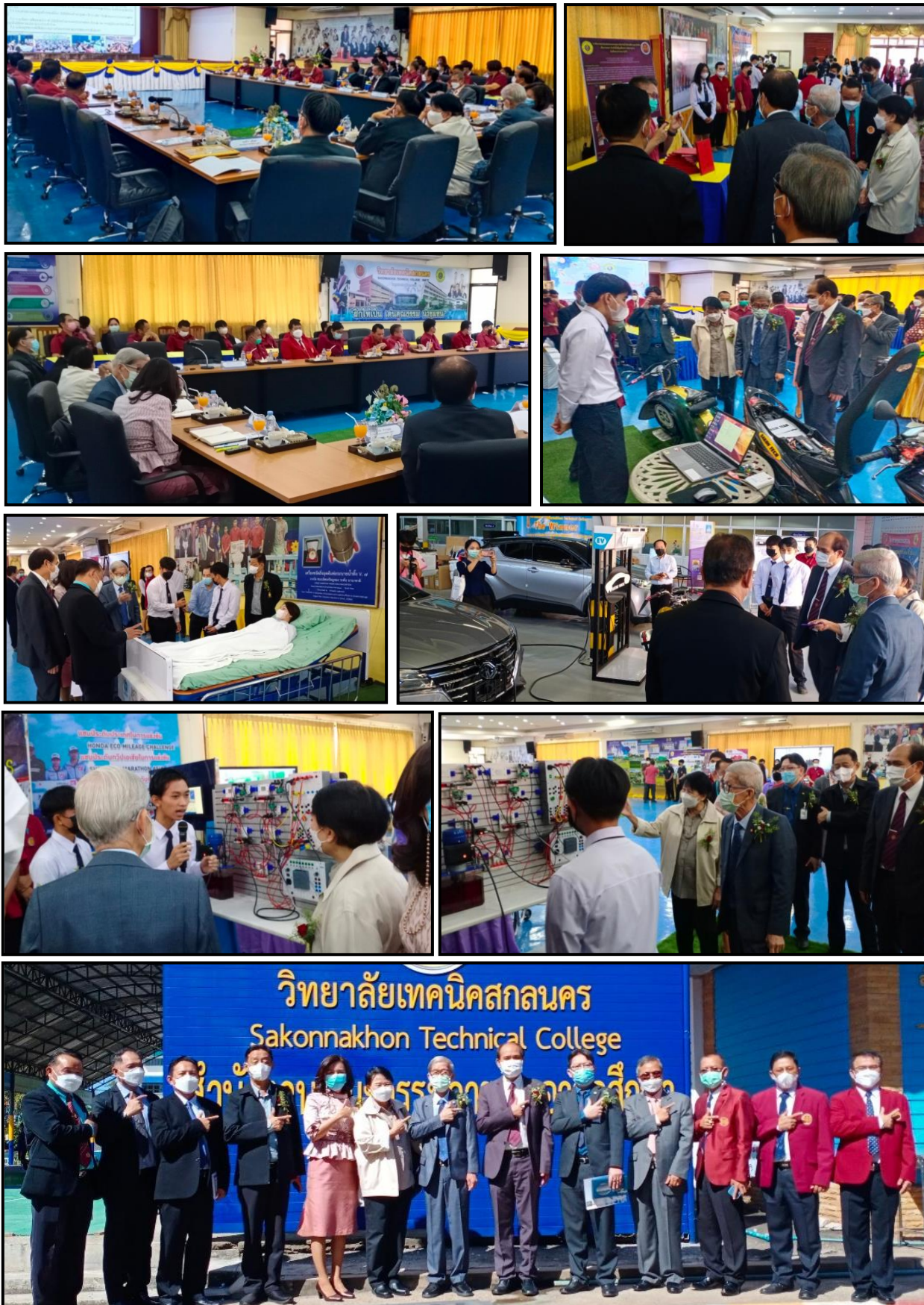
ณ ศูนย์การเรียนรู้ True Digital Academy โครงการ ทรุติดิจิทัลพาร์ค ทรุติดิจิทัล อคาเดมี แคมป์ส ถนนสุขุมวิท เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ
“การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาทักษะและการจัดการเรียนรู้สู่อาชีพใหม่”
ณ วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวันดี แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ
“การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาทักษะและการจัดการเรียนรู้สู่อาชีพใหม่”
ณ วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “การจัดการเรียนรู้สู่อาชีพใหม่”
ณ บริษัท ภูพานเฮ 2021 (ไทยแลนด์) จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ
“การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาทักษะและการจัดการเรียนรู้สู่อาชีพใหม่”
ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาบุคลากรและการพัฒนา
องค์การนักวิชาชีพ และการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)”
ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาบุคลากรและการพัฒนา
องค์การนักวิชาชีพ และการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)”
ณ วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ
“การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาบุคลากรและการพัฒนาองค์การนักวิชาชีพ
ณ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ
“การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์เพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา”
ณ อาคารสำนักงาน บริษัท เลิศวิลัยแอนด์ซันส์ จำกัด เขตบางแค กรุงเทพมหานคร
และศูนย์บูรณาการระบบอัตโนมัติ ถนนเศรษฐกิจ ๑ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

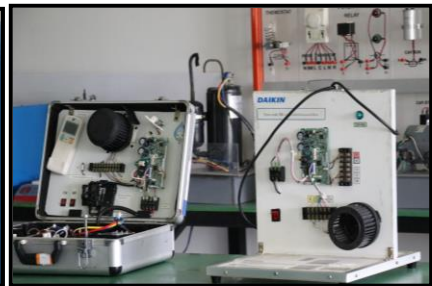
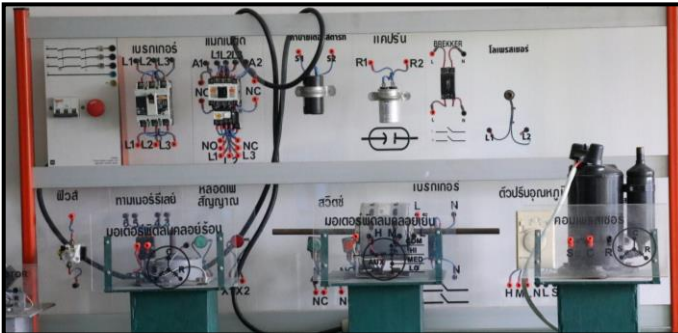
การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ
“การพัฒนากระบวนการเรียนรู้สู่อาชีพใหม่”
ณ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ตำบลบางตลาด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ
“การบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาภายใต้สถาบันการอาชีวศึกษา”
ณ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ
“แนวทางการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)”
ณ วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชราม เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร

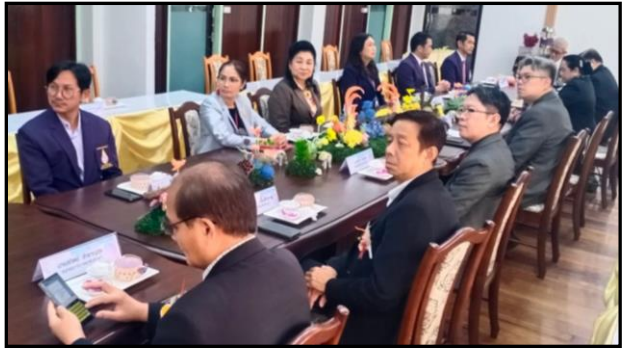
การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “การจัดการเรียนการสอนรูปแบบเรียนคู่งาน – งานคู่เรียน”
และ “การจัดหลักสูตรการเรียนรู้อู่สู่งานทำโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล”
ณ สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิวุฒิ”
และ “การพัฒนาศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา (CVM)”
ณ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “การพัฒนาศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิต
และพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา (CVM)”
ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “แนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาอาชีพศึกษาเอกชน
ตามสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลง”
ณ วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม (สยามเทค) เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “แนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชน
ตามสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลง”
ณ วิทยาลัยเทคโนโลยีพณิชยการราชดำเนิน เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “แนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชน
ตามสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลง”
ณ วิทยาลัยเทคโนโลยีดอนบอสโก เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “แนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชน
ตามสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลง”
ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษาแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษา”
และ “ความร่วมมือในการจัดสอนวิชาชีพให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา”
ณ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๑๕ (เวียงเก่าแสนภูวิทยาระสาท) อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิวุฒิ”
“กองทุนในการพัฒนาและส่งเสริมการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา” และ “การพัฒนาศูนย์บริหาร
เครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา (CVM)”
ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

พีบีที สำนักงานการพิมพ์
สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา
โทร.๐ ๒๘๓๑ ๕๕๑๕, ๐ ๒๘๓๑ ๕๕๖๖,
๐ ๒๘๓๑ ๕๕๗๒, ๐ ๒๘๓๑ ๕๕๗๖

